

Årsredovisning 2024

Innehållsförteckning

Generaldirektören har ordet.....	3
Om Myndigheten för yrkeshögskolan.....	4

RESULTATREDOVISNING

Verksamhetsområde Myndighetsgemensamt.....	9
Verksamhetsområde Yrkeshögskolan.....	24
Verksamhetsområde Konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn.....	66
Verksamhetsområde Tolkutbildningar inom folkbildningen.....	80
Verksamhetsområde Arbetslivets kompetensförsörjning.....	91
Ekonomisk sammanfattning.....	107
Intern styrning och kontroll.....	110

FINANSIELL REDOVISNING

Resultaträkning.....	114
Balansräkning.....	115
Anslagsredovisning.....	117
Tilläggsupplysningar och noter.....	122
Sammanställning över väsentliga uppgifter	132
Generaldirektörens underskrift	135

Publikation:
Myndigheten för yrkeshögskolan
– årsredovisning 2024

Datum: 2025-02-21
Org.nr: 202100-6230
Diariennr: MYH 2024/2361
ISBNnr: 978-91-89815-97-1
Säten: Västerås och Hässleholm

Omslagsfoto:
Maskot MASMA55085-Johnér

Generaldirektören har ordet

När jag började mitt uppdrag som generaldirektör för Myndigheten för yrkeshögskolan hösten 2023 möttes jag av en väl fungerande och ambitiös organisation med ett tydligt och viktigt uppdrag. Under året som gått har jag fått möjligheten att lära känna yrkeshögskolan från grunden. Jag har rest runt i landet och mött engagerade medarbetare, utbildningsanordnare och arbetslivsföreträdare, och inte minst de studerande som är kärnan i vårt arbete. Det har varit ett år av intryck, lärande och utveckling för både mig och myndigheten.

Yrkeshögskolan spelar idag en nyckelroll i att möta arbetslivets kompetensbehov. Utbildningsformens nära samverkan med arbetslivet är en styrka som väcker intresse både i Sverige och utomlands, men vi måste vara ödmjuka inför de utmaningar som finns och våga utmana oss själva och våra intressenter. Det handlar om att fortsätta utveckla kvaliteten i utbildningarna, att nå fler studerande och att skapa förutsättningar för ännu bättre kompetensförsörjning.

Under 2024 har vi påbörjat viktiga förändringsarbeten. Vi har påbörjat ett arbete för att stärka examensgraden inom yrkeshögskolan. Vi har också utmanat arbetsliv och anordnare att ta nästa steg i samverkan kring LIA och arbetslivets engagemang. Detta arbete är avgörande för att yrkeshögskolan ska kunna fortsätta leverera den kompetens arbetslivet efterfrågar.

Parallellt med yrkeshögskolans utveckling har arbetet med pilotverksamheten nationell yrkesutbildning tagit viktiga steg framåt. Mindre än ett år efter att regeringen tog initiativ till denna utbildningsform startades 34 utbildningar med närmare 500 studerande.

Myndigheten har även gjort ett viktigt arbete när det kommer till konst- och kulturutbildningar, tolkutbildningar, validering, samt för att bidra till samverkan kring kompetensförsörjning och livslångt lärande.

Jag är stolt över det arbete som gjorts på myndigheten och ser med tillförsikt fram emot att vi tillsammans fortsätter att bidra till en stärkt kompetensförsörjning i Sverige. Med fokus på kvalitet, utveckling och samverkan kommer vi kunna möta arbetslivets och individers behov av kompetens – idag och imorgon.

Magnus Wallerå, generaldirektör

Om Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten är förvaltningsmyndighet för yrkeshögskolan och ska verka för att behoven av eftergymnasial yrkesutbildning tillgodoses. Vi analyserar arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan, beslutar vilka utbildningar som ska ingå i yrkeshögskolan och beviljar statliga medel till utbildningsanordnarna. Vi ansvarar också för att pröva frågor om stöd för konst- och kulturutbildningar och om statsbidrag för viss utbildning inom folkbildningen som rör tolkning och teckenspråk.

Vi utövar tillsyn över utbildningarna inom vårt ansvarsområde och granskar utbildningarnas kvalitet och utbildningsanordnarnas kvalitetsarbete. Vi främjar utbildningarnas utveckling och kvalitet samt användningen och utvecklingen av validering inom utbildningarna. Vi framställer även statistik och följer upp utbildningars resultat.

Vi hanterar också ansökningar om vilken nivå en kvalifikation motsvarar i den svenska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF) och är nationell samordningspunkt för den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande, European Qualifications Framework (EQF).

Vi följer, stödjer och samordnar utvecklingen av validering nationellt och regionalt inom utbildningsområdet och i arbetslivet. Vi stödjer branscherna i deras arbete med att utveckla och kvalitetssäkra modeller för validering och hanterar statsbidrag för utveckling av kvalifikationer i arbetslivet och branschmodeller för validering.

Vi samverkar med andra myndigheter inom området i syfte att bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning.

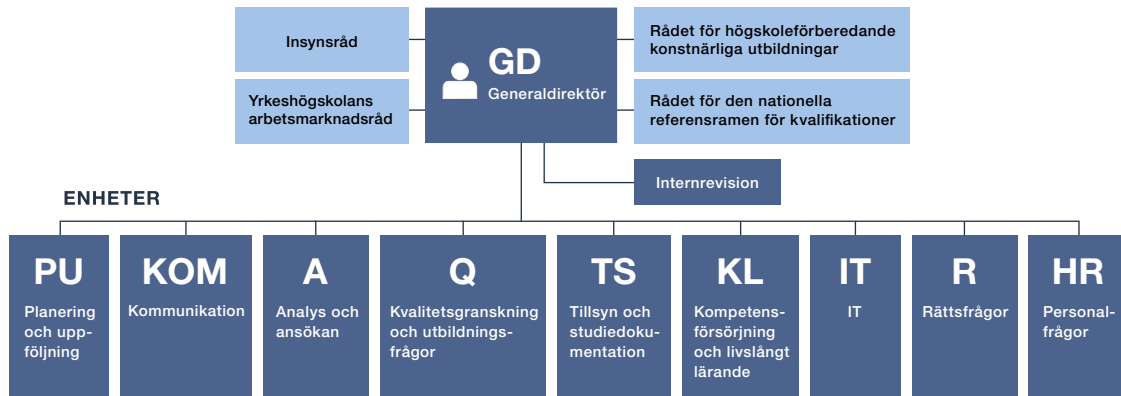
Vision och kärnvärden

Myndighetens vision är att arbetsliv och individer har den kompetens de behöver för att kunna växa och utvecklas.

Myndighetens kärnvärden är vägledande för medarbetarnas förhållningssätt, bemötande och handlingsätt i olika situationer. Kärnvärdena illustrerar hur vi vill uppfattas av omvärlden:

- Vi skapar förutsättningar för individer och arbetsliv att utveckla sin kompetens.
- Vi strävar efter effekt och nytta.
- Vi initierar och driver samverkan.

Organisation

Myndigheten för yrkeshögskolan är en enrådgivningsmyndighet som leds av generaldirektör Magnus Wallerå. Myndigheten är indelad i nio enheter som leds av enhetschefer.

Enligt bestämmelser i vår instruktion finns ett insynsråd och tre rådgivande organ inom myndigheten:

- Insynsrådet följer verksamheten och bistår generaldirektören.
- Yrkeshögskolans arbetsmarknadsråd bistår med information inom yrkeshögskolans område.
- Rådet för högskoleförberedande konstnärliga utbildningar lämnar förslag på vilka högskoleförberedande konstnärliga utbildningar som ska beviljas stöd. Rådet bistår myndigheten med utformning av kriterier, indikatorer och principer för uppföljning, kvalitetsgranskning och kvalitetssäkring av de högskoleförberedande konstnärliga utbildningarna.
- Rådet för den nationella referensramen för kvalifikationer bistår myndigheten med underlag inför beslut om vilken nivå en kvalifikation motsvarar i den nationella referensramen för kvalifikationer (SeQF).

Läsanvisning för resultatredovisningen

Myndighetens verksamhetsområden

Myndighetens verksamhet är indelad i fem verksamhetsområden:

- Myndighetsgemensamt
- Yrkeshögskolan
- Konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn
- Tolkutbildningar inom folkbildningen
- Arbetslivets kompetensförsörjning

Resultatredovisningen följer samma indelning med ett avsnitt för varje verksamhetsområde. Varje avsnitt inleds med en beskrivning av verksamhetsområdet, eventuella återrapporteringskrav och vårt önskade resultat inom området. Bedömningarna av verksamhetens resultat sammanfattas under rubrikerna "Myndighetens resultatbedömning".

Därefter beskrivs de insatser myndigheten genomfört under 2024 tillsammans med resultatet. I tabeller och diagram redovisas i regel uppgifter för fem eller sju år. När det inte är möjligt redovisas de år som finns tillgängliga.

Utgångspunkt för bedömningar

I bedömningen använder vi resultatindikatorer och bedömningsgrunder som utgår från våra uppgifter och uppdrag. Resultatindikatorer har tagits fram inom verksamhetsområdena som rör utbildningsformerna yrkeshögskolan, konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn samt tolkutbildningar inom folkbildningen. För övriga verksamhetsområden utgår vi från kvalitativa bedömningsgrunder.

I bedömningen använder vi skalstegen inte tillfredsställande, tillfredsställande och gott. När resultatet inte är tillfredsställande avviker det väsentligt från det önskade resultatet. När resultatet är tillfredsställande avviker det inte väsentligt i förhållande till det önskade resultatet. När resultatet är gott uppfylls det önskade resultatet.

Återrapportering och redovisning av uppdrag

I resultatredovisningen redovisar vi de återrapporteringskrav och uppdrag som myndigheten har haft under året. Redovisningarna har rubriker som motsvarar återrapporteringskravets eller uppdragets benämning och är inordnade under det verksamhetsområde uppdraget berör i störst utsträckning.

Statistiken i resultatredovisningen

I avsnitten om yrkeshögskolan, konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn respektive tolkutbildningar inom folkbildningen redovisas den senast tillgängliga statistiken.

I vissa fall innebär det att statistiken avser 2023.^[1] Årsangivelser finns i tabell- och diagramrubriker. Fullständig statistik för 2024 redovisas i "Statistisk årsrapport" som vi publicerar i maj 2025. För statistik om individer kan uppgifterna ibland skilja sig något i förhållande till tidigare årsredovisningar. Det beror på att statistiken uppdateras vid kompletteringar.

För uppgifter om studerande och deltagare i utbildningarna avses inte antalet unika personer. Personer som påbörjat studier på flera utbildningar under en avsedd period räknas en gång per utbildning.

I de fall statistiken inte har tagits fram av Myndigheten för yrkeshögskolan anges källan under respektive tabell eller diagram. Statistiken om sökande, studerande och examinerade inom yrkeshögskolan kommer från Statistikmyndigheten SCB. Statistiken finns publicerad på SCB:s webbplats^[2].

1. Myndigheten för yrkeshögskolan (2024), *Statistisk årsrapport 2024*.

2. <https://www.myh.se/statistik/>, respektive för yrkeshögskolan: <http://www.scb.se/>.

RESULTATREDOVISNING

VERKSAMHETSOMRÅDE

Myndighetsgemensamt

För att lyckas med våra uppgifter och uppdrag är det avgörande att vi har rätt kompetens och väl fungerande arbetsformer. Vi behöver också utveckla verksamheten och använda våra resurser så att varje insats får största möjliga effekt. För att göra detta integrerar vi tvärsektoriella perspektiv, som gäller för alla myndigheter, i verksamheten. För myndighetens del avser det i synnerhet perspektiven jämställdhet, funktionshinderspolitik, regionala frågor och landsbygdsfrågor samt klimat och miljö.

Verksamhetsområdet myndighetsgemensamt omfattar de uppgifter och uppdrag som berör flera av myndighetens verksamhetsområden.

Återrapporteringskrav

Myndigheten ska övergripande redogöra för hur myndigheten arbetat för att förvalta och utveckla sin informationssäkerhet och för hur myndigheten planerar för att möta framtida behov på området.

Önskat resultat för verksamhetsområde myndighetsgemensamt

Önskat resultat utgår från de inriktningar som vi har för vårt arbete inom verksamhetsområdet.

- Myndighetens verksamhet bedrivs effektivt.
- Myndigheten är en attraktiv arbetsgivare och arbetar långsiktigt med kompetensförsörjning.
- Tvärsektoriella perspektiv är integrerade i myndighetens verksamhet.

Myndighetens resultatbedömning

– Vår sammanvägda bedömning är att verksamheten fungerar väl och att vi fullgör våra uppgifter och uppdrag. Resultatet är tillfredsställande.

Effektiviteten i myndighetens verksamhet är tillfredsställande. Behovet av systemutveckling kvarstår och informationssäkerhetsarbetet behöver fortsätta att stärkas.

För att utveckla vår verksamhet och säkerställa kvalitet i våra processer följer vi regelbundet upp hur utbildningsanordnare uppfattar vårt arbete. Tidigare kännedomsmätningar och årets uppföljningar av kvalitetsgransknings- och ansökningsprocesserna visar att kvaliteten på myndighetens arbete uppfattas som god. Till exempel ansåg de flesta utbildningsanordnare att kvalitetsgranskningen är till hjälp i arbetet med att höja utbildningarnas kvalitet. I de fall det framkommit kritik har vi utvecklat våra arbetssätt. Ett exempel är vår hantering av arbetslivets avsiktsförklaringar i ansökan om att ingå i yrkeshögskolan.

Myndighetens digitala utveckling har sammantaget bidragit till ett mer effektivt och kvalitetssäkrat internt arbete och förbättrad service för utbildningsanordnare och andra som använder våra tjänster. Vi har underlättat både ansökningsförfarande och handläggning av olika typer av bidrag samtidigt som vi moderniserat flera av våra webbplatser.

Vi har utvecklat ett internt verksamhetssystem för analys och uppföljning som under året tillförts ytterligare uppgifter och gett oss möjlighet att analysera fler perspektiv. Verktöget har nu börjat användas i fler av våra processer, vilket underlättar vårt arbete.

Som en följd av nya uppdrag och yrkeshögskolans expansion har myndighetens verksamhet vuxit och breddats de senaste åren. Det har inneburit ökade informationsmängder och ett behov av långsiktig systemutveckling och digitalisering. Även om den utveckling vi genomfört bidragit till effektivisering och kvalitetssäkring kvarstår behov av utveckling.

Vi bedömer att vår informationssäkerhet behöver fortsätta att utvecklas. Därför har vi anställt en informationsförvaltare som driver ett utvecklingsarbete. Under året har vi arbetat för att stärka medarbetarnas medvetenhet om informationssäkerhetsfrågor genom utbildning och träning.

Vårt arbete med integration av tvärsektoriella perspektiv är tillfredsställande.

Vi arbetar för att integrera perspektiven jämställdhet, funktionshinderspolitik, regionala frågor och landsbygdsfrågor samt miljö och klimat i alla delar av vår verksamhet. Perspektiven finns med när vi sprider information, följer upp resultat, främjar kvalitet i utbildningar och ställer krav på utbildningsanordnare och andra aktörer.

Till exempel är det tvärsektoriella perspektivet integrerat i upphandlingsprocesser och i vår kommunikation genom bild och text. Vi använder könsuppdelad statistik i vår statistiska redovisning. För att hjälpa utbildningsanordnare i arbetet för att tillgängliggöra utbildningarna för fler har vi tagit fram ett stödmaterial för tillgänglig utbildning.

Under 2024 har vi ökat vår kunskap om utbildningarnas bidrag inom miljö och klimat. En uppföljning av yrkeshögskoleutbildningar som pågick 2020–2023 visade att en betydande andel, cirka hälften, gav en kompetens som bidrar till klimatomställningen och en cirkulär ekonomi.

Myndigheten bidrar till regional utveckling och landsbygdsutveckling på flera sätt. Till exempel är samarbetet med regionerna centralt för vårt arbete med att analysera kompetensbehov och att stödja effektiva strukturer för validering. Vid prövningen av ansökningar om att bedriva yrkeshögskoleutbildning tar vi hänsyn till om utbildningen har en lämplig placering utifrån arbetslivets behov.

En viktig förutsättning för att integrera de tvärsektoriella perspektiven i vårt arbete är att myndighetens medarbetare har aktuell kunskap om de olika perspektiven. Nya medarbetare får grundläggande utbildning i de tvärsektoriella perspektiven som en del av introduktionen.

Under året har vi utvecklat samordningen och styrningen av vårt interna arbete genom att besluta om en inriktning för vårt tvärsektoriella arbete. Arbetet behöver fortsätta för att de tvärsektoriella perspektiven ska bli en självklar del av vår verksamhet.

Vårt arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare som arbetar långsiktigt med kompetensförsörjning är tillfredsställande.

Kompetensförsörjningsläget är förhållandevis gott och vi kan säkerställa att vi har den kompetens som verksamheten behöver för att klara vårt uppdrag. I de flesta rekryteringar har myndighetens behov av kompetens kunnat tillgodoses.

Medarbetarnas individuella kompetensbehov identifieras i vår systematiska samtalsmodell mellan chef och medarbetare. Under året har en större utbildningsinsats genomförts med de lokala omställningsmedlen för att höja kompetensen om distansundervisning hos de medarbetare som arbetar med kvalitetsgranskning. Detta utifrån att utbudet av distansutbildningar inom yrkeshögskolan har ökat kraftigt.

Genom regelbundna undersökningar av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har vi skapat förutsättningar för att tidigt identifiera och åtgärda enheternas olika behov. Resultaten visar för andra året i rad att medarbetarnas välmående och engagemang är generellt högt. Samtidigt är andelen medarbetare som är beredda att rekommendera myndigheten som arbetsgivare lägre. För att öka attraktiviteten har vi påbörjat ett arbete med att stärka den interna samarbetskulturen.

Myndighetens personalomsättning och sjuktal har minskat och ligger på en låg nivå.

Vi utvecklar och effektiviserar vår verksamhet

Förtroendet för myndigheten

Sedan 2011 genomför myndigheten mätningar om kännedom och attityd till yrkeshögskolan bland allmänhet och anställande arbetsliv. Vi mäter också attityden till myndighetens arbete hos utbildningsanordnare, ledningsgrupper, arbetsliv och allmänheten.

Mätningen från 2023 visade att kännedomen om Myndigheten för yrkeshögskolan är hög bland utbildningsanordnare och ledningsgrupper inom yrkeshögskolan. De flesta uppgav att de kände ett stort förtroende för Myndigheten för yrkeshögskolan, särskilt för myndighetens tillsyn och kvalitetsgranskning. Mätningen visade också att de flesta som varit involverade i ansökningsprocesser om att bedriva yrkeshögskoleutbildningar gav högt betyg för processens rättssäkerhet.

Myndigheten följer regelbundet upp utbildningsanordnarnas synpunkter på vår kvalitetsgranskning och våra ansökningsprocesser genom enkäter. Under 2024 följde vi bland annat upp den fördjupade kvalitetsgranskningen av yrkeshögskoleutbildningar och tolkutbildningar inom folkbildningen. Myndigheten får generellt höga omdömen, både när det gäller förberedelserna inför och i bemötandet under kvalitetsgranskningen. De flesta anordnare både delade myndighetens bedömningar och upplevde att det var lätt att förstå vad som legat till grund för dem. De flesta ansåg också att resultatet av kvalitetsgranskningen är till hjälp i arbetet med att höja utbildningsarnas kvalitet.

I årets utvärdering av utbildningsanordnarnas synpunkter på ansökningsprocessen om kurser svarade 58 procent av de 246 personer som var med i undersökningen. Resultaten var särskilt goda, och har förbättrats jämfört med den senaste mätningen 2022, när det gäller upplevelsen av myndighetens bemötande, information och service. I stort sett alla som varit i kontakt med myndighetens handläggare upplevde att de blivit väl bemötta. Anordnarna upplevde också att det var lättare att förstå vilka kriterier som legat till grund för bedömning av ansökningar.

Resultaten visade samtidigt att myndigheten behöver arbeta för att utbildningsanordnarna ska få bättre förståelse för hur bedömningsprocessen fungerar. Jämfört med 2022 var det betydligt färre som bedömde att avsiktsförklaringar är ett bra verktyg för att styrka arbetslivets medverkan i ansökan. Av kommentarerna till utvärderingen framgår det att många svarat utifrån hur de upplevde ansökningsomgången för program och hur avsiktsförklaringarna hanterats där. Läs mer om hur vi har utvecklat processen för hur arbetslivets medverkan redovisas i ansökan under rubriken "Åtgärder för att främja andelen examinerade som arbetar inom området som yrkeshögskoleutbildningen avser" på sidan 53.

Digitalisering för ökad service och effektivitet

Digitalisering av tjänster och informationshantering är en viktig del av vårt arbete för att kunna ge god service till utbildningsanordnare och studerande.

Tjänsterna vi utvecklat under 2024 förväntas underlätta både för utbildningsanordnare och andra användare. Digitaliseringen gör också vår handläggning och uppföljning mer kvalitetssäkrad och effektiv. Under året har vi haft fokus på att ta fram digitala tjänster för nationell yrkesutbildning. Vi har också underlättat hantering av olika typer av ansökningar och bidrag för yrkeshögskoleutbildningar, såsom genomförandebidrag och startbidrag samt YH-flex. Även ansökningsprocessen för statsbidrag för utveckling av kvalifikationer och branschmodeller för validering har digitaliserats.

På myndighetens webbplatser blitolk.nu och konstkulturutbildning.se har vi gjort designen och navigationen mer användarvänlig. Webbplatserna har moderniserats och uppgraderats till en ny webbplattform. Vi har även arbetat med att utveckla sökmotorn på yrkeshogskolan.se för att göra det enklare att söka efter program och kurser.

Under de senaste åren har vi tagit fram ett internt verksamhetssystem för analys och uppföljning. Under 2024 har vi tillfört ytterligare uppgifter till verksamhetssystemet som nu kan användas för att analysera fler perspektiv än tidigare. Vi har också arbetat för att öka användningen och medarbetarnas förmåga att analysera och hämta information om verksamheten genom verktyget.

Arbete för att förvalta och utveckla informationssäkerheten

Under våren 2024 granskade internrevisionen myndighetens systematiska informationssäkerhetsarbete. Internrevisionen bedömde sammanfattningsvis att arbetet med informationssäkerhet behöver utvecklas. Vi har därefter även genomfört Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps verktyg "cybersäkerhetskollen" för att undersöka nivån på vårt informations- och cybersäkerhetsarbete och hur det kan utvecklas. Uppföljningsresultaten har varit utgångspunkt för en handlingsplan för fortsatt utvecklingsarbete. För att förstärka förutsättningarna för arbetet har vi under året anställt en informationsförvaltare.

Som en del i arbetet med att upprätthålla en säker it-miljö får myndighetens samtliga medarbetare kontinuerligt ta del av korta utbildningar och praktisk träning i säkerhetsmedvetenhet. Utbildningarna förväntas öka medarbetarnas kunskap om risker och förmåga att undvika hot mot säkerheten.

Vi har även genomfört åtgärder för att upprätthålla och förbättra den tekniska säkerheten i vår it-miljö genom att följa de rekommendationer vi får i samband med kontinuerliga säkerhetsanalyser. Vi har bland annat höjt säkerheten i nätverk mot internet och infört ett nytt system för backuper.

För att det ska vara tydligt för medarbetarna hur vi kan använda AI-verktyg på ett säkert sätt har vi påbörjat ett arbete med att ta fram en AI-policy som en del av myndighetens ledningssystem för informationssäkerhet.

Insatser för att bidra till målet jämställd utbildning

Myndigheten för yrkeshögskolan har i uppgift att integrera ett jämställdhetsperspektiv och perspektivet mänskliga rättigheter i verksamheten. Det innebär att perspektiven finns med när vi sprider information, följer upp resultat, främjar kvalitet i utbildningar och ställer krav på utbildningsanordnare och andra aktörer. I arbetet fokuserar vi på det jämställdhetspolitiska delmålet om jämställd utbildning som innebär att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.

Medarbetarnas kunskap är en viktig förutsättning för jämställdhetsintegrering i myndighetens verksamhet. Därför ingår en webbutbildning om jämställdhetsintegrering i vår introduktion av nyanställda. Jämställdhet är också ett viktigt perspektiv i vår kommunikation. Vi tar hänsyn till jämställdhetsperspektivet i utformningen av våra informationskampanjer genom val av budskap, bilder och goda exempel för att bidra till en breddad rekrytering och att bryta könsbundna utbildningsval.

Vi arbetar på flera sätt för att höja utbildningsanordnarnas medvetenhet om att en jämnare könsfördelning i utbildningarna främjar kvalitet. I det självvärderingsverktyg för utbildningsanordnarnas systematiska kvalitetsarbete som vi tagit fram finns möjlighet att använda könsuppdelad statistik över studerande för att följa utvecklingen över tid. Vi erbjuder också stödmaterial om arbete med jämställdhet i utbildningarna för att bryta könsbundna utbildnings- och yrkesval. Under året har vi publicerat goda exempel på utbildningsanordnarens arbete på vår webbplats.

I kvalitetsgranskningen av våra utbildningsformer bedömer vi hur jämställdhetsarbetet är integrerat i utbildningarna. I yrkeshögskoleutbildningar bedömer vi också hur utbildningarna bidrar till att motverka könsbundna studie- och yrkesval. Vi har sett en positiv utveckling sedan vi började granska jämställdhet, mångfald och likabehandling i utbildningarna 2018. Idag identifierar vi färre förbättringsområden kopplat till jämställdhet i både yrkeshögskoleutbildningar och konst- och kulturutbildningar än tidigare och fler anordnare har hög kvalitet inom området. De förbättringsområden som vi ser handlar oftast om att anordnarna behöver integrera jämställdhetsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet.

Integration av miljö-, energi- och klimatperspektivet

Myndigheten arbetar för att integrera miljö-, energi och klimatperspektivet i vår verksamhet och i de utbildningsformer som vi ansvarar för.

Vårt miljöledningsarbete syftar till att skapa ett systematiskt arbete för att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan och att öka den positiva. Vårt miljöledningsarbete redovisas i myndighetens årliga rapportering till Naturvårdsverket och Utbildningsdepartementet.

Myndigheten för yrkeshögskolans miljömål är att vår interna verksamhet ska bedrivas med låg miljöpåverkan och reduceras genom att

- vi reser med så låg miljöpåverkan som möjligt
- vi tar miljöhänsyn vid inköp och upphandling av varor och tjänster
- vi energieffektiviserar lokaler och använder energieffektiva apparater och it-utrustning
- vi ger medarbetare och chefer förutsättningar att ta miljöhänsyn i sitt dagliga arbete genom utbildning och informationsinsatser.

Årets uppföljning visar att vårt mål om att utsläppen av koldioxid från tjänsteresor ska minska med 50 procent mellan 2019 och 2025 har uppnåtts. Trots det bedömer vi att vi behöver fortsätta arbetet med att energieffektivisera, minska miljöpåverkan vid tjänsteresor, öka andelen miljökrav vid upphandling samt öka medvetenheten om vår indirekta miljöpåverkan.

I årets utlysning av statsbidrag för kurser inom yrkeshögskolan prioriterade myndigheten kurser riktade mot de globala klimatmålen i Agenda 2030. Detta för att bidra till kompetensförsörjningen för den gröna omställningen.

Under perioden 2020–2023 gav cirka hälften av yrkeshögskoleutbildningarna kompetens som bidrar till klimatomställningarna och en cirkulär ekonomi. Läs mer under rubriken ”Utbildning som bidrar till klimatomställningen” på sidan 18.

Myndigheten för yrkeshögskolan är en attraktiv arbetsgivare

Myndighetens inriktning i arbetet för att vara en attraktiv arbetsgivare är att utveckla både ledarskap och medarbetarskap. Alla medarbetare ska vara väl förtrodda med verksamhetens syfte. Arbetsförhållandena ska vara goda och chefers och medarbetares kompetens ska tas tillvara.

Personalstruktur

Vid utgången av 2024 hade myndigheten totalt 146 tillsvidare- och visstidsanställda. Det totala antalet årsarbetskrafter var 130,2 och årsmedelantalet var 139 medarbetare.

Myndighetens uppdrag har utökats samtidigt som vårt förvaltningsanslag har höjts. Antalet anställda har ökat med 13 medarbetare jämfört med 2023. Av de anställda var 66 procent kvinnor och 34 procent män, vilket är ungefär samma fördelning som de två föregående åren. Andelen kvinnor var högre jämfört med anställda i staten i stort, där andelen kvinnor var 47 procent 2024.

Tabell 1. Antal anställda, totalt samt efter anställningsform och kön, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Anställda totalt	124	138	141	133	146
Tillsvidareanställda		126	132	131	144
Visstidsanställda		12	9	2	2
Kvinnor	76	88	93	86	97
Män	48	50	48	47	49

Kommentar: Uppgifterna avser 31 december respektive år. Uppgifterna gällande personal har från och med 2021 års redovisning inhämtats från Statens servicecenters tjänst och kan därmed inte jämföras helt med tidigare års redovisningar av personalsiffror.

Medelåldern för myndighetens tillsvidareanställda medarbetare under 2024 var 51 år. Det var högre än för anställda i staten totalt, vilket var 45 år 2024. Medelåldern har ökat sedan 2022 och påverkas av att fler väljer att arbeta efter 65 år. Vi bedömer att våra möjligheter att erbjuda flexibla arbetssätt gynnar ett långt och hållbart arbetsliv.

Tabell 2. Medelålder tillsvidareanställda, totalt samt efter kön, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Medelålder totalt	48	48	48	50	51
Kvinnor	48	47	47	50	51
Män	48	49	49	51	51

Kommentar: Uppgifterna avser 31 december respektive år.

Attrahera och rekrytera

Under året har myndigheten genomfört 24 rekryteringar. I snitt var det 58 ansökningar per rekrytering men antalet varierade mycket beroende på vilken tjänst som utlystes. Handläggare, utredare och UX-designers var de tjänster som lockade flest kandidater medan analytiker var svårare

att rekrytera. Vid fem tillfällen har rekryteringen avbrutits. I dessa fall har rekryteringen kunnat genomföras senare eller så har vi tillgodosett kompetensbehovet på annat sätt. Under året har två studenter gjort sin verksamhetsförlagda utbildning på myndigheten.

Myndigheten har fortsatt arbetet med att utveckla introduktionen av nya medarbetare. Vi etablerar en tidig kontakt innan anställningen börjar, har gemensamma introduktionsdagar för nyanställda och erbjuder självstudier om det statliga uppdraget via en lärplattform. Ett utvecklingsarbete pågår för att stärka nyanställda i att tidigt få en övergripande kunskap om myndighetens olika utbildningsformer.

Kompetensförsörjningsläget är fortsatt förhållandevis gott för myndigheten och vi kan säkerställa att vi har den kompetens som verksamheten behöver för att klara vårt uppdrag.

Personalomsättning

Den totala personalomsättningen för 2024 var 3 procent vilket är en stor minskning i förhållande till 2023 då personalomsättningen var 11 procent. Männens personalomsättning var 4 procent 2024 (8 procent 2023) och kvinnornas personalomsättning var 2 procent 2024 (13 procent 2023). En bidragande orsak till den lägre personalomsättningen kan vara att vi hade färre visstidsanställningar under 2024 i förhållande till tidigare år. Av de fyra medarbetare som slutat under 2024 var samtliga tillsvidareanställda. Myndigheten hade inga pensionsavgångar under året.

Utveckla och behålla kompetens

Myndighetens samtalsmodell, där chef och medarbetare träffas regelbundet under året för att följa upp uppdrag och diskutera kompetensutveckling och arbetsmiljöfrågor, är fortsatt central i vårt arbete för att upprätthålla en god arbetsmiljö.

Under året har vi fortsatt att använda ett pulsmätningsverktyg för att regelbundet fånga medarbetarnas upplevelser av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Resultaten från pulsmätningarna visar för andra året i rad att engagemangsvärdet, som indikerar välmående och engagemang, är generellt högt och har legat ungefär på samma nivå sedan mätningarna startade 2023. Samtidigt är andelen medarbetare som är beredda att rekommendera myndigheten till vänner och bekanta fortsatt lågt.

För att vara en attraktiv arbetsgivare har vi påbörjat ett arbete med att stärka den interna samarbetskulturen. För att förbättra förutsättningarna för ett nära ledarskap när myndigheten växer har vår största enhet fått ytterligare en enhetschef som tillträder vid årsskiftet. Arbetsmiljömålen som antagits under året stödjer en god organisatorisk och social arbetsmiljö.

Myndigheten har gjort ett partsgemensamt arbete med att se över hur de lokala omställningsmedlen kan nyttjas i högre utsträckning. Genom att vi beviljat delpension och erbjudit medarbetare över 65 år att förlänga sitt arbetsliv genom lägre tjänstgöringsgrad har kompetensförsörjningen påverkats positivt då vi kunnat behålla kompetens längre.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron om 2,6 procent är en tydlig sänkning jämfört med föregående år. Det är främst kvinnors sjukfrånvaro som minskat, från 4,9 procent 2023 till 3,6 procent 2024. Männens sjukfrånvaro var redan låg och har under 2024 minskat ytterligare, till 0,6 procent. En tydlig minskning av sjukfrånvaron syns även tydligt i åldersgruppen 30–49 år och 50 år eller äldre.

Andelen av den totala sjukfrånvaron som avser långtidssjukfrånvaro har minskat under 2024 och uppgår nu till 54,8, jämfört med 72,4 procent under 2023. Myndigheten strävar efter att sänka sjuktalen och tar hjälp av företagshälsovården vid främjande och förebyggande insatser men även under pågående sjukskrivning.

Tabell 3. Sjukfrånvaro (andel av sammanlagd ordinarie arbetstid), totalt samt efter kön och ålder, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Sjukfrånvaro totalt (%)	2,4	2,1	3,4	3,4	2,6
Kvinnor	2,7	2,8	4,9	4,9	3,6
Män	1,8	0,9	0,8	0,7	0,6
29 år eller yngre	..	..	..	..	..
30–49 år	2,4	2,4	1,6	2,1	1,3
50 år eller äldre	2,6	2,0	5,6	5,1	3,8
Andel (%) av totala sjukfrånvaron som är långtidsfrånvaro*	66,1	52,8	65,3	72,4	54,8

*Andel av sjukfrånvaron som avser en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Kommentar: Vid färre än tio anställda 29 år eller yngre redovisas inte sjukfrånvaron för denna grupp.

Uppdrag

Stärka och påskynda förenklingsarbetet

Myndigheten för yrkeshögskolan har i uppdrag att fortsätta att stärka och påskynda förenklingsarbetet inklusive arbetet med regelförenklningar och processer för att minska företagens regelbörda och administrativa kostnader samt fortsätta förbättra bemötande och service gentemot företagen.

Under året har vi kartlagt kontaktvägarna in till myndigheten utifrån förvaltningslagens krav på myndigheters service. Vi har också kartlagt vilka uppgifter som tas in inom ramen för olika processer och vilka som kan anses vara en administrativ börda. För att tydliggöra vilka uppgifter som ska lämnas, när de ska lämnas och hur det ska göras har vi påbörjat en kartläggning av behov av regelförbättringar.

Förenklingsåtgärder, hinder och möjligheter i förenklingsarbetet, samt effekter av förenklingsåtgärder redovisas senast den 15 mars 2025. Uppdraget slutredovisas senast den 15 mars 2026.

Utbildning som bidrar till klimatomställningen

Myndigheten har i uppdrag att årligen lämna en sammanställning av de utbildningar som ger kompetens som bidrar till klimatomställningen och en cirkulär ekonomi. Sammanställningen^[3] lämnades till Regeringskansliet i april 2024.

Under perioden 2020–2023 var det cirka hälften av yrkeshögskoleutbildningarna som gav en kompetens som bidrar till klimatomställningarna och en cirkulär ekonomi. Av konst- och kulturutbildningarna gav drygt en tredjedel av utbildningarna en kompetens som bidrar till klimatomställningarna och en cirkulär ekonomi.

Analysnätverk

Myndigheten ska tillsammans med andra myndigheter medverka i ett nationellt analysnätverk för hållbar regional utveckling i hela landet 2022–2030. Analysnätverket samordnas av Tillväxtverket.

Under året har vi medverkat i nätverksträffar tillsammans med övriga deltagande myndigheter. Nätverksträffarna har bland annat handlat om territoriella perspektiv och hur myndigheter kan utveckla användningen av enkätundersökningar. Under nätverksträffarna har vi bland annat bidragit med information om hur vi arbetar med regionalt utvecklingsansvariga för att få deras syn på regionala behov av yrkeshögskoleutbildningar.

Nationell yrkesutbildning

Myndigheten har i uppdrag att genomföra en pilotverksamhet med en ny form av yrkesutbildning på gymnasial nivå för vuxna med utgångspunkt i den modell som tillämpas för yrkeshögskolan. Pilotverksamheten pågår mellan 2024–2026 och den nya utbildningsformen benämns nationell yrkesutbildning. Syftet med nationell yrkesutbildning är att förstärka kopplingen mellan arbetslivets kompetensbehov och yrkesutbildning för vuxna för en snabbare etablering på arbetsmarknaden. Avsikten är att nationell yrkesutbildning ska vara ett komplement till övrig vuxenutbildning på gymnasial nivå, såsom arbetsmarknadsutbildning och kommunal vuxenutbildning.

Myndighetens initiala bedömning är att nationell yrkesutbildning kan bidra till fler yrkesutbildade med den kompetens som efterfrågas på arbetsmarknaden. Pilotverksamheten ökar också utbudet av yrkesutbildningar som inte erbjuds inom andra utbildningsformer, eller erbjuds i för liten omfattning. Genom att utbildningarna är riksrekryterande och svarar mot nationella kompetensbehov, stärker de vuxnas möjligheter till livslångt lärande och omställning i hela landet.

En enkätundersökning bland de studerande som hittills påbörjat nationell yrkesutbildning visade att de studerande har varierande utbildningsbakgrund och arbetslivserfarenhet. Att utbildningarna är korta, praktiskt inriktade och leder till ett bristyrke på arbetsmarknaden är ett återkommande skäl till att de studerande sökt sig till nationell yrkesutbildning, oavsett vilken ställning på arbetsmarknaden eller utbildningsnivå de haft sedan tidigare.

För att vi ska få inspel från andra myndigheter och intresseorganisationer med uppdrag som rör yrkesutbildning och kompetensförsörjning i arbetet med pilotverksamheten har vi inrättat en referensgrupp^[4].

3. Myndigheten för yrkeshögskolan (2024), *Sammanställning av utbildningar som ger kompetens som bidrar till klimatomställningen och en cirkulär ekonomi 2024*.

4. Referensgruppen består av representanter från Arbetsförmedlingen, Skolverket, Folkbildningsrådet, YH-förbundet, Almega utbildningsföretagen, Företagarna, SKR, Svenskt Näringsliv, LO och TCO.

Ansökningar och beslut om stöd för nationell yrkesutbildning

För att analysera arbetsmarknadens behov av yrkesutbildning på gymnasial nivå, och avgöra vilka utbildningar som ska prioriteras, har vi fört dialog med andra myndigheter med ansvar för yrkesutbildning på motsvarande nivå. Skolverkets planeringsunderlag för dimensionering av yrkesutbildning på gymnasial nivå har varit ett viktigt underlag. Vi har också haft dialog med de branschorganisationer som berörs av utbildningarna i pilotverksamheten, för att identifiera vilken kompetens de efterfrågar.

Inom ramen för pilotverksamheten har vi genomfört en första och påbörjat en andra ansökningsomgång om att bedriva nationell yrkesutbildning. Inför ansökningsomgångarna publicerade vi information om vilka utbildningsområden och yrkesroller som skulle prioriteras och var i landet det finns ett behov av utbildning.

I den första ansökningsomgången som öppnade i februari och stängde i mars 2024 kom det in 86 ansökningar. I april beviljades totalt 38 utbildningar inom utbildningsområdena bygg och anläggning, el och energi, fordon och transport, industriteknik samt naturbruk. Myndigheten prioriterade utbildningar till bristyrken som i stora delar av landet har få alternativa utbildningsvägar för vuxna som vill ställa om. Enbart utbildningsanordnare som redan anordnar yrkeshögskoleutbildning beviljades utbildningsstarter.

Då ansökningarna som uppfyllde kraven för att få statsbidrag var fler än vi kunde bevilja gjordes ett urval bland ansökningarna. Vid fördelningen av statsbidrag tog vi särskilt hänsyn till i vilken grad en utbildning svarar mot arbetslivets behov av arbetskraft och finansieras av arbetslivet. För att pilotverksamheten ska ge oss breda lärdomar inför fortsatt arbete strävade vi efter en spridning mellan olika utbildningsanordnare, yrkesroller och utbildningarnas lokalisering.

Tabell 4. Beviljade platser inom nationell yrkesutbildning efter utbildningsområde och beslutsår, 2024.

	2024
Bygg och anläggning	85
El och energi	300
Fordon och transport	95
Industriteknik	280
Naturbruk	80
Totalt antal beviljade platser	840
Antal beviljade ansökningar	38

Kommentar: Tabellen visar antalet beviljade platser respektive år.

Under hösten 2024 genomfördes en andra ansökningsomgång för nationell yrkesutbildning. Förutom de utbildningsområden som var aktuella inom den första ansökningsomgången gick det också att ansöka om att bedriva utbildning inom vvs och fastighet. Ansökningsomgången stängde i november 2024 och totalt kom 124 ansökningar in. Besluten fattas i början av 2025 och utbildningarna kommer att starta från och med våren 2025.

Utbetalt statsbidrag och antal utbetalda årsplatser för nationell yrkesutbildning

Nationell yrkesutbildning infördes under en snäv tidsperiod, vilket gjorde att utbildningsanordnarna hade kort tid för att förbereda uppstarten av utbildningarna och rekrytera studerande. Trots utmaningarna lyckades de allra flesta utbildningsanordnarna väl med att rekrytera studerande och kunde starta utbildningarna under året.

Under hösten 2024 startade 34 av de 38 beviljade utbildningarna. Fyra utbildningsstarter ställdes in, huvudsakligen på grund av för få sökande. Vissa utbildningsanordnare valde att starta sina utbildningar trots få antagna studerande. Under 2024 betalades statsbidrag om 15,8 miljoner ut för 160 årsplatser.

Tabell 5. Utbetalt statsbidrag och andra utgifter (mnkr) avseende nationell yrkesutbildning, 2024.

	2024
Nationell yrkesutbildning	13,5
Startbidrag	2,0
Validering	0,3
Studerandeförsäkring*	0,1
Totalt utbetalt statsbidrag	15,8

*Anslaget belastas även med utgifter för studerandeförsäkringar.

Tabell 6. Antal utbetalda årsplatser per utbildningsområde för nationell yrkesutbildning, 2024.

	2024
Bygg och anläggning	4
El och energi	53
Fordon och transport	21
Industri teknik	69
Naturbruk	15
Totalt utbetalda årsplatser	160

Tabell 7. Utbetalt antal årsplatser samt utbetalda statliga medel per årsplats för nationell yrkesutbildning, 2024.

	2024
Antal utbetalda årsplatser	160
Utbetalda statliga medel för nationell yrkesutbildning (mnkr)	13,5
Utbetalda statliga medel per årsplats för nationell yrkesutbildning (tkr)	84,2

Insatser för att införa nationell yrkesutbildning

För att öka kännedomen och kunskapen om den nya utbildningsformen har vi genomfört kommunikationsinsatser. Vi har informerat genom exempelvis LinkedIn och i nyhetsbrev. Vi har också lanserat webbplatsen nyrkesutbildning.se där potentiella studerande och studie- och yrkesvägledare kan hitta information om utbildningar och utbildningsanordnare.

För att främja kvaliteten i utbildningarna har vi genomfört främjande och stödjande aktiviteter riktade till utbildningsanordnarna. I maj genomförde vi en kickoff för de utbildningsanordnare som beviljades utbildningar i den första ansökningsomgången. Vi har också hållit webinarier inom områden som efterfrågats av anordnarna, till exempel om kursplaner, arbetslivets medverkan, validering och information om ansökningsomgångar. I webinarierna har det funnits utrymme för lärande och erfarenhetsutbyte mellan anordnarna. Ytterligare stöd i praktiska frågor har lämnats genom en handbok om nationell yrkesutbildning.

I december genomförde vi en hearing för att sprida information om nationell yrkesutbildning som utbildningsform och hämta in synpunkter om hur utbildningsformen kan utvecklas för att bidra till utveckling hos både arbetsliv och individer. Bland de inbjudna fanns representanter för utbildningsanordnare, intresseorganisationer, andra myndigheter, regionalt utvecklingsansvariga och Regeringskansliet.

Myndigheten följer upp och utvärderar de nationella yrkesutbildningarna för att identifiera utmaningar och framgångsfaktorer i genomförandet. För att ta del av erfarenheter och praktiska exempel från utbildningsanordnare, utbildare, arbetslivsrepresentanter och studerande har vi besökt sju av utbildningarna under året.

Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031

Myndigheten har i uppdrag att följa upp vår verksamhet utifrån det nationella målet för funktionshinderspolitiken. Vårt främsta bidrag till målet är att stödja utbildningsanordnare och andra aktörer i deras arbete att skapa jämlikhet och delaktighet.

Universell utformning, tillgänglighet och motverkande av diskriminering

I kvalitetsgranskningen bedömer vi om studerande, oavsett funktionsförmåga, har samma möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen. Vi granskar hur väl utbildningsanordnarna arbetar enligt principen om universell utformning och om de har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen. Studerande kan också anmäla brister i en utbildningsanordnares värdegrundsarbete till myndigheten. Skulle vi hitta brister i en tillsyn av utbildningen ställer vi krav på att bristerna åtgärdas.

Utifrån det vi ser i granskningen kan vi anpassa våra främjande insatser för att de ska ge så stor effekt som möjligt. Även om det finns utbildningar där dialogen med varje studerande behöver utvecklas bedömer myndigheten att utbildningarna i hög grad tar hänsyn till studerandes olika förutsättningar. Som stöd till utbildningsanordnare erbjuder vi ett självvärderingsverktyg för systematiskt kvalitetsarbete. Verktöget innehåller delar som hjälper utbildningsanordnare att fånga upp tillgänglighetsperspektiv och möjligheter till universell utformning av utbildningarna. I samverkan med Specialpedagogiska skolmyndigheten har vi utformat ett stödmaterial riktat till utbildningsanordnare för att stärka deras grundläggande kompetens om tillgänglig undervisning och universell utformning.

Stöd för individens självständighet

Myndigheten kan lämna statsbidrag eller särskilda medel för stöd till studerande med funktionsnedsättning till utbildningsanordnare av yrkeshögskoleutbildning och konst- och kulturutbildning. Från och med 2024 kan vi också lämna bidrag för stöd till studerande på nationell yrkesutbildning. Stödinsatserna ska kompensera för svårigheter så att studerande med funktionsnedsättning kommer i en jämförbar situation med övriga studerande.

Under 2024 tog myndigheten emot 682 ansökningar om bidrag för stödinsatser, vilket var 34 procent fler än 2023. Tio ansökningar gällde konst- och kulturutbildningar, en ansökan gällde nationell yrkesutbildning och resterande avsåg yrkeshögskoleutbildningar. Totalt beviljades 631 ansökningar. Det var 61 procent som avsåg kvinnor och 39 procent som avsåg män.^[5]

Av de 889 stödinsatserna som beviljades bidrag 2024 var mentorstöd av pedagog följt av anteckningsstöd och utökad lärartid vanligast. Tillsammans utgjorde dessa 75 procent av de beviljade stödinsatserna.

Tabell 8. Inkomna och beviljade ansökningar om statsbidrag eller särskilda medel för stödinsatser för studerande i yrkeshögskoleutbildningar, konst- och kulturutbildningar och nationell yrkesutbildning, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Inkomna ansökningar	501	594	551	508	682
Beviljade ansökningar	476	573	383	595	631

Kommentar: Från och med 2024 hämtas uppgifterna in på annat sätt än tidigare, vilket gör att de inte är helt jämförbara med tidigare år.

Under 2024 betalade myndigheten ut 19 miljoner kronor för stödinsatser för studerande med funktionsnedsättning. Då stödinsatserna varierar i kostnad och omfattning beroende på de studerandes behov kan det variera mellan åren hur mycket som betalas ut.

Tabell 9. Utbetalda statsbidrag eller särskilda medel (mnkr) för stödinsatser för studerande i yrkeshögskoleutbildningar och konst- och kulturutbildningar, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Utbetalda statsbidrag eller särskilda medel*	16,4	21,4	20,8	17,4	18,9

*I utbetalade statsbidrag eller särskilda medel ingår kostnader för inläst litteratur som myndigheten betalar till Myndigheten för tillgängliga medier. Detta är en ändring från årsredovisningen 2021 och tidigare då endast statsbidrag eller särskilda medel som utbetalats direkt till utbildningsanordnare ingick. Beloppen för inläst litteratur uppgår till 0,2 mnkr för åren 2020 och 2021, 0,1 mnkr för 2022, 0,4 mnkr för 2023 och 0,3 mkr för 2024.

Kommentar: Utbetalade statsbidrag eller särskilda medel för respektive år kan innefatta ersättning som beviljats under tidigare år.

I början av året bjöd myndigheten in utbildningsanordnare till ett webinarium. Syftet med webinariet var att öka kunskaperna om särskilt pedagogiskt stöd och nödvändiga stödinsatser och ge anordnarna stöd i hur de kan arbeta när behov av stöd uppstår.

5. Könsfördelningen avser de beviljade ansökningar som medför rätt att rekvirera statsbidrag för yrkeshögskoleutbildning och konst- och kulturutbildning.

Myndighetens interna arbete för tillgänglig verksamhet

Vi arbetar löpande för att våra webbplatser och publikationer ska vara tillgängliga. Bland annat genomför vi regelbundna tester av digital tillgänglighet på våra webbplatser och åtgärdar de brister som vi hittar. Under 2024 genomförde Myndigheten för digital förvaltning en enklare granskning av utvalda sidor på vår webbplats myh.se utifrån efterlevnad av lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Granskningen visade på mindre brister som har åtgärdats.

Medarbetare kan rapportera brister i tillgängligheten i våra lokaler och vår utrustning som sedan utreds och åtgärdas om det bedöms rimligt. Under året har vi bland annat genomfört anpassningar av vilrum och anskaffat hjälpmedel för utrymning. Tillgänglighetsaspekter beaktas när vi bygger om och ändrar i våra lokaler och när nya lösningar utformas. Vi har med tillgänglighetsaspekten i våra upphandlingar där det är tillämpligt.

VERKSAMHETSOMRÅDE

Yrkeshögskolan

Yrkeshögskolans utbildningar svarar mot arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft och drivs i nära samverkan med företag och organisationer. Det innebär att utbildningarnas innehåll utvecklas i takt med att arbetslivets behov förändras.

Utbildningarna inom yrkeshögskolan är eftergymnasiala och oftast mellan ett och två år långa. Under utbildningen kombineras teoretiska studier med arbetsplatsförlagda kurser som kallas Lärande i arbete, LIA. Arbetslivet medverkar aktivt genom att delta i utbildningens ledningsgrupp, bidra med föreläsare, medverka i projekt eller erbjuda LIA-platser.

Inom yrkeshögskolan finns också kurser för yrkesverksamma som svarar mot ett behov av fördjupad, breddad eller förnyad kompetens i arbetslivet.

Som utbildningsanordnare finns både privata utbildningsföretag, kommuner, regioner och högskolor. Utbildningar inom yrkeshögskolan ger rätt till studiemedel.

Återrapporteringskrav

Myndigheten ska redovisa:

- vilka åtgärder som har vidtagits för att minska andelen outnyttjade platser inom yrkeshögskolans utbildningar och resultaten av dessa åtgärder
- vilka åtgärder som har vidtagits för att andelen examinerade av antalet antagna kvinnor och män ska öka och då särskilt för de grupper i yrkeshögskolan som har en lägre examensgrad än genomsnittet
- vilka åtgärder som har vidtagits för att främja goda resultat när det gäller andelen examinerade kvinnor och män i yrkeshögskolans utbildningar som arbetar inom det område som deras yrkeshögskoleutbildning avser
- vilka överväganden som gjorts och vilka åtgärder som har vidtagits när det gäller att säkerställa att yrkeshögskolans utbildningar har en lämplig placering över landet
- hur myndigheten har arbetat för att stärka kvaliteten i och uppföljningen av yrkeshögskolans utbildningar.

Önskat resultat för verksamhetsområde yrkeshögskolan

Önskat resultat för yrkeshögskolan utgår från de övergripande kvalitetskriterier som myndigheten har tagit fram för utbildningarna.

- Yrkeshögskoleutbildningarna tillgodoser arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft. Utbildningarna kan också medverka till att utveckla eller bevara ett kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället.
- Utbildningarna präglas av en stark arbetslivsanknytning och genomförs i samverkan mellan arbetsliv och utbildningsanordnare.
- Utbildningarna ger de studerande förutsättningar att nå utbildningarnas mål och ta en examen.
- Utbildningarna genomförs av ett systematiskt kvalitetsarbete och utvecklas.
- Utbildningarna utgår från grundläggande demokratiska värderingar och respekt för vår gemensamma miljö. Inom utbildningarna främjas jämställdhet och kränkande behandling motverkas aktivt.

Myndighetens resultatbedömning

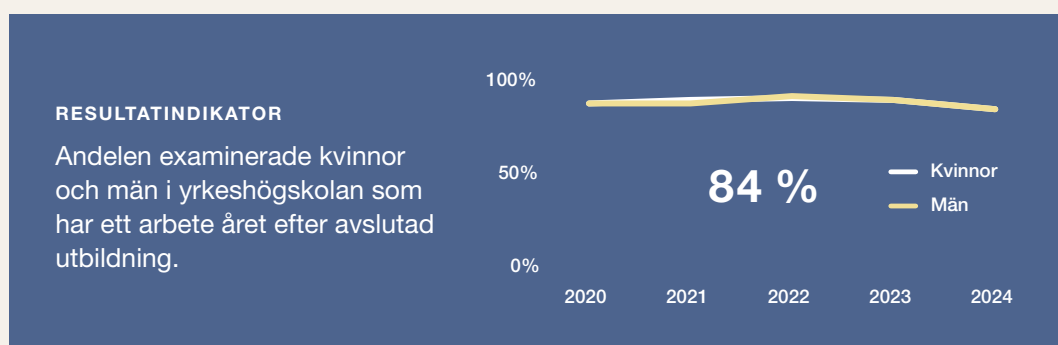
– Vår sammanvägda bedömning är att yrkeshögskolan fungerar väl och att utbildningarna håller hög kvalitet. Resultatet är över lag gott i förhållande till de övergripande kvalitetskriterierna.

Examensgraden behöver dock öka i de utbildningar som inte har en tillräckligt hög examensgrad och utvecklingen av de examinerades sysselsättning behöver bevakas.

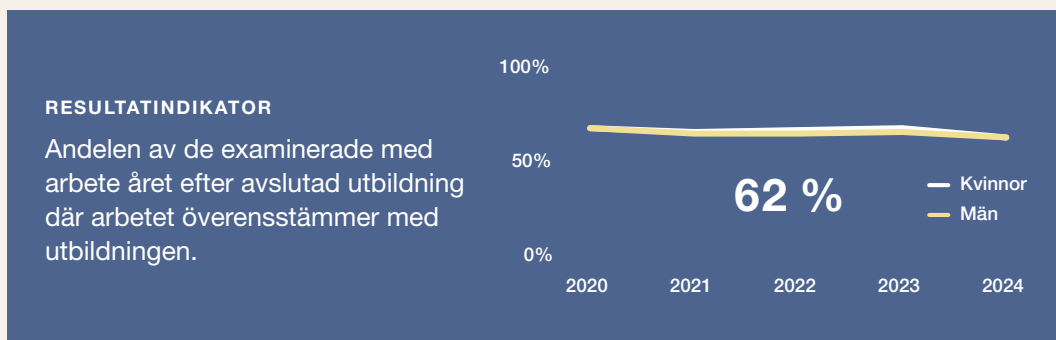
Trots att andelen i arbete minskat inom vissa utbildningsområden bedömer vi att yrkeshögskoleutbildningarna svarar mot arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft och bidrar till en förbättrad kompetensförsörjning på arbetsmarknaden.

Vi bedömer att det totala utbildningsutbudet inom yrkeshögskolan, som avser platser på utbildningsomgångar med slutår 2024–2031, är väl balanserat och svarar mot arbetsmarknadens behov på tre till fem års sikt.

Årets uppföljning av de som tog examen 2023 visar att 84 procent hade ett arbete året efter examen. Det är en tydlig minskning jämfört med det föregående året då motsvarande andel var 89 procent. Vi bedömer att minskningen främst beror på lågkonjunkturer och ett försämrat arbetsmarknadsläge. Det har blivit svårare för examinerade inom områdena data/it, ekonomi, administration och försäljning, kultur, media och design samt samhällsbyggnad och byggteknik att få ett arbete. Samtidigt är det flera utbildningsområden där andelen i arbete efter examen ligger kvar på en hög nivå. Utifrån förutsättningarna bedömer vi att möjligheterna att få ett arbete för dem som examinerats från yrkeshögskolan under 2023 har varit goda.

I likhet med tidigare år hade kvinnor och män arbete i lika stor utsträckning. Inrikes födda hade arbete i högre grad än utrikes födda. Samma förhållande gällde för andelen som hade ett arbete som överensstämmer med utbildningen. Skillnaderna speglar sysselsättningsgraden bland inrikes och utrikes födda i samhället i stort.

Kommentar: Resultatindikatorn har formulerats om jämfört med tidigare årsredovisning men avser samma mått som tidigare.

Andelen av de examinerade med arbete året efter avslutad utbildning där arbetet överensstämmer med utbildningen minskade med 4 procentenheter jämfört med 2023. Även i detta fall bedömer vi att det främst beror på lågkonjunkturen och ett försämrat arbetsmarknadsläge. Det var 62 procent som uppgav att de hade ett arbete som helt eller till största delen stämde överens med utbildningen. Det var 25 procent som uppgav att de hade ett arbete som till viss del stämde överens med utbildningen.

Utbildningarna präglas av en stark arbetslivsanknytning och genomförs i samverkan mellan arbetsliv och utbildningsanordnare.

Vi bedömer att arbetslivets engagemang i yrkeshögskoleutbildningarna är en förutsättning för att examinerade ska få kompetenser som möter arbetsmarknadens behov. Vår uppföljning av arbetslivets medfinansiering i yrkeshögskoleutbildningar visar på en omfattande medfinansiering från arbetslivet. Den största delen av medfinansieringen, 87 procent, är i form av LIA.

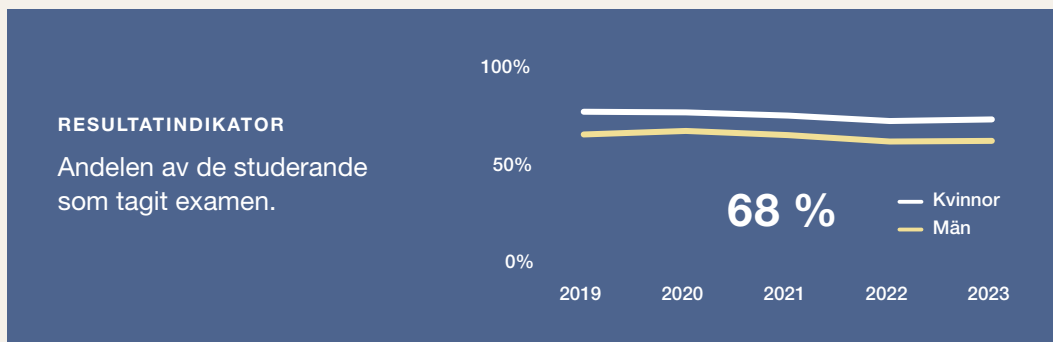
Välfungerande LIA-kurser har betydelse för möjligheten att få ett arbete inom området utbildningen avser. Mer än hälften av de examinerade arbetar hos en arbetsgivare där de genomfört en LIA-kurs.

Under året har vi genomfört tillsyn av LIA-kurser i utbildningar som bedrivs av utbildningsanordnare där vi bedömt att det kan finnas en risk för brister i LIA. Myndigheten lämnade kritik i nästan en tredjedel av ärendena. Bristerna handlade huvudsakligen om att det finns studerande som inte har fått en LIA-plats till kursstarten eller att LIA-platserna inte varit kvalitetssäkrade av anordnaren. Samtidigt visade vår enkätundersökning att de flesta studerande, cirka 90 procent, var nöjda med sina LIA-platser.

I vår kvalitetsgranskning har vi också sett att det i de flesta ledningsgrupper finns en stark arbetslivsanknytning. I nästan alla utbildningar som granskats 2024 har utbildningsanordnarna anlitat undervisande och handledande personal som generellt har god kunskap om yrkesrollen.

De studerande ges över lag goda förutsättningar att nå utbildningarnas mål och ta examen, men examensgraden behöver öka.

Vi bedömer att examensgraden inte är tillräckligt hög inom alla typer av utbildningar och grupper för att möta arbetslivets behov. Examensgraden för yrkeshögskoleprogram var totalt 68 procent 2023, vilket är ungefär på samma nivå som föregående år.

Skillnaderna i examensgrad mellan inrikes och utrikes födda är fortfarande stor. Det skiljer cirka 23 procentenheter mellan inrikes födda kvinnor, som var den grupp som hade högst examensgrad, och utrikes födda män, som hade lägst examensgrad. Vi har inte analyserat orsaken till skillnaderna.

De senaste åren har vi beviljat allt fler utbildningar i utbildningsområden som historiskt sett haft en lägre examensgrad, men där arbetslivets behov är stort, till exempel inom teknik och tillverkning och data/it. Examensgraden kan också ha påverkats av att andelen utbildningar som bedrivs helt eller delvis på distans har ökat. Examensgraden är generellt sett lägre i utbildningar på distans. Mot denna bakgrund är utvecklingen av examensgraden delvis väntad.

Myndigheten har haft och behöver fortsätta ha stort fokus på att främja att fler tar examen. Det gör vi framför allt genom att ge stöd till utbildningsanordnare i deras arbete med att utveckla kvaliteten i utbildningarna.

Resultatet av myndighetens kvalitetsgranskning visar att merparten av de granskade utbildningarna har en organisation och ett pedagogiskt genomförande som ger de studerande goda möjligheter att nå utbildningarnas mål och ta examen.

Utbildningarna genomsyras över lag av ett systematiskt kvalitetsarbete och utvecklas.

Resultaten från kvalitetsgranskningarna visar att två tredjedelar av de utbildningar som haft en fördjupad kvalitetsgranskning under 2024 hade hög eller mycket hög kvalitet. Resultat ser ut på ett liknande sätt som tidigare år, med undantag för år 2023 då andelen utbildningar med hög eller mycket hög kvalitet var högre.

Drygt två tredjedelar av utbildningsanordnarna som vi granskat har ett systematiskt kvalitetsarbete som håller hög kvalitet. De flesta ledningsgrupper arbetar för att utbildningarna ska vara aktuella och relevanta för yrkesrollen som utbildningen leder till. Årets kvalitetsgranskning visar samtidigt att ungefär en fjärdedel av utbildningarna har förbättringsområden kopplade till det systematiska kvalitetsarbetet. I drygt en tredjedel av de granskade utbildningarna bedömer vi att ledningsgrupperna behöver stärka sitt analysarbete av utbildningarnas genomströmning och effekt.

Vi bedömer att vår kvalitetsgranskning bidrar till utbildningarnas utveckling genom att utbildningsanordnarna arbetar vidare med de utvecklingsområden som vi identifierat i granskningarna.

**Fler utbildningsanordnare arbetar aktivt med värdegrundsfrågor.
Yrkeshögskolans bidrag till att bryta traditioner i fråga om köns-
bundna utbildnings- och yrkesval behöver dock fortsätta stärkas.**

I årets kvalitetsgranskningar har vi sett att de flesta utbildningar har ett fungerande värdegrunds- och jämställdhetsarbete. Det finns dock några få utbildningar där arbetet med att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval behöver stärkas.

Även om könsfördelningen totalt sett är jämn inom yrkeshögskolan är den ojämn inom de flesta utbildningsområdena. Myndigheten strävar efter att höja utbildningsanordnarnas medvetenhet om att en jämnare könsfördelning i utbildningarna bidrar till kvalitet i utbildningarna.

Myndigheten analyserar arbetsmarknadens behov av yrkeshögskoleutbildning

Myndigheten för yrkeshögskolan har i uppgift att analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan. För att hålla oss uppdaterade om utveckling och efterfrågan på kompetens i olika branscher har vi regelbundna träffar och dialog med branschföreträdare, arbetsliv och regionalt utvecklingsansvariga. Vi följer också statistik från Statistikmyndigheten SCB och Arbetsförmedlingens prognoser.

Vi sammanställer analyser för de utbildningsinriktningar där det finns ett utbildningsutbud inom yrkeshögskolan. De kallas för områdesanalyser och publiceras löpande på vår webbplats. Områdesanalyserna ger en samlad bild av faktorer som påverkar myndighetens bedömning av behovet av utbildningsplatser. I områdesanalyserna beskriver vi arbetslivets efterfrågan och behov på tre till fem års sikt. Utifrån det utbildningsutbud som redan finns i yrkeshögskolan bedömer vi om antalet utbildningsplatser behöver öka, bibehållas eller minska.

Områdesanalyserna utgör grunden för våra prioriteringar och ökar transparensen i vår bedömning av behovet av platser inom de olika utbildningsinriktningarna. Myndigheten har publicerat ett femtiotal områdesanalyser som samlar ungefär 200 utbildningsinriktningar. Av dessa är 37 områdesanalyser framtagna eller uppdaterade under 2024.

Ansökningar och beslut om yrkeshögskoleutbildningar

Flest nya yrkeshögskoleprogram inom teknik och tillverkning

Yrkeshögskolan expanderar och anslaget för statsbidraget till utbildningarna har ökat. I ansökningsomgången 2023/2024 för yrkeshögskoleprogram beviljades därför fler utbildningsplatser än något tidigare år.

I början av 2024 fattade myndigheten beslut om totalt 40 702 utbildningsplatser. Av totalt 1 258 ansökningar om att bedriva yrkeshögskoleutbildning beviljades 477. I ansökningsomgången gjordes en satsning på fler utbildningar inom områden kopplade till nyindustrialiseringen, digitaliseringen och den gröna omställningen. Flest ansökningar beviljades inom utbildningsområdet teknik och tillverkning där 9 482 utbildningsplatser beviljades. Yrkeshögskoleprogram beviljades i samtliga län.

Besluten innebar en satsning på utbildningar inom samhällsbyggnad och byggteknik då vi bedömt att det finns en hög efterfrågan på arbetsmarknaden kopplat till infrastruktursatsningar, underhåll av eftersatt infrastruktur och energieffektivisering. Även inom utbildningsområdet data/it beviljades många ansökningar. Besluten innebar en kraftig satsning på utbildning inom it-säkerhet.

I de fem största utbildningsområdena var det stora skillnader i konkurrensen mellan ansökningar. Inom teknik och tillverkning beviljades 60 procent av ansökningarna. Därefter följde samhällsbyggnad och byggteknik där 45 procent beviljades. Inom hälso- och sjukvård och socialt arbete beviljades 39 procent, inom data/it 27 procent och inom ekonomi, administration och försäljning beviljades 25 procent av ansökningarna.

Myndigheten har strävat efter att skapa förutsättningar för yrkeshögskoleutbildningars utveckling och kvalitet genom att bevilja fler utbildningsomgångar i taget. För 94 procent av de beviljade utbildningarna omfattade besluten tre eller fler utbildningsomgångar. Det är en ökning jämfört med 2022 och 2023 då 79 respektive 87 procent av utbildningarna omfattade tre eller fler utbildningsomgångar.

Tabell 10. Beviljade platser på program inom yrkeshögskolan efter utbildningsområde och beslutsår, 2020–2024.

	2020			2021	2022	2023	2024
	Totalt	Ordinarie	Extra	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt
Data/it	6 000	4 685	1 315	5 453	7 447	4 089	7 564
Ekonomi, administration och försäljning	6 944	5 891	1 053	6 453	5 243	6 967	5 187
Friskvård och kroppsvård	168	168	0	160	260	120	120
Hotell, restaurang och turism	1 278	1 198	80	1 295	1 708	1 425	1 052
Hälsö- och sjukvård samt socialt arbete	5 170	4 525	645	5 645	6 492	3 421	4 990
Journalistik och information	316	316	0	530	264	210	105
Juridik	110	110	0	250	70	105	260
Kultur, media och design	1 068	1 022	46	1 519	2 157	1 551	1 655
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog, fiske	888	858	30	1 147	662	1 165	1 174
Pedagogik och undervisning	1 258	1 057	201	880	732	676	232
Samhällsbyggnad och byggteknik	5 201	4 219	982	5 901	4 497	5 241	7 551
Säkerhetstjänster	235	130	105	375	600	60	246
Teknik och tillverkning	6 592	6 039	553	8 723	4 104	8 991	9 482
Transporttjänster	1 090	1 045	45	1 252	790	926	1 039
Övrigt	50	.	50	175	105	140	45
Totalt antal beviljade platser	36 368	31 263	5 105	39 758	35 131	35 087	40 702
Antal beviljade ansökningar		420	292	484	426	420	477

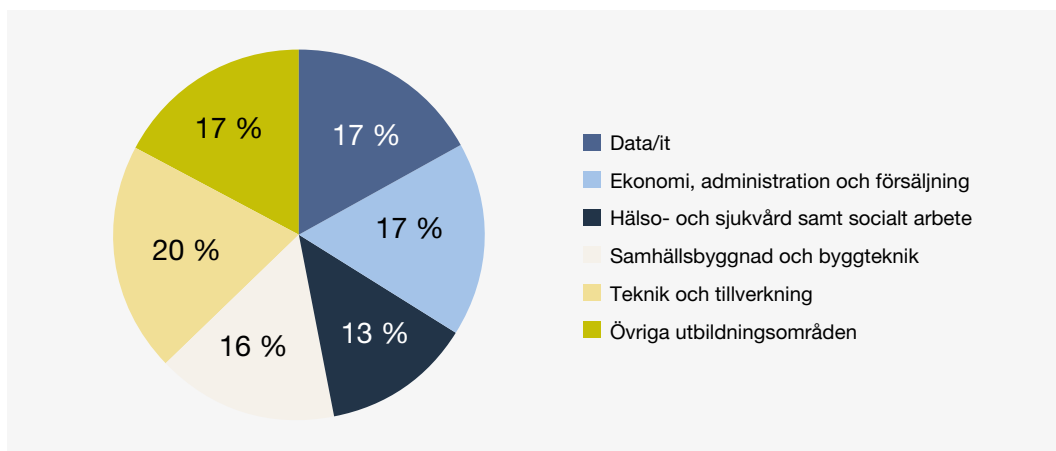
Kommentar: Tabellen visar antalet beviljade platser respektive år. Platserna fördelar sig med start under flera år framåt. "Ordinarie" avser ordinarie ansökningsomgångar inom yrkeshögskolan med statliga medel. "Extra" avser extra ansökningsomgång inom yrkeshögskolan med statliga medel.

Utbildningsområdet teknik och tillverkning är störst inom yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan har expanderat kraftigt de senaste åren. Sedan 2018 har utbudet⁶⁾ inom yrkeshögskolan vuxit med 61 procent, från 86 500 platser till 139 100 platser 2024.

Prioriteringarna i ansökningsomgången 2023/2024, att bevilja utbildningar med koppling till teknik, grön omställning och digitalisering, innebär att utbildningsområdet teknik och tillverkning blev det största utbildningsområdet inom yrkeshögskolan. Till följd av digitaliseringen ökade även utbudet av platser inom utbildningsområdet data/it.

Diagram 1. Andel platser på utbildningsomgångar med avslut 2024–2031 efter utbildningsområde.

Ökningen av utbudet inom teknik och tillverkning svarar mot vår bedömning av kompetensbehovet för energieffektivisering, elektrifiering och tillämpning av nya teknologier inom bland annat tillverkningsindustrin. Detta är kompetenser som behövs för klimatomställningen. Även ökningen av utbudet inom samhällsbyggnad och byggteknik svarar mot ett behov av kompetens för energieffektivisering och infrastruktursatsningar.

Utbudet inom hälso- och sjukvård och socialt arbete minskade något då vi bedömer att antalet platser inom flera utbildningsinriktningar inom hälso- och sjukvård och socialt arbete tidigare varit något högt. Vissa yrkesroller utbildas också inom andra utbildningsformer.

Även antalet platser inom området ekonomi, administration och försäljning minskade något, som en anpassning till arbetsmarknadens efterfrågan och att det till vissa yrkesroller kan finnas alternativa utbildningsvägar.

Det största utbildningsområdet efter besluten 2020 var ekonomi, administration och försäljning. Efter besluten 2022 var utbildningsutbudet av platser inom de fem stora utbildningsområdena ungefär jämnt stort. Besluten 2023 och 2024 innebär en stor ökning i andel för utbildningsområdet teknik och tillverkning och en minskning i andel främst för området hälso- och sjukvård samt socialt arbete.

6. Utbudet uppdateras årligen under det första kvartalet i samband med besluten i de årliga ansökningsomgångarna om att bedriva yrkeshögskoleprogram. Utbudet avser antalet platser på utbildningsomgångar med avslut innevarande år och framtåt. Utbudet 2018 och framtåt stämde av under det första kvartalet 2018 och avsåg platser med avslut 2018–2025. Efter besluten i januari 2024 avsåg utbudet platser med avslut 2024–2031.

Tabell 11. Andel platser med avslut efter beslutsår och utbildningsområde, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
	Platser med avslut 2020–2027	Platser med avslut 2021–2028	Platser med avslut 2022–2029	Platser med avslut 2023–2030	Platser med avslut 2024–2031
Data/it	14%	15%	17%	16%	17%
Ekonomi, administration och försäljning	20%	18%	16%	18%	17%
Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	14%	14%	15%	14%	13%
Samhällsbyggnad och byggteknik	16%	16%	15%	15%	16%
Teknik och tillverkning	16%	18%	16%	18%	20%
Övriga utbildningsområden*	20%	20%	20%	18%	17%

*Övriga utbildningsområden avser friskvård och kroppsvård; hotell, restaurang och turism; journalistik och information; juridik; kultur, media och design; lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske; pedagogik och undervisning; säkerhetstjänster, transporttjänster samt övrigt.

Efter besluten som fattades i januari 2024 utgjorde andelen platser i distansutbildning 36 procent av yrkeshögskolans totala utbud^[7], vilket är en ökning med 4 procentenheter jämfört med utbudet i januari 2022^[8]. Det innebär att det totala utbudet av utbildningsplatser på distansutbildningar var över 50 000. Andelen platser på utbildningsomgångar med möjlighet att starta i flera funktionella analysregioner^[9] ökade från 9 procent till 14 procent under samma period.^[10]

Beslut om kurser inom yrkeshögskolan

Kurser inom yrkeshögskolan syftar till att tillgodose behov av fördjupad, breddad eller förnyad kompetens i arbetslivet. Yrkeshögskolekurser finns inom nästan alla utbildningsområden och bidrar till kompetensutveckling inom många branscher. Intresset för att bedriva kurser inom yrkeshögskolan har ökat kraftigt. Under våren 2024 kom totalt 880 ansökningar om statsbidrag in, vilket var en ökning med närmare 70 procent jämfört med föregående år.

Liksom föregående år prioriterade myndigheten kurser som bidrar till de globala målen i Agenda 2030 för hållbar utveckling. Vid beviljandena strävade vi efter en spridning mellan utbildningsområden och inriktningar för att kunna svara mot ett brett behov av kompetens på arbetsmarknaden. I årets ansökningsomgång avlogs ungefär tio procent av ansökningarna för att de inte bedömdes kunna ingå i yrkeshögskolan. Flertalet av avslagen berodde på att kurser om artificiell intelligens inte bedömdes vara eftergymnasiala. Ämnet är nytt i gymnasieskolan, vilket kan ha gjort det svårt att anpassa nivån för en kurs inom yrkeshögskolan.

Under 2024 beviljades statsbidrag för totalt 451 kurser med nästan 24 000 platser. Av dessa avsåg nästan 16 000 platser start under 2024 och drygt 8 000 under 2025. Sammanräknat med tidigare års beslut omfattar utbudet av kurser drygt 30 000 platser med startår 2024 och framåt. Sedan kurser introducerades som en del av yrkeshögskolan 2020 har utbudet av platser fördubblats.

7. Utdudet avser utbildningsplatser med avslut 2024–2031.

8. Utdudet avser utbildningsplatser med avslut 2022–2029.

9. En funktionell analysregion är en region, inom vilken människor kan bo och arbeta utan att behöva göra alltför tidsödande resor.

10. Utdudet avser utbildningsplatser i yrkeshögskolan, exklusive platser på inställda utbildningsomgångar.

Tabell 12. Beviljade platser inom kurser i yrkeshögskolan efter utbildningsområde och beslutsår, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Data/it	1 935	845	1 490	2 429	4 159
Ekonomi, administration och försäljning	2 665	3 184	3 300	4 459	7 148
Hotell, restaurang och turism	535	300	320	565	586
Hälsa- och sjukvård samt socialt arbete	1 476	1 610	1 310	2 935	3 155
Journalistik och information	0	0	270	385	482
Juridik	0	0	0	195	518
Kultur, media och design	231	270	320	200	300
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	75	249	490	335	467
Pedagogik och undervisning	200	90	245	522	518
Samhällsbyggnad och byggt teknik	1 216	1 125	1 904	2 820	3 110
Säkerhetstjänster	257	135	300	355	425
Teknik och tillverkning	1 982	1 051	1 430	2 259	2 986
Transporttjänster	170	165	0	50	105
Totalt antal beviljade platser	10 742	9 024	11 379	17 509	23 959
Antal beviljade ansökningar	208	109	137	380	451

Kommentar: Tabellen visar antalet beviljade platser respektive år. Platserna fördelar sig med start under innevarande år samt det efterföljande året. Uppgifterna om fördelningen mellan utbildningsområden avser tidpunkten för respektive beslutstillfälle.

Uppdragsutbildningar inom yrkeshögskolan

Både företag och offentliga aktörer kan köpa en hel eller del av en yrkeshögskoleutbildning för att höja kompetensen på sin befintliga personal. Under 2024 har antalet uppdragsutbildningar inom yrkeshögskolan ökat igen efter en minskning 2023. Samtidigt har antalet deltagare på uppdragsutbildningarna minskat de senaste åren. Under 2024 var det 146 deltagare på 31 olika uppdragsutbildningar.

Tabell 13. Antal startade uppdragsutbildningar inom yrkeshögskolan, deltagare samt andel kvinnor och män, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Antal uppdragsutbildningar	16	26	34	23	31
Antal deltagare som påbörjat uppdragsutbildning	263	316	354	188	146
Andel kvinnor	51 %	57 %	73 %	59 %	61 %
Andel män	49 %	43 %	27 %	41 %	39 %

Kommentar: Tabellen visar antalet uppdragsutbildningar och deltagare som startat respektive år. Uppgifter om deltagare 2023 har justerats jämfört med tidigare årsredovisning.

För att öka intresset och få fler utbildningsanordnare att erbjuda uppdragsutbildning som verktyg för kompetensförsörjning har vi fortsatt att arbeta för att synliggöra nyttan med uppdragsutbildning. Vi har publicerat en stödartikel på vår webbplats om hur utbildningsanordnare kan komma i gång med att sälja uppdragsutbildning. I vårt nyhetsbrev som riktar sig till näringsliv och arbetslivsrepresentanter har vi publicerat artiklar med goda exempel på hur arbetsgivare, studerande och utbildningsanordnare använt sig av uppdragsutbildning.

Beslut om extra studerandeplatser för YH-flex

YH-flex är till för den som redan har yrkeskunskaper som motsvarar en betydande del av en yrkeshögskoleutbildning. Utbildningsanordnare av yrkeshögskoleutbildning kan ansöka om statsbidrag för YH-flexplatser på befintliga utbildningsomgångar.

I ansökningsomgången om YH-flexplatser 2024 kom det in 177 ansökningar jämfört med 121 ansökningar 2023¹¹ och 78 ansökningar 2022. Myndigheten beviljade 1 952 studerandeplatser för YH-flex fördelade på 149 utbildningar med start under 2024 och framåt. Nästan en tredjedel av alla beviljade platser var inom utbildningsområdet hälso- och sjukvård samt socialt arbete. Under 2024 beviljade vi även 67 YH-flexplatser i tre utbildningar till hud- och spaterapeut. Detta för att kunna erbjuda studerande vid en utbildning där anordnaren gått i konkurs möjligheten att slutföra utbildningen och ta examen.

Vår målsättning är att utbudet av extra platser för YH-flex ska vara proportionellt fördelat mellan olika utbildningsområden utifrån antalet studerandeplatser i yrkeshögskoleprogrammen. Då vi kunde bevilja alla inkomna ansökningar gjordes inga prioriteringar vid beviljandena i årets ansökningsomgång.

Sammanlagt finns totalt 2 019 YH-flexplatser på utbildningsomgångar som startar 2024 och framåt. YH-flexplatserna finns inom 11 av yrkeshögskoleprogrammets 13 utbildningsområden. Det största området är hälso- och sjukvård samt socialt arbete med 612 platser med start 2024 och framåt. Näst flest platser finns inom samhällsbyggnad och byggteknik, där det finns 335 platser på utbildningsomgångar som startar 2024 och framåt.

Tabell 14. Antal utbildningar som beviljats YH-flexplatser samt beviljade YH-flexplatser, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Utbildningar som beviljats YH-flexplatser	33	71	78	86	152
Beviljade YH-flexplatser	382	600	562	612	2 019

Kommentar: Tabellen visar antalet utbildningar och YH-flexplatser som beviljats respektive år och kan avse starter flera år. Tidigare år har extra studerandeplatser för YH-flex enbart beviljats för ett år i taget. De beslut som fattats under 2024 avser platser under perioden 2024–2027. Uppgifter om platser 2021 och utbildningar 2023 har justerats jämfört med tidigare årsredovisning.

Det var 1 001 beviljade YH-flexplatser på utbildningsomgångar med start under 2024. För dessa utbildningsomgångar har vi fått in rekvisitioner för 547 YH-flexplatser. Det innebär att 55 procent av YH-flexplatserna för 2024 har nyttjats, jämfört med 68 procent 2023.

11. Antalet har justerats i förhållande till Årsredovisning 2023 där det anges att det var 120 ansökningar som kom in.

Under försöksverksamheten ökade andelen nyttjade platser årligen, från 33 procent 2020 till 66 procent 2022. Att andelen nyttjade YH-flexplatser för 2024 är lägre än de två tidigare åren kan förklaras av att vi beviljat fler YH-flexplatser. En stor andel av dessa finns i utbildningar som inte haft YH-flexplatser tidigare och där vi sett att det är ett genomsnittligt lägre nyttjande.

Under 2024 tillgodoräknade sig de studerande i snitt 42 procent av yrkeshögskoleutbildningen efter validering, vilket är i linje med tidigare år.

Beslut om behörighetsgivande förutbildning

Utbildningsanordnare kan ansöka om att anordna en behörighetsgivande förutbildning i anslutning till en yrkeshögskoleutbildning om det finns eller kan antas finnas brist på behöriga sökande. Förutbildningen kopplas till en specifik utbildningsomgång på yrkeshögskoleutbildningen där de som godkänns på förutbildningen ska antas.

Under 2024 beviljade myndigheten 145 behörighetsgivande förutbildningar, med 3 115 studerandeplatser. De flesta utbildningarna var liksom tidigare år inom utbildningsområdena teknik och tillverkning, data/it samt samhällsbyggnad och byggteknik. Läs mer under rubriken "Behörighetsgivande förutbildning ger fler möjlighet till behörighet" på sidan 44.

Tabell 15. Beviljade ansökningar och studerandeplatser, behörighetsgivande förutbildning, 2020–2024.

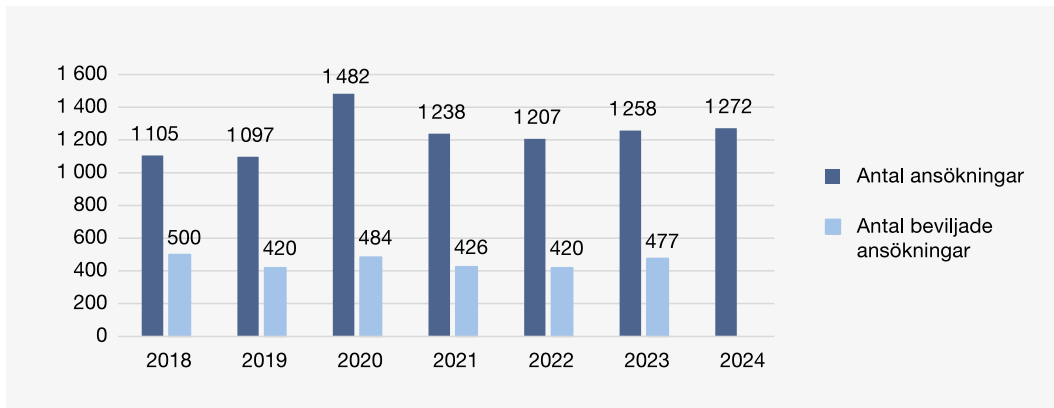
	2020	2021	2022	2023	2024
Beviljade ansökningar	161	167	128	157	145
Beviljade studerandeplatser	2 613	2 607	2 321	3 151	3 115

Kommentar: Tabellen visar antalet ansökningar och studerandeplatser som beviljats respektive år.

Ansökningar om yrkeshögskoleprogram 2024

I ansökningsomgången om att bedriva yrkeshögskoleprogram som öppnade i april 2024 kom det in 1 272 ansökningar. Det var något fler jämfört med föregående år. Det kom in flest ansökningar inom utbildningsområdet data/it men den största ökningen skedde inom ekonomi, administration och försäljning.

De senaste åren har både antalet utbildningsplatser och ansökningar om utbildningar inom pedagogik och undervisning minskat. I våra områdesanalyser har vi kommunicerat att vi kommer att fortsätta vara restriktiva med att bevilja utbildningar inom vissa utbildningsinriktningar inom området. Detta kan troligtvis ha påverkat antalet inkomna ansökningar.

Diagram 2. Antal ansökningar och beviljade ansökningar, 2018–2024.

Kommentar: Året avser när ansökningarna kommer in. Besluten om att bevilja ansökningarna fattas tidigt efterföljande år.

Fem nya program inom yrkeshögskolan utan statsbidrag

I ansökningsomgången om att bedriva yrkeshögskoleutbildningar utan statsbidrag kom totalt nio ansökningar in 2024. Av dessa har myndigheten beviljat fem utbildningar inom utbildningsområdena hälso- och sjukvård samt socialt arbete, data/it, friskvård och kroppsvård samt kultur, media och design. Utbildningarna beviljades två utbildningsomgångar var och sammanlagt 280 platser.

Styckkostnad för handläggning av ansökan om att bedriva utbildning inom yrkeshögskolan

Styckkostnaden för handläggning av ansökningar om att bedriva utbildning inom yrkeshögskolan har minskat jämfört med föregående år. Antalet inkomna ansökningar om att bedriva yrkeshögskoleutbildning har ökat jämfört med tidigare. Ökningen av ansökningar avsåg i huvudsak kurser.

Tabell 16. Handläggningskostnad (tkr) per inkommen ansökan, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Handläggningskostnad	26 641	35 064	32 410	35 252	39 336
Antal inkomna ansökningar	1 482	1 930	1 694	1 794	2 161
Handläggningskostnad per ansökan	18,0	18,2	19,1	19,6	18,2

Kommentar: Styckkostnaden beräknas som kostnad per inkommen ansökan. Kostnader omfattar analys av arbetslivets behov, förberedelser inför ansökningsomgången, bedömning av inkomna ansökningar, dokumentation och utvärdering och beräknas utifrån medarbetarnas tidsredovisning. Från och med 2021 har förändringar i tidsredovisningen inneburit att handläggning av ansökningar om program inom yrkeshögskolan (både med och utan statsbidrag) och kurser inom yrkeshögskolan ingår i beräkningen.

Överväganden och åtgärder för att säkerställa att yrkeshögskolans utbildningar har en lämplig placering över landet

Utvecklad analys av regionala behov

Myndigheten strävar efter att den kompetens som efterfrågas av arbetslivet ska finnas i tillräcklig utsträckning där den behövs. En utbildnings regionala placering är en faktor bland många som påverkar vår bedömning av en ansökan om att bedriva yrkeshögskoleutbildning. Placeringen i landet kan till exempel vara avgörande vid en konkurrenssituation mellan ansökningar om utbildningar som är likvärdiga i övrigt.

I bedömningen av ansökningar utgår vi från en analys av arbetsmarknadens behov i relation till befintligt utbildningsutbud. Bedömningen av om utbildningarna har en lämplig regional eller nationell placering sker i första hand inom utbildningsinriktningar eller utbildningsområden. I en ansökan måste utbildningsanordnaren visa att det finns ett behov av kompetensen utbildningen leder till och att det finns ett anställande arbetsliv där utbildningen är lokaliserad.

Myndigheten gör områdesanalyser av behovet av utbildning inom olika yrkesområden. Områdesanalyserna redovisar dels utbudet av platser per region eller län, dels det regionala behovet. Läs mer om vårt arbete under rubriken ”Myndigheten analyserar arbetsmarknadens behov av yrkeshögskoleutbildning” på sidan 30.

För att få information om kompetensbehoven på regional nivå använder vi oss av flera källor såsom Statistikmyndigheten SCB:s uppgifter om olika yrkesgrupper per region och Arbetsförmedlingens yrkesbarometer på länsnivå. Dessutom samverkar vi med regionernas utvecklingsansvariga. Vi genomför årligen en enkätundersökning riktad till Sveriges 21 regioner om efterfrågan på kompetens inom de olika utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan.

Många pendlar över arbetsmarknadsregioner

För att följa utbildningarnas kompetensförsörjning av arbetslivet geografiskt har vi undersökt om utbildningarna bidrar till att individer utanför den regionala arbetsmarknaden flyttar till studieorten. Det har tidigare visat sig vara vanligare att studerande väljer att pendla till studierna i stället för att flytta. Resultaten av en studie om examinerades flyttmönster^{12]} som genomfördes under 2023 visar att en relativt hög genomsnittlig andel (cirka 25 procent) inte bodde i regionen, varken före eller efter utbildningen. Pendling över regiongränser till utbildningen är vanligast utanför storstadsregionerna.

Under 2024 har vi undersökt om bundna yrkeshögskoleutbildningar försörjer den regionala arbetsmarknaden med arbetskraft och förekomsten av inpendling till arbete i studieregionen efter utbildningens slut. Resultaten av studien visade att cirka en tredjedel av de examinerade inte arbetade i studieregionen efter avslutad utbildning samt att inpendling för arbete till studieregionen var marginell. Sammantaget tyder studien på att en region främst kan förvänta sig att arbetskraften från en yrkeshögskoleutbildning kommer från den befolkning som redan bor i regionen. För regioner som inte är storstadsregioner skulle detta kunna innebära ett problem i de fall som samtliga examinerade från en utbildning i regionen behövts som arbetskraft.

12. Myndigheten för yrkeshögskolan (2023), Rapport 2023. Flyttmönster bland examinerade från YH-program i bunden form.

Antalet antagna till distansutbildningar och utbildningar som startar i flera regioner samtidigt har ökat

I glesbefolkade delar av landet kan efterfrågan på utbildade inom en yrkesroll vara stor samtidigt som antalet utbildade individer är relativt litet. Det kan även saknas ett tillräckligt stort studerandeunderlag eller ekonomiska och personella resurser för att driva en utbildning på plats. I dessa fall kan tillgång till distansutbildningar eller utbildningar med utbildningsomgångar som startar i flera funktionella analysregioner^[13] samtidigt vara lösningar för att tillgängliggöra utbildning där det behövs.

Distansstudier ökar inom yrkeshögskolan

Andelen antagna som påbörjade distansstudier på yrkeshögskoleutbildningar har ökat under flera år, från 27 procent 2019 till 38 procent 2023. Under 2023 var det cirka 13 300 som påbörjade distansstudier. Preliminära uppgifter visar att andelen som studerar på distans fortsätter att öka. Av hittills rapporterade uppgifter var det 40 procent av de studerande 2024 som antogs till och påbörjade en distansutbildning.^[14]

Tabell 17. Antal och andel antagna som påbörjat studier efter studieform och kön, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal antagna totalt	28 561	36 162	33 282	33 486	35 160
Antal antagna bunden utbildning	20 955	24 833	21 974	21 252	21 878
Antal antagna distansutbildning	7 606	11 329	11 308	12 234	13 282
Andel antagna bunden utbildning	73 %	69 %	66 %	63 %	62 %
Kvinnor	69 %	64 %	61 %	58 %	58 %
Män	79 %	74 %	72 %	70 %	67 %
Andel antagna distansutbildning	27 %	31 %	34 %	37 %	38 %
Kvinnor	31 %	36 %	39 %	42 %	42 %
Män	21 %	26 %	28 %	30 %	33 %

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

Kommentar: Antalet antagna som påbörjat studier kan komma att öka till följd av inhoppare till utbildningsomgångar. Detta gäller främst år 2022 och 2023.

Även om utbildning bedrivs på distans är det vanligt med inslag av fysiska träffar. I de utbildningsomgångar som bedrevs på distans och avslutades 2017–2019 var det i genomsnitt 4,6 fysiska träffar per halvår. Merparten av omgångarna hade färre än 4 träffar per halvår, men det fanns även omgångar med betydligt fler träffar per halvår. Resultaten av en studie om geografiskt upptagningsområde som vi genomfört tyder på att ett högre antal fysiska träffar samvarierar med en ökad andel studerande från regionen där utbildningen är lokaliserad.^[15]

Antagna som påbörjat studier efter regiontyp

Utbildningsomgångar som bedrivs i flera funktionella analysregioner hade fyra procent av samtliga antagna som påbörjade studier 2020. Motsvarande andel hade ökat till tio procent 2023.

13. Utgångspunkten är Tillväxtverkets indelning FA15.

14. Avstämt den 16 januari 2025.

15. Myndigheten för yrkeshögskolan (2024), *Rapport 2024 Geografiskt upptagningsområde för distansutbildningar inom YH*.

Tabell 18. Antagna som påbörjat studier på utbildningsomgångar som startat 2020–2023.

	2020	2021	2022	2023*
Utbildningsomgångar som bedrivs i en funktionell analysregion	96 %	93 %	92 %	90 %
Utbildningsomgångar som bedrivs i flera funktionella analysregioner	4 %	7 %	8 %	10 %

*Enligt inrapporterade verksamhetsuppgifter per 6 januari 2025.

Trots ökningen har inte utbildningsomgångar som bedrivs i flera funktionella analysregioner bidragit till en minskad storstadskoncentration bland studerande vid yrkeshögskolans program. I takt med att andelen som studerar på dessa omgångar har ökat så har också andelen som studerar i storstadsregioner på dessa omgångar ökat från 29 procent till 40 procent mellan 2020 och 2023. Det har medfört att andelen som totalt sett påbörjat studier i storstadsregioner har varit i stort sett oförändrad (ungefär 60 procent årligen) mellan 2020 och 2023.

Andelen som påbörjar yrkeshögskoleprogram i storstadsregioner är högre än andelen förvärvsarbetande dagbefolkning som finns i storstadsregioner. Under 2021 var andelen som påbörjade studier i storstadsregioner fem procentenheter högre än andelen av den förvärvsarbetande dagbefolkningen som fanns i storstadsregioner.^[16]

Tabell 19. Andel av antagna som påbörjat studier efter om utbildningsomgången bedrivs i en eller flera funktionella analysregioner och regiontyp, 2020–2023.

	2020	2021	2022	2023*
Utbildningsomgångar som bedrivs i en funktionell analysregion				
Andel placerade i storstadsregioner	62 %	61 %	62 %	62 %
Andel placerade i övriga regioner	38 %	39 %	38 %	38 %
Utbildningsomgångar som bedrivs i flera funktionella analysregioner				
Andel placerade i storstadsregioner	29 %	27 %	31 %	40 %
Andel placerade i övriga regioner	71 %	73 %	69 %	60 %
Totalt				
Andel placerade i storstadsregioner	60 %	58 %	59 %	60 %
Andel placerade i övriga regioner	40 %	42 %	41 %	40 %

*Enligt inrapporterade verksamhetsuppgifter per 6 januari 2025.

Kommentar: Regiontyp avser Tillväxtverkets gruppering av funktionella analysregioner efter regiontyper. Utgångspunkten är Tillväxtverkets indelning FA15.

Bland antagna som påbörjade studier 2023 var skillnaden i könsfördelning mellan storstadsregioner och övriga regioner marginell. Det var 52 procent kvinnor och 48 procent män i storstadsregioner samt 51 procent kvinnor och 49 procent män i övriga regioner.

Utbetalt statsbidrag och antal utbetalda årsplatser

Myndigheten har betalat ut statsbidrag för totalt 50 972 årsplatser för program inom yrkeshögskolan, motsvarande 3 530 miljoner kronor, vilket är mer än 2023. Ökningen berodde både på att myndigheten under de tre senaste åren fattat beslut om fler platser efter att anslaget för yrkeshögskoleutbildningar höjts och att de beviljade platserna nyttjats i hög utsträckning.

För kurser inom yrkeshögskolan betalade vi ut 261 miljoner kronor. Totalt sett blev utbetalningarna något högre än vad vi budgeterat för, vilket berodde på att platserna nyttjades i större utsträckning än förväntat.

För YH-flex betalades drygt 27 miljoner kronor ut under 2024, vilket var en ökning jämfört med tidigare år. Ökningen berodde på ändrade former för utbetalning av statsbidrag för YH-flex. Från och med besluten som fattades 2023 betalas statsbidrag ut efter att utbildning slutförts. Det innebär att en större del av det statsbidrag som beslutades för 2023 betalades ut under 2024.

I början av 2024 beslutade myndigheten att höja statsbidragsschablonerna för utbildningsomgångar i program och kurser med start från och med 1 juli. Höjningen gjordes mot bakgrund av de generella kostnadsökningarna som skett i samhället. Även statsbidraget till YH-flex och behörighetsgivande förutbildning höjdes.

Tabell 20. Utbetalt statsbidrag och andra utgifter (mnkr) avseende yrkeshögskoleutbildning, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Program inom yrkeshögskolan	2 748,7	3 250,3	3 407,8	3 362,0	3 529,6
Kurser inom yrkeshögskolan	47,2	90,0	129,6	211,9	261,1
YH-flex	0,6	7,8	17,1	10,1	27,1
Riktat startbidrag	27,4	28,8	28,4	38,5	40,2
Kurs på tom plats	2,8	3,7	2,4	4,1	5,7
Genomförandebidrag	0,9	0,9	1,3	0,9	1,8
Behörighetsgivande förutbildning	6,1	8,3	8,2	10,3	13,6
Särskilt pedagogiskt stöd*	15,8	20,8	19,6	17,1	18,8
Svenska med yrkesinriktning	0,9	1,3	1,7	1,6	3,1
Studerandeförsäkring med mera**	3,1	3,5	3,5	3,6	3,8
Totalt utbetalt statsbidrag	2 854	3 416	3 619	3 660	3 905

*Särskilt pedagogiskt stöd innefattar även inläsning av litteratur. Läs mer under rubriken "Stöd för individens självständighet" på sidan 22.

**Anslaget belastas även med utgifter för studerandeförsäkringar och utgifter för främjande av studerandes inflytande. I årsredovisningen till och med 2021 innefattade raden även inläsning av litteratur som från 2022 flyttats till "Särskilt pedagogiskt stöd". Flytten gjordes med anledning av att posten handläggs på samma sätt som besluten för särskilt pedagogiskt stöd och är justerad för 2020–2021.

Tabell 21. Antal utbetalda årsplatser per utbildningsområde för program inom yrkeshögskolan, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Data/it	5 732	7 936	8 524	9 041	9 991
Ekonomi, administration och försäljning	11 102	11 896	11 081	10 744	11 032
Friskvård och kroppsvård	213	238	280	280	205
Hotell, restaurang och turism	1 770	1 980	1 818	1 575	1 650
Hälsa- och sjukvård samt socialt arbete	5 193	5 938	6 088	5 793	5 452
Journalistik och information	497	475	443	399	356
Juridik	308	313	224	199	213
Kultur, media och design	2 169	2 528	2 624	2 795	3 002
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	1 012	1 096	1 219	1 307	1 439
Pedagogik och undervisning	758	970	1 065	901	625
Samhällsbyggnad och byggt teknik	6 607	8 104	8 081	7 600	7 801
Säkerhetstjänster	278	377	396	446	455
Teknik och tillverkning	5 512	6 613	6 578	6 604	7 526
Transporttjänster	1 052	980	953	919	988
Övrigt	284	317	355	290	237
Totalt utbetalda årsplatser	42 484	49 762	49 730	48 893	50 972

Kommentar: Uppgifterna följer SUN2020 och är uppdaterade med ändringar av utbildningarnas klassificering. Det innebär att uppgifter kan skilja sig åt mellan utbildningsområden och år.

Tabell 22. Utbetalt antal årsplatser samt utbetalda statliga medel per årsplats för program inom yrkeshögskolan, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Antal utbetalda årsplatser	42 484	49 762	49 730	48 893	50 972
Utbetalda statliga medel för program inom yrkeshögskolan (mnkr)	2 748,7	3 250,3	3 407,8	3 362,0	3 529,6
Utbetalda statliga medel per utbetald årsplats för program inom yrkeshögskolan (tkr)	64,7	65,3	68,5	68,8	69,2

Tabell 23. Utbetalt antal årsplatser samt utbetalda statliga medel per årsplats för kurser inom yrkeshögskolan, 2020–2024.

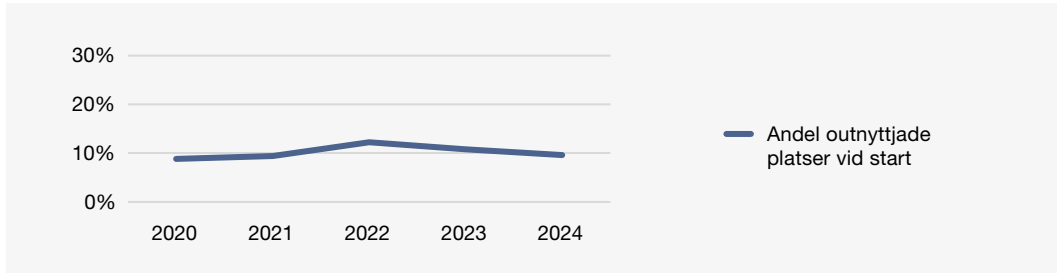
	2020	2021	2022	2023	2024
Antal utbetalda årsplatser	641	1 229	1 777	2 931	3 570
Utbetalda statliga medel för kurser inom yrkeshögskolan (mnkr)	47,2	90,0	129,6	211,9	261,1
Utbetalda statliga medel per årsplats för kurser inom yrkeshögskolan (tkr)	73,5	73,2	73,0	72,3	73,2

Kommentar: Uppgifterna för tidigare år är justerade utifrån uppdaterade underlag.

Outnyttjade platser vid start för program inom yrkeshögskolan

Andelen outnyttjade platser vid start minskade mellan 2023 och 2024, från 10,8 procent till 9,6 procent.^[17] Andelen minskade även mellan 2022 och 2023. En möjlig förklaring till minskningen kan vara konjunkturedgången där individer i högre grad kan ha haft skäl att söka sig till utbildning för att undvika arbetslöshet.

Diagram 3. Andel outnyttjade platser vid start, 2020–2024.

Över tid har andelen outnyttjade platser vid start varierat mycket mellan utbildningsområdena. Av de fem stora utbildningsområdena hade teknik och tillverkning högst andel outnyttjade platser vid start 2024 med 19 procent, följt av samhällsbyggnad och byggteknik med 13 procent. Ekonomi, administration och försäljning hade lägst andel med 2 procent outnyttjade platser vid start. Jämfört med 2023 var den största förändringen inom teknik och tillverkning där andelen minskade med 6 procentenheter, från 25 till 19 procent.

Åtgärder för att minska andelen outnyttjade platser i yrkeshögskoleutbildningar

Myndighetens insatser för att minska andelen outnyttjade platser syftar både till att minska outnyttjade platser vid utbildningsstart och att motverka att utbildningsomgångar ställs in. Vi genomför också insatser för att motverka avhopp i pågående utbildningar.

Analys och beaktande av outnyttjade platser vid beviljanden

Ett sätt att förebygga outnyttjade platser är att bevilja färre platser i utbildningar eller utbildningsinriktningar som under en längre period haft många outnyttjade platser. Därför uppmanar vi utbildningsanordnare att utgå från en realistisk beräkning av antalet utbildningsplatser i ansökan om att få bedriva yrkeshögskoleutbildning.

I bedömningen av om en utbildning som tidigare bedrivits inom yrkeshögskolan ska få statsbidrag eller särskilda medel beaktar vi andelen outnyttjade platser. När ansökningar ställs mot varandra är det försvagande om en utbildning tidigare haft upprepade svårigheter att fylla platserna. Det behöver dock inte innebära att ansökan avslås eftersom det finns många andra parametrar att ta hänsyn till. Om ansökan beviljas trots att den haft outnyttjade platser de senaste tre omgångsstarterna beviljas den inte fler platser än den nyttjat som mest. Om en ansökan avser en ny utbildning som inte tidigare bedrivits inom yrkeshögskolan kan antalet platser anpassas utifrån utbildningsinriktningens historik.

17. Vid tidpunkt för framtagande var inte uppgifterna för 2024 helt kompletta. Därmed ska andelen outnyttjade platser vid start 2024 ses som preliminära resultat.

Kommunikationsinsatser för fler sökande och rätt utbildningsval

Myndigheten informerar om utbildningarna inom yrkeshögskolan och arbetar med rekryteringsfrämjande kommunikation. För att nå ut till potentiella studerande använder vi främst våra egna webbplatser och sociala medier. För att locka sökande från nya målgrupper och främja normbrytande yrkes- och utbildningsval visar vi ofta män och kvinnor i andra än traditionellt könsbundna yrkesroller i vår kommunikation. Vi lyfter även fram de olika vägar som finns för att antas till en yrkeshögskoleutbildning och möjligheterna till validering och YH-flex.

Möjligheten att göra utbildningsval utifrån oberoende och saklig information är avgörande för att locka rätt sökande till rätt utbildning och därmed minska avhopp. Därför strävar vi efter att ge en rättvisande bild av utbildningsutbudet, yrkesroller och utbildningarnas resultat i all vår kommunikation. Vi tillhandahåller även en kommunikationshandledning för utbildningsanordnare som stöd i arbetet med information och marknadsföring. På vår webbplats yrkeshogskolan.se ger vi oberoende och likvärdig information om samtliga yrkeshögskoleutbildningar i samarbete med utbildningsanordnarna. Här finns även en kommunikationshandledning för utbildningsanordnare som stöd i arbetet med information och marknadsföring.

För att minska avhopp bland de som behöver ytterligare stöd för att klara sina studier, belyser vi möjligheter till stödinsatser genom undervisning i svenska med yrkesinriktning och särskilt pedagogiskt stöd.

Behörighetsgivande förutbildning ger fler möjlighet till behörighet

Möjligheten för fler att bli behöriga genom behörighetsgivande förutbildning bidrar till färre outnyttjade platser och att färre utbildningsomgångar ställs in.

Under 2023 var det 1 344 studerande på behörighetsgivande förutbildning, vilket var det högsta antalet sedan behörighetsgivande förutbildning infördes 2017. Det var 69 procent av de studerande som uppnådde behörighet. Knappt hälften (49 procent) både uppnådde behörighet och påbörjade den yrkeshögskoleutbildning som förutbildningen gett platsgaranti till. Båda dessa andelar var ungefär i nivå med 2021 och 2022 men lägre än tidigare år. Antalet studerande som gått en behörighetsgivande förutbildning fortsatte att öka under 2024. Hittills inkomna uppgifter för 2024 visar på cirka 1 540 studerande.^[18]

Andelen studerande som under 2023 uppnådde behörighet respektive påbörjade utbildning var ungefär lika stor bland kvinnor och män.

18. Slutlig statistik för 2024 redovisas i Statistisk årsrapport 2025.

Tabell 24. Antal studerande på behörighetsgivande förutbildning samt andel som uppnått behörighet och påbörjat yrkeshögskoleutbildningen efter kön, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal studerande på behörighetsgivande förutbildning	674	1 048	993	1 141	1 344
Andel kvinnor	30 %	41 %	43 %	42 %	47 %
Andel män	70 %	59 %	57 %	58 %	53 %
Andel som uppnått behörighet	74 %	73 %	68 %	67 %	69 %
Kvinnor	74 %	70 %	68 %	67 %	70 %
Män	74 %	76 %	69 %	66 %	69 %
Andel som uppnått behörighet och påbörjat yrkeshögskoleutbildningen	60 %	55 %	50 %	51 %	49 %
Kvinnor	53 %	50 %	49 %	52 %	48 %
Män	63 %	59 %	51 %	51 %	49 %

Kommentar: På grund av komplettering kan uppgifter skilja sig jämfört med tidigare årsredovisning.

Kurs på tom plats vid outnyttjade platser

Om det efter antagningen till en yrkeshögskoleutbildning finns outnyttjade platser kan studerande antas till en eller flera kurser i utbildningen.

Under 2024 har utbudet av kurser på tom plats minskat från 438 till 400 jämfört med föregående år. Av de tillgängliga kurserna har knappt 53 procent nyttjats, vilket är högre än föregående år. Under 2024 fick 29 utbildningsanordnare statsbidrag för kurs på tom plats. Det var två utbildningsanordnare som stod för knappt 40 procent av de studerande.

Under året var det 681 studerande som gick på tomma platser i 212 olika kurser. Under 2023 gick 475 studerande på 158 olika kurser och 2022 gick 317 studerande på 115 olika kurser.^[19]

Riktat startbidrag för att motverka inställda utbildningsomgångar

Syftet med startbidraget är att motverka inställda utbildningsomgångar och möjliggöra för utbildningsanordnare att genomföra yrkeshögskoleutbildningar med hög kvalitet, trots färre behöriga sökande. Bidraget riktas till utbildningar inom samhällsbyggnad och byggteknik samt teknik och tillverkning.

Under 2024 betalade vi ut startbidrag för 287 studerandeplatser i 83 utbildningsomgångar. Det var cirka 30 platser färre än föregående år. Ett fyrtiotal utbildningsanordnare har nyttjat möjligheten att få riktat startbidrag.

Genomförandebidrag för utbildningar med få platser

Genomförandebidraget syftar till att minska sårbarheten för utbildningar med maximalt tio beviljade platser. Utbildningsanordnare kan få genomförandebidrag för att utbildningar ska kunna slutföras trots avhopp eller få sökande.

19. Uppgifter om studerandes kön hämtas inte in och kan därför inte redovisas.

Under 2024 betalade vi ut drygt 1,8 miljoner kronor i genomförandebidrag. Bidraget avsåg elva utbildningsomgångar på fem olika utbildningar.

Sökande till yrkeshögskolan

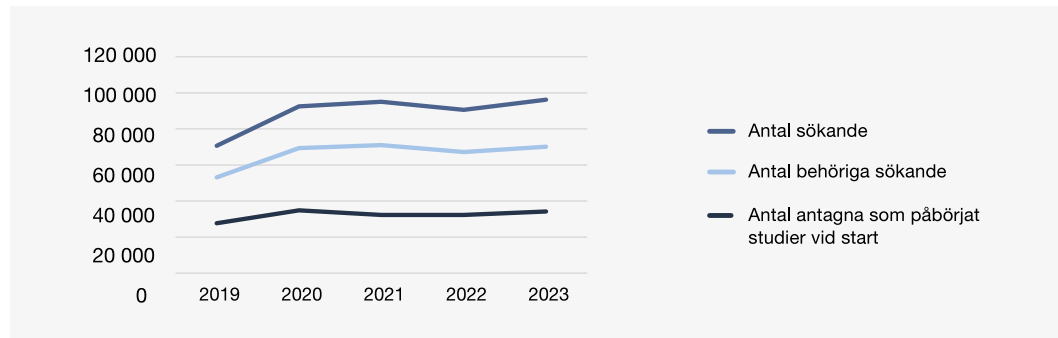
Sökande till program inom yrkeshögskolan

Totalt sökte 96 200 personer till de utbildningsomgångar på program inom yrkeshögskolan som startade 2023. Det var en ökning med 6 procent jämfört med 2022. Antalet behöriga sökande ökade med 4 procent från 67 200 till 70 200 mellan 2022 och 2023. En bidragande orsak till ökningarna var att antalet utbildningsstarter ökade mellan 2022 och 2023.

Det var 2,0 behöriga sökande per plats, vilket var en oförändrad nivå jämfört med 2022. Sedan 2019 har antalet behöriga sökande per plats varierat mellan 1,8 och 2,2. Toppnoteringarna nåddes 2021 under covid-19-pandemin. I likhet med tidigare år var söktrycket högre för distansutbildningar än utbildningar i bunden form. Det var totalt 2,9 behöriga sökande per plats till distansutbildningarna och 2,1 behöriga sökande per plats till utbildningarna i bunden form.^[20]

Bland de stora utbildningsområdena var det flest behöriga sökande per plats inom ekonomi, administration och försäljning, där det var 3,7 behöriga sökande per plats. Inom området hälso- och sjukvård samt socialt arbete var det 2,8 behöriga sökande per plats. Inom data/it, samhällsbyggnad och byggt teknik samt teknik och tillverkning var antalet behöriga sökande per plats mellan 1,9 och 2,2. Även under de två föregående åren var antalet behöriga sökande per plats högst inom ekonomi, administration och försäljning och inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete och lägre inom de tre övriga stora områdena.

Diagram 4. Sökande, behöriga sökande och antagna som påbörjat studier, 2019–2023.

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

Kommentar: Statistiken i diagrammet avser antalet unika personer.

Av de sökande var 56 procent kvinnor och 44 procent män. Andelen män ökade med 2 procentenheter jämfört med året innan. Ökningen kan delvis förklaras av att utbildningsutbudet inom det kvinnodominerade området hälso- och sjukvård samt socialt arbete har minskat medan utbudet inom det mansdominerade området teknik och tillverkning ökat.

Könsfördelningen bland sökande till program inom yrkeshögskolan följer fortsatt könsbundna mönster. Både under 2023 och de två föregående åren var det vanligast att kvinnor sökte till

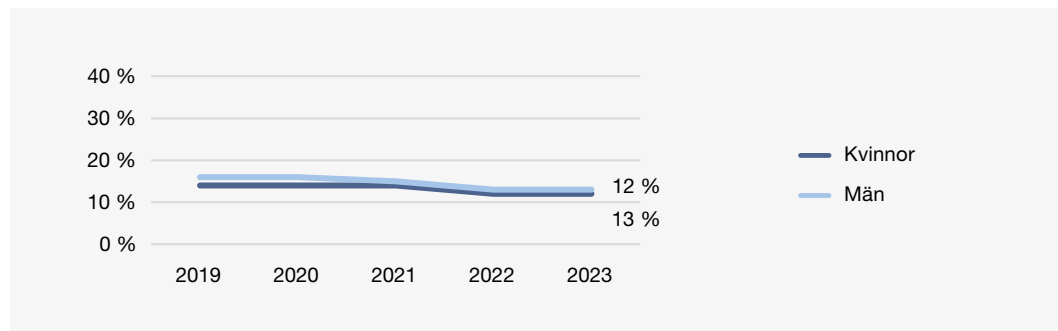
20. Statistiken över antal sökande, antal behöriga sökande och antal antagna vid start är nettoräknad. Det betyder att när antal sökande redovisas räknas antalet unika sökande per redovisningsgrupp. Personer som sökt flera utbildningar inom olika redovisningsgrupper räknas en gång för varje grupp.

program inom utbildningsområdena ekonomi, administration och försäljning samt hälso- och sjukvård samt socialt arbete. För männen var det vanligast att söka till program inom utbildningsområdena data/it eller teknik och tillverkning.

En av tio behöriga utifrån reell kompetens

Av de behöriga sökande bedömdes 13 procent behöriga utifrån reell kompetens. I likhet med tidigare år var andelen som bedömdes behöriga utifrån reell kompetens något högre för män än för kvinnor.

Diagram 5. Andel behöriga utifrån reell kompetens av det totala antalet behöriga sökande efter kön, 2019–2023.

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

Hur stor andel av de behöriga sökande som behörighetsförklarats utifrån reell kompetens varierade mellan utbildningsområdena samt beroende på ålder och nationell bakgrund. Bland de fem stora utbildningsområdena var andelen högst inom hälso- och sjukvård samt socialt arbete där 17 procent behörighetsförklarats utifrån reell kompetens och lägst inom ekonomi, administration och försäljning samt samhällsbyggnad och byggteknik där andelen var 9 procent. Äldre sökande hade i större utsträckning behörighetsförklarats enligt reell kompetens jämfört med yngre. Andelen som behörighetsförklarats utifrån reell kompetens var även högre bland utrikes födda (19 procent) jämfört med inrikes födda (10 procent).

Sökande till kurser inom yrkeshögskolan

Totalt var det 24 400 personer som sökte till de kurser som startade 2023. Av dessa var 17 600 behöriga till minst en sökt kurs. Antalet sökande ökade med 56 procent och antalet behöriga sökande med 70 procent jämfört med 2022. En bidragande orsak till de kraftiga ökningarna kan vara att antalet kurser ökade mycket under 2023.

Merparten, 66 procent, av de sökande till kurser med start under 2023 var kvinnor. Även under 2021 och 2022 var det en högre andel kvinnor än män som sökte till kurser inom yrkeshögskolan. Under 2023, liksom de två föregående åren, var det vanligast att kvinnor sökte till kurser inom ekonomi, administration och försäljning och hälso- och sjukvård samt socialt arbete. För männen var det under 2023, liksom de två föregående åren, vanligast att söka kurser inom data/it, ekonomi, administration och försäljning eller samhällsbyggnad och byggteknik. Under 2023 var ekonomi, administration och försäljning det största utbildningsområdet för kurser.

Studerande i yrkeshögskolan

Studerande på program inom yrkeshögskolan

Det var nästan 35 200 som antogs till och påbörjade yrkeshögskoleprogram 2023. Det var ungefär fem procent fler än de två föregående åren. Könsfördelningen var totalt sett jämn 2023, 51 procent kvinnor och 49 procent män. Inom de fem stora utbildningsområdena^[21] var dock könsfördelningen ojämn under hela perioden 2019–2023. Andelen kvinnor var större på utbildningar inom områdena ekonomi, administration och försäljning och hälso- och sjukvård samt socialt arbete. Andelen män var större på utbildningar inom data/it, teknik och tillverkning samt samhällsbyggnad och byggt teknik. Hittills inkomna uppgifter visar att cirka 35 400 antogs och påbörjade studier 2024.^[22]

Tabell 25. Antal studerande samt andel kvinnor och män som påbörjat program inom yrkeshögskolan, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal som påbörjat studier	28 561	36 162	33 282	33 486	35 160
Andel kvinnor	55 %	53 %	53 %	53 %	51 %
Andel män	45 %	47 %	47 %	47 %	49 %

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

Studerande på kurser inom yrkeshögskolan

Det var drygt 15 400 som antogs och påbörjade kurser inom yrkeshögskolan under 2023. I likhet med tidigare år var könsfördelningen ojämn, 64 procent kvinnor och 36 procent män. Det största utbildningsområdet inom kurser 2023 var ekonomi, administration och försäljning, vilket utgjorde närmare 30 procent av de studerande 2023. Inom området var merparten kvinnor (77 procent), vilket påverkade den totala könsfördelningen under året. I samband med ökningen av antalet platser på kurser ökade också antalet antagna kraftigt 2024. Hittills inkomna uppgifter visar att cirka 19 700 studerande påbörjade kurser inom yrkeshögskolan 2024.^[23]

Tabell 26. Antal studerande samt andel kvinnor och män som påbörjat kurser inom yrkeshögskolan, 2020–2023.

	2020	2021	2022	2023
Antal som påbörjat studier	5 269	6 315	8 568	15 430
Andel kvinnor	59 %	61 %	62 %	64 %
Andel män	41 %	39 %	38 %	36 %

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

21. Data/it, samhällsbyggnad och byggt teknik, teknik och tillverkning, ekonomi, administration och försäljning, hälso- och sjukvård samt socialt arbete.

22. Uppgifter för 2024 baseras på verksamhetsuppgifter. Slutlig statistik redovisas i Statistisk årsrapport 2025.

23. Uppgifter för 2024 baseras på verksamhetsuppgifter. Slutlig statistik redovisas i Statistisk årsrapport 2025.

Examensgraden i yrkeshögskolan

Marginellt ökad examensgrad i yrkeshögskoleprogram

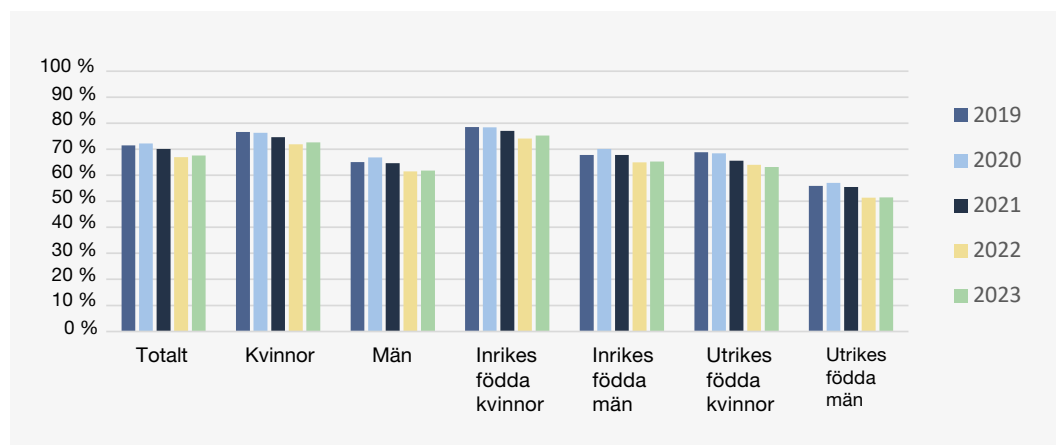
Totalt examinerades 22 271 från yrkeshögskoleprogram under 2023. Det var en minskning med 1 644 examinerade jämfört med 2022. Den totala examensgraden var 68 procent 2023, vilket var en marginell ökning från 2022 men avrundat till heltal skiljer den sig inte från föregående år.^[24]

För kvinnor var examensgraden 73 procent och för män var den 62 procent. Examensgraden för kvinnor ökade med en procentenhet medan den var oförändrad för män. Kvinnors examensgrad var högre än mäns inom majoriteten av utbildningsområdena men skillnaden har även en koppling till könsfördelningen mellan områdena. Till exempel är data/it, teknik och tillverkning och samhällsbyggnad och byggteknik områden som är mansdominerade och har låg examensgrad, även bland kvinnor som studerar inom dessa områden.

Examensgraden skiljer sig mellan de olika utbildningsområdena i yrkeshögskolan. Av de fem största utbildningsområdena var examensgraden högst för ekonomi, administration och försäljning med 76 procent (78 procent för kvinnor och 69 procent för män) och lägst för teknik och tillverkning med 55 procent (61 procent för kvinnor och 54 procent för män). Bland de medelstora utbildningsområdena varierade examensgraden mellan 81 och 63 procent. Examensgraden var högst inom kultur, media och design (83 procent för kvinnor och 80 procent för män) och lägst inom hotell, restaurang och turism (71 procent för kvinnor och 56 procent för män).

Det fanns också betydande skillnader mellan inrikes och utrikes födda. Examensgraden för inrikes födda var 71 procent 2023 (75 procent för kvinnor och 65 procent för män) och för utrikes födda 57 procent (63 procent för kvinnor och 52 procent för män). Det skiljer alltså cirka 23 procentenheter mellan inrikes födda kvinnor, som var den grupp som hade högst examensgrad, och utrikes födda män, som hade lägst examensgrad. Vi har inte analyserat orsaken till skillnaderna mellan inrikes och utrikes födda närmare.

Diagram 6. Examensgrad totalt och för inrikes och utrikes födda kvinnor och män, 2019–2023.

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

24. Examensgraden 2023 var, med en decimal, 67,6 procent. Motsvarande andelar för 2021 och 2022 var 70,3 respektive 67,5 procent. På grund av sena kompletteringar tillkommer examinerade i efterhand. Därför förväntas den slutliga examensgraden öka något. Även för 2022 kan den komma att öka något. På grund av eftersläpningen är 2023 det senaste året som redovisas.

Andelen studerande på distansutbildningar har ökat mycket över tid. Då examensgraden, i genomsnitt, har varit lägre för distansutbildningar än för bundna utbildningar har ökningen haft en negativ påverkan på den totala examensgraden.

Den totala examensgraden för slutåret 2024 beräknas preliminärt bli knappt 69 procent.^[25] Det innebär en viss ökning jämfört med examensgraden för 2023 som slutgiltigt förväntas bli drygt 68 procent.^[26] En möjlig förklaring till att examensgraden väntas öka något 2024 är att covid-19-pandemin eventuellt hade en mer negativ påverkan på examensgraden slutåret 2022 jämfört med 2023.

Studerande som avslutat kurser inom yrkeshögskolan med godkänt resultat

Kurser inom yrkeshögskolan ger inte examen. Av de antagna som avslutade en kurs inom yrkeshögskolan 2023 var 55 procent godkända inom samtliga delar, vilket var samma andel som 2022. Andelen som slutförde var högre för kvinnor än män, 59 respektive 49 procent under 2023.

Tabell 27. Andel studerande med godkänt i samtliga delar av yrkeshögskolekursen efter kön, 2020–2023.

	2020	2021	2022	2023
Andel studerande med godkänt resultat	64 %	61 %	55 %	55 %
Kvinnor	70 %	66 %	58 %	59 %
Män	56 %	53 %	50 %	49 %

Kommentar: Betyg kan ges under utbildningens hela beslutsperiod. Det kan innebära en eftersläpning av uppgifter om andelen som avslutar utbildningen med godkänt i samtliga delar och att andelen underskattas.

Åtgärder för att examensgraden ska öka – särskilt i de grupper som har en lägre examensgrad

För att öka examensgraden utvecklar vi våra arbetssätt, ökar vår kunskap om området och stödjer utbildningsanordnare i deras arbete. En förutsättning för att en hög andel studerande ska ta examen är att utbildningarna håller hög kvalitet. Många av de insatser som vi genomför för att öka examensgraden syftar också till att öka kvaliteten i utbildningarna och främja andelen examinerade som arbetar inom yrkesområdet som utbildningen avser.

När vi bedömer om en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan och få statsbidrag beaktar vi utbildningens kvalitet utifrån tidigare resultat från tillsyn, kvalitetsgranskning och annan uppföljning. Ett av de resultat som vi tar hänsyn till är de studerandes examensgrad jämfört med liknande yrkeshögskoleutbildningar inom respektive område.

I vår löpande kommunikation arbetar vi för att få studerande att göra utbildningsval som passar dem, i syfte att de ska fullfölja utbildningen och ta examen. För att stödja utbildningsanordnare

25. Beräkningen för 2024 baseras på examensgraden för olika utbildningsområden för det första halvåret som räknas om till helår i förhållande till historiska data.

26. Kompletteringar som leder till examen kan inkomma flera år efter att den aktuella utbildningsomgången har avslutats.

och ledningsgrupper i arbetet med att öka examensgraden har vi tagit fram ett paket av främjande insatser med fokus på att minska avhopp och öka examensgraden. Arbetet fortsätter under 2025.

En del av de främjande insatserna är att anpassa vårt analysverktyg Vera för att fånga upp signaler om utbildningarnas resultat, bland annat genom att följa studerandes avhopp, avklarade poäng och examensgrad. Vi utvecklar nu arbetssätt för att uppmärksamma utbildningsanordnaren på utvecklingen så att de har möjlighet att vidta åtgärder tidigt.

I en studie från 2023 såg vi att det på övergripande nivå fanns ett positivt samband mellan fler fysiska träffar och sannolikheten att den studerande tar examen. För att bli bättre på att utreda och möta anordnares utmaningar med genomströmning och examensgrad har myndighetens utredare inom kvalitetsgranskning tagit del av en utbildningsserie med särskilt fokus på distanspedagogik. Utbildningen har bidragit till arbetet med att utveckla våra kriterier för bedömning av kvaliteten i utbildningarna.

För att bidra till utvecklingen av utbildningar med låg examensgrad har vi lagt ett särskilt fokus på dessa i urvalet inför 2025 års kvalitetsgranskning. Syftet är även att öka vår kunskap om utmaningarna i utbildningar med låg examensgrad för att kunna främja utbildningarnas utveckling.

Sysselsättning och överensstämmelse mellan utbildningens inriktning och arbete efter utbildningen

Minskad andel i arbete efter examen

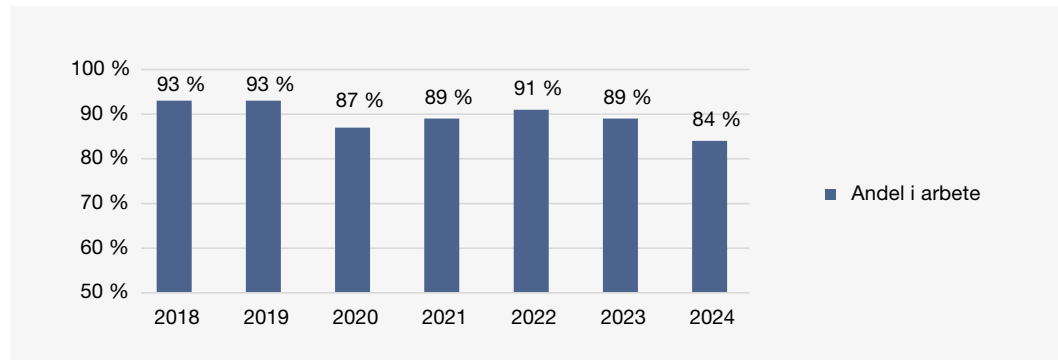
Sysselsättningen efter examen från yrkeshögskoleprogram följs upp genom en årlig enkät.^[27] Det huvudsakliga syftet med undersökningen är att belysa hur stor andel som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen. Årets enkät avsåg examinerade 2023 och hade en svarsfrekvens på 41 procent.

Av de som tog examen 2023 hade 84 procent ett arbete året efter examen, vilket är en minskning med cirka fem procentenheter jämfört med de som examinerades 2022. Minskningen var jämnt fördelad mellan kvinnor och män. De fyra utbildningsområden där andelen i arbete minskade var data/it, kultur, media och design, ekonomi, administration och försäljning samt samhällsbyggnad och byggt teknik. Minskningen inom områdena varierade och var som mest 11 procentenheter inom data/it och som minst 4 procentenheter inom ekonomi, administration och försäljning. Minskningen var något större i de yngre åldersgrupperna och bland utrikes födda.

Samtidigt finns det flera utbildningsområden där andelen i jobb ligger kvar på en hög nivå. Av de examinerade från utbildningar inom områdena hälso- och sjukvård, säkerhetstjänster, transport och lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske var minst 90 procent i arbete året efter examen. För examinerade från utbildningar inom teknik och tillverkning och ekonomi, administration och försäljning var motsvarande andel 88 procent.

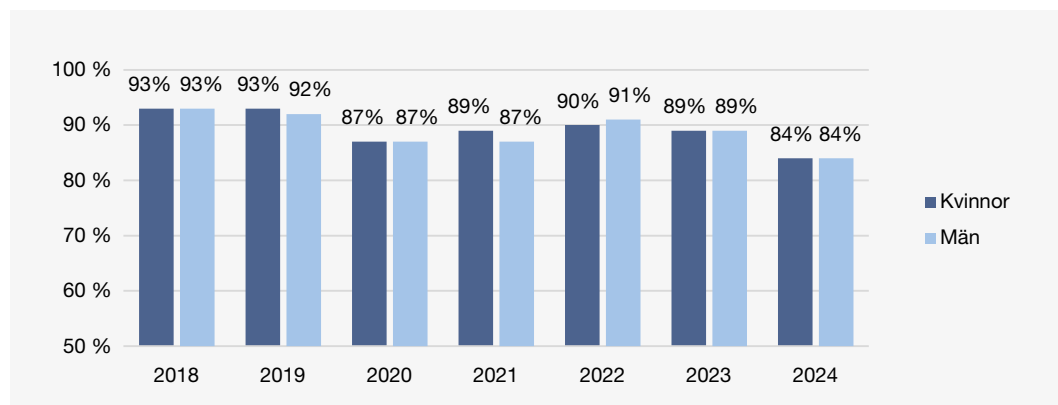
Vi bedömer att den minskade andelen främst beror på lågkonjunkturen och att ett försämrat arbetsmarknadsläge kan göra det svårare för nyutexaminerade att få ett arbete.

27. Enkätundersökningen är ett delat uppdrag mellan Myndigheten för yrkeshögskolan och Statistikmyndigheten SCB. Statistikmyndigheten SCB genomför undersökningen vart tredje år och Myndigheten för yrkeshögskolan ansvarar för övriga år.

Diagram 7. Andel examinerade i arbete året efter examen, 2018–2024.

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

I likhet med tidigare år hade kvinnor och män arbete i lika stor utsträckning. Inrikes födda hade arbete i högre grad än utrikes födda, 87 procent jämfört med 73 procent.

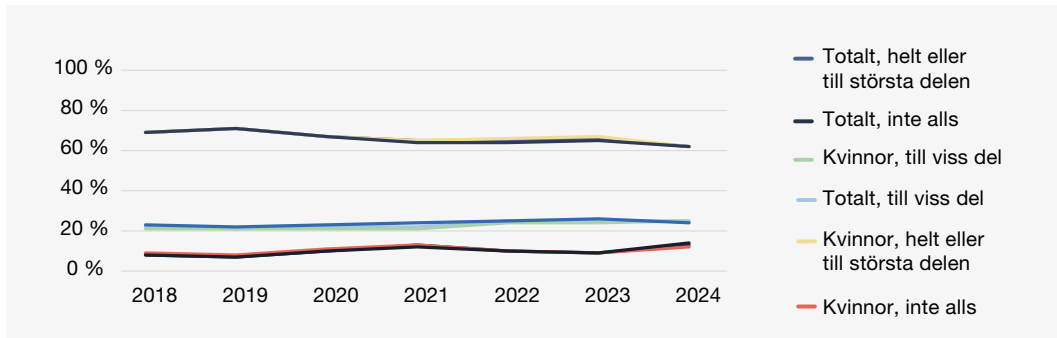
Diagram 8. Andel examinerade kvinnor och män i yrkeshögskolan i arbete året efter examen, 2018–2024.

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

Andelen som uppgav att de hade ett arbete som helt eller till största delen stämde överens med utbildningen var 62 procent, vilket innebär en minskning med fyra procentenheter jämfört med undersökningen 2023. Det var 25 procent som uppgav att de hade ett arbete som till viss del stämde överens med utbildningen, vilket var i nivå med undersökningen 2023. Andelen som uppgav att arbetet inte alls överensstämde med utbildningen var 13 procent, vilket innebär en ökning jämfört med föregående år.

Kvinnor och män uppgav i lika stor utsträckning att de hade ett arbete som helt eller till största del överensstämde med utbildningen. Inrikes födda uppgav i högre grad att de hade ett arbete som överensstämde helt eller till största delen med utbildningen, 64 procent jämfört med 56 procent bland utrikes födda. Ett liknande mönster går att se i Statistikmyndigheten SCB:s arbetskraftsundersökningar där arbetslösheten bland utrikes födda är högre än bland inrikes födda.

Diagram 9. Andelen examinerade kvinnor och män i yrkeshögskolan som har ett arbete året efter avslutad utbildning som överensstämmer med utbildningen, 2018–2024.

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

Examinerades nöjdhet

Enkätundersökningen om examinerades sysselsättning efter utbildningen visade att 85 procent av de som examinerades 2023 var nöjda med sin utbildning som helhet. Det var en nedgång med tre procentenheter jämfört med de som examinerades 2022.

Kvinnor var generellt sett något mer nöjda än män, vilket var i likhet med de fyra föregående åren. Knappt hälften av de examinerade kvinnorna 2023 svarade att de var mycket nöjda, vilket var i nivå med examinerade 2019–2022 men lägre än motsvarande andel för examinerade 2015–2018.

Åtgärder för att främja andelen examinerade som arbetar inom området som yrkeshögskoleutbildningen avser

Insatser för att främja arbetslivets engagemang

Arbetslivets engagemang i yrkeshögskoleutbildningarna är en förutsättning för att examinerade ska få kompetenser som möter arbetsmarknadens behov. Därför är omfattningen av arbetslivets medverkan i utbildningarnas kvalitetssäkring och genomförande en utgångspunkt i myndighetens bedömningar av ansökningar om att ingå i yrkeshögskolan. Efter ansökningsomgången om YH-program 2022/2023 genomfördes en enkätundersökning som visade att avsiktsförklaringarna om arbetslivets medverkan som lämnas i ansökan uppfattas som ett bra verktyg för att styrka arbetslivets medverkan i ansökan. Undersökningen visade samtidigt att hanteringen är tidskrävande för anordnarna och att det fanns önskemål om att förenkla intygandet från arbetslivet.

För att öka kvaliteten på ansökningarna och förstärka relationerna mellan utbildningsanordnare och berört arbetsliv har vi under 2024 utvecklat processen för hur arbetslivets medverkan redovisas i ansökan. Tidigare har avsiktsförklaringar om arbetslivets medverkan fyllts i av utbildningsanordnaren och därefter bekräftats av representanter från arbetslivet. Från och med hösten 2024 fyller arbetslivsrepresentanter själva i och bekräftar uppgifter om deras medverkan i respektive ansökan. Samtidigt har vi utvecklat vår bedömning av arbetslivets medverkan när vi bedömer ansökningar om att bedriva yrkeshögskoleutbildningar. Vi har ökat vårt fokus på i vilken utsträckning arbetslivet deltagit i framtagandet av en utbildning och hur de avser att engagera sig om utbildningen beviljas.

LIA-kurserna är särskilt viktiga för de examinerades möjligheter att få ett arbete inom utbildningsområdet. Mer än hälften av de examinerade arbetar hos en arbetsgivare där de genomfört en LIA-kurs.^[28] Under 2024 har vi genomfört en omfattande tematisk tillsyn av LIA-kurser som fortsätter även under 2025. För att främja arbetslivets engagemang i utbildningarna har vi genomfört en marknadsföringskampanj som belyser hur både studerande och företag gynnas av LIA. Läs mer under rubrikerna "Tematisk tillsyn av lärande i arbete" på sidan 59 och "Främja utvecklingen av yrkeshögskolan" på sidan 61.

Undervisning i svenska med yrkesinriktning

Utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan kan ansöka om statsbidrag eller särskilda medel för kostnader för undervisning i svenska med yrkesinriktning. Att studerande med behov av undervisning i svenska med yrkesinriktning får tillgång till insatsen förväntas bidra till att fler kan slutföra sin utbildning och få ett arbete.

Under 2024 har myndigheten beviljat 165 ansökningar om statsbidrag eller särskilda medel för undervisning i svenska med yrkesinriktning. Det var något fler än föregående år. Det var 26 utbildningsanordnare som ansökte om bidraget under 2024. En av utbildningsanordnarna stod för ungefär en tredjedel av alla ansökningar.

Tabell 28. Antal beviljade ansökningar om statsbidrag eller särskilda medel för undervisning i svenska med yrkesinriktning, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Antal beviljade ansökningar om svenska med yrkesinriktning	90	133	119	164	165

Kommentar: Tabellen visar antalet beviljade ansökningar för respektive år. Från och med 2024 hämtas uppgifterna in på annat sätt än tidigare, vilket gör att de inte är helt jämförbara med tidigare år. Från och med 2024 samlas inte längre uppgifter om samtliga studerande in varför vi endast redovisar uppgifter om antalet beviljanden. I de flesta fall avser ett beviljande en studerande, men det förekommer också att fler studerande tar del av samma undervisning.

Vi har uppmärksammat att utbildningsanordnare upplever att behovet av svenska med yrkesinriktning är stort men att de kan ha svårt att veta hur bidraget kan användas. Vissa upplever också att det kan vara en utmaning att få de studerande att klara av undervisning i svenska med yrkesinriktning parallellt med övriga studier.

Från och med juni 2024 hanteras ansökningar och handläggning digitalt, vilket förväntas underlätta för utbildningsanordnarna. I samband med lanseringen av den nya ansökningstjänsten publicerade vi en handbok för svenska med yrkesinriktning^[29] där vi informerar om förutsättningarna för att få bidrag. För att fler utbildningsanordnare ska känna till möjligheterna till bidrag för svenska med yrkesinriktning och hur ansökan görs har vi genomfört ett webinarium.

Hur myndigheten har arbetat för att stärka kvaliteten i och uppföljningen av yrkeshögskolans utbildningar

Kvalitetsgranskningen är ett viktigt redskap för att stärka kvaliteten i yrkeshögskolans utbildningar genom att vi ställer krav på utvecklingsinsatser efter granskning av utbildningars kvalitet. Resultatet från kvalitetsgranskningen används också för att bedöma utbildningars kvalitet i prövningen av ansökningar om att ingå i yrkeshögskolan.

28. Källa: Statistikmyndigheten SCB.

29. Myndigheten för yrkeshögskolan (2024), *Handbok 2024. Handbok om undervisning i svenska med yrkesinriktning*.

För att säkra att yrkeshögskoleutbildningarna håller hög kvalitet och utvecklas har vi inlett ett arbete för att ta fram nya kvalitetskriterier i kvalitetsgranskningen. De nya kvalitetskriterierna ska tydliggöra yrkeshögskolans särart och synliggöra vad som karakteriserar hög kvalitet i yrkeshögskoleutbildning. I arbetet har vi genomfört dialoger och workshops med bland annat anordnarorganisationer, studerande och yrkeshögskolans arbetsmarknadsråd.

För att effektivisera kvalitetsgranskningen och ge mer stöd till de utbildningar som behöver har vi ett större fokus på de utbildningar där det finns förbättringsområden som behöver åtgärdas för att uppnå hög kvalitet. Om vi vid kvalitetsgranskningen identifierat stora behov av förbättringar i en utbildning eller i utbildningsanordnarens systematiska kvalitetsarbete kan vi genomföra aningen en ytterligare fördjupad eller uppföljande kvalitetsgranskning av utbildningen.

I vår kvalitetsgranskning ser vi ofta goda exempel på hur utbildningsanordnare utvecklat utbildningen. Som stöd och inspiration till utbildningsanordnarna publicerar vi ett urval av goda exempel på vår webbplats. Under året har vi publicerat goda exempel om ledningsgruppsarbete, kvalitets- och värdegrundsarbete, lärande och LIA.

Vårt analysverktyg Vera hjälper oss att sammanställa och analysera olika data som ger indikationer om utbildningarnas kvalitet. Verktöget underlättar till exempel jämförelsen av resultat för examinerade, fullföljare och avhoppare mellan olika utbildningar inom samma utbildningsområde. Verktöget ger oss en översikt över våra bedömningar och utvecklingen från tidigare kvalitetsgranskningar hos samma utbildningsanordnare. Analysverktyget kan användas både vid bedömningen av ansökningar om att ingå i yrkeshögskolan och vid kvalitetsgranskning och bidrar till att effektivisera och förenkla bedömningsprocessen.

Kvalitetsgranskningen identifierar utvecklingsområden

Kvalitetsgranskningen ska bidra till utveckling och hög kvalitet i utbildningarna. I vår fördjupade kvalitetsgranskning bedömer vi utbildningarnas kvalitet utifrån fyra skalsteg: mycket hög kvalitet, hög kvalitet, inte tillräckligt hög kvalitet och bristande kvalitet. Bedömningen utgår från tolv kvalitetskriterier inom fyra områden: ledningsgruppens arbete, lärande, LIA och kvalitetsarbete. Utbildningar som inte bedöms ha tillräckligt hög kvalitet eller bristande kvalitet får en uppföljande kvalitetsgranskning där vi följer upp de utvecklingsområden som vi tidigare identifierat i den fördjupade kvalitetsgranskningen.

Under året har vi genomfört fördjupad och uppföljande kvalitetsgranskning av drygt 200 utbildningar.

Tabell 29. Antal kvalitetsgranskningar av yrkeshögskoleutbildningar, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Fördjupad kvalitetsgranskning	68	86	110	115	104
Uppföljande kvalitetsgranskning	166	141	86	96	104
Tematisk kvalitetsgranskning	0	20	0	11	0

Fördjupad kvalitetsgranskning

Under 2024 har vi genomfört fördjupade kvalitetsgranskningar av 104 yrkeshögskoleutbildningar. I urvalet inför granskningen tog vi bland annat hänsyn till om det var aktuellt för utbildningsanordnaren att ansöka om att fortsätta bedriva utbildningen. Resultatet av kvalitetsgranskningarna är ett av flera beslutsunderlag vid en sådan ansökan. I urvalet fördelade vi även granskningarna mellan flera olika utbildningsanordnare för att effekten och lärdomarna av granskningarna ska kunna komma många anordnare till del.

Två tredjedelar av utbildningarna hade hög eller mycket hög kvalitet. Andelen som inte bedömdes ha tillräckligt hög kvalitet var drygt en fjärdedel. I dessa utbildningar bedömde vi att utbildningen kan nå hög kvalitet inom rimlig tid om utbildningsanordnaren genomför de åtgärder som behövs. I åtta utbildningar bedömde vi att kvaliteten i utbildningen var bristande och att det var osäkert om utbildningsanordnaren kunde genomföra de åtgärder som behövdes inom rimlig tid.

Utifrån årets kvalitetsgranskningsresultat fördelar sig bedömningarna av kvalitet på ett liknande sätt som för åren före 2023.

Tabell 30. Kvalitetsgranskningsresultat för yrkeshögskoleutbildningar, antal och andel efter bedömd gradering, 2020–2024.

	2020		2021		2022		2023		2024	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Mycket hög kvalitet	12	18 %	20	23 %	12	11 %	9	8 %	14	13 %
Hög kvalitet	35	51 %	40	47 %	70	64 %	87	75 %	54	52 %
Inte tillräckligt hög kvalitet	16	24 %	22	25 %	28	25 %	17	15 %	28	27 %
Bristande kvalitet	5	7 %	4	5 %	0	0 %	2	2 %	8	8 %
Totalt	68	100 %	86	100 %	110	100 %	115	100 %	104	100 %

Uppföljande kvalitetsgranskning

Under 2024 har vi genomfört 104 uppföljande kvalitetsgranskningar. Resultaten visar att majoriteten har arbetat med utvecklingsområdena på ett tillfredsställande sätt och gjort en förflyttning mot högre utbildningskvalitet efter den fördjupade kvalitetsgranskningen.

Under nästa år kommer vi att följa upp kvaliteten i 24 av dessa utbildningar ytterligare. I fem utbildningar bedömde vi att det kvarstod ett omfattande förbättringsarbete inom flera områden varför utbildningarna följs upp med en ny fördjupad kvalitetsgranskning. I 19 utbildningar bedömde vi att det kvarstod viktiga förbättringsområden kopplade till det systematiska kvalitetsarbetet. Dessa utbildningar kommer att följas upp med nya uppföljande kvalitetsgranskningar.

Styrkor och utvecklingsområden i utbildningarna

Arbetslivsanknytning

De fördjupade kvalitetsgranskningarna under 2024 visade att utbildningsanordnare i nästan alla utbildningar involverat personer med god kunskap om yrkesområdets kompetensbehov i ledningsgruppen. Granskningarna visade även att undervisande och handledande personal generellt har god kunskap om yrkesrollen.

Under året såg vi en ökning av kvalitetsgranskningar där vi bedömt att utbildningsanordnare behöver utöka sitt branschnätverk för att säkerställa tillgången till relevanta LIA-platser. Drygt en femtedel av de granskade utbildningarna bedömdes behöva stärka sitt nätverk, jämfört med 2023 då motsvarande andel var knappt en av tio.

Under 2024 bedömde vi dessutom att lite mer än en fjärdedel av ledningsgrupperna behöver stärka sitt mötesdeltagande, vilket nästan är dubbelt så stor andel som i vår granskning 2023.

Utbildningsanordnarens och ledningsgruppens kvalitetsarbete

En slutsats av granskningen är liksom tidigare år att ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete är avgörande för hög kvalitet i utbildningen. Drygt två tredjedelar av utbildningsanordnarna har ett systematiskt kvalitetsarbete som vi bedömt håller hög kvalitet. För merparten av utbildningarna finns även en tydlig beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet.

Årets kvalitetsgranskning visade samtidigt att ungefär en fjärdedel av utbildningarna hade förbättringsområden kopplade till det systematiska kvalitetsarbetet. De utvecklingsområden som vi sett är kopplade till uppföljning, inklusive analys och åtgärder, som leder till långsiktig förbättring av utbildningens innehåll och resultat.

De flesta ledningsgrupper arbetar för att utbildningarna ska vara aktuella och relevanta för yrkesrollerna som utbildningen leder till, men ofta saknas tydliga målsättningar för ledningsgruppens arbete med utbildningens resultat och effekt. I drygt en tredjedel av de granskade utbildningarna bedömde vi att ledningsgrupperna behöver stärka sitt analysarbete av utbildningarnas genomströmning och effekt och vid behov fatta beslut om åtgärder för att säkerställa att utbildningen svarar mot det aktuella kompetensbehovet.

Studerandes möjligheter att nå utbildningarnas mål

Ett resultat som varit stabilt över tid är att merparten av de granskade utbildningarna har en organisation och ett pedagogiskt genomförande som ger de studerande goda möjligheter att nå utbildningarnas mål. Den undervisande personalen har i hög grad god ämneskunskap och pedagogisk kompetens. I de få fall vi sett behov av utveckling har det ofta handlat om förutsättningar för den dagliga ledningen i genomförandet av utbildningen.

De pedagogiska förutsättningarna fungerar väl i merparten av de granskade utbildningarna. Om det finns utvecklingsområden kan de till exempel handla om balansen mellan teori och färdighetsträning eller brister i återkopplingen av studerandes kunskaps- och färdighetsutveckling. Det är vanligt att det i utbildningar med bristande eller inte tillräckligt hög kvalitet finns flera förbättringsområden kopplat till pedagogiskt genomförande och pedagogiska förutsättningar. Dessa utbildningar bedöms ofta också ha brister i det systematiska kvalitetsarbetet.

Lärande i arbete

I merparten av de granskade utbildningarna 2024 är lärande i LIA en välfungerande del av utbildningen och anordnarna har generellt god samverkan med arbetsplatserna där LIA genomförs. I de utbildningar där vi sett utvecklingsområden handlar det, förutom att säkra tillgången till LIA-platser, ofta om att utbildningsanordnarens kommunikation med LIA-arbetsplatserna behöver utvecklas. Under 2024 såg vi att denna typ av utvecklingsområden ökade något.

Värdegrunds- och jämställdhetsarbete

I årets kvalitetsgranskningar såg vi att de flesta utbildningar har ett fungerande värdegrunds- och jämställdhetsarbete. Det finns dock några få utbildningar där vi bedömt att arbetet med att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval behöver stärkas.

Myndighetens tillsyn kombinerar krav och stöd

Myndighetens tillsynsuppdrag omfattar både att säkerställa att utbildningarna uppfyller krav som följer av lagar och förordningar och att ge råd och vägledning till utbildningsanordnarna. Myndigheten gör planerade tillsyner i form av inledande, fördjupad, tematisk och ekonomisk tillsyn. Vi gör också tillsyner på förekommen anledning utifrån en analys av klagomål och andra signaler om brister som kommer in till myndigheten.

Tillsynen kan leda till kritik mot utbildningsanordnaren som då ska åtgärda bristerna och säkerställa att de inte upprepas. Om en brist ändå kvarstår, kan myndigheten använda olika sanktioner. Den yttersta sanktionen är att återkalla beslutet om att utbildningen ingår i yrkeshögskolan. Tillsynen ger oss också kunskap om utbildningsanordnarens förutsättningar att bedriva utbildning som vi använder vid bedömning av ansökningar om att ingå i yrkeshögskolan och få statsbidrag eller särskilda medel.

Ett beslut efter tillsyn kommuniceras till utbildningsanordnaren och utbildningens ledningsgrupp. Vi publicerar också besluten på vår webbplats. Utifrån resultaten av tillsynen identifierar vi områden och utbildningsanordnare med särskilt många, allvarliga eller upprepade brister och riktar våra stödinsatser mot dessa.

Under 2024 valde vi att prioritera tematisk tillsyn av LIA. Vår bedömning är att denna typ av riktad tillsyn är mer effektiv än att genomföra fördjupad tillsyn med platsbesök och där hela utbildningen granskas.

Tabell 31. Antal beslut efter tillsyn av yrkeshögskoleutbildning samt antal beslut med kritik, 2020–2024.

	2020		2021		2022		2023		2024	
	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik
Inledande tillsyn	3	3	18	9	53	44	10	9	53	48
Fördjupad tillsyn	2	0	15	15	21	21	26	25	0	0
Tematisk tillsyn	–	–	14	0	49	1	19	12	62	19
Tillsyn på förekommen anledning	106	56	115	50	103	66	70	53	89	79
Tillsyn av rekviderat statsbidrag	1	1	24	14	97	64	62	31	66	37
Totalt	112	60	186	88	323	196	187	130	270	183

Inledande tillsyn

Under 2024 gjorde vi inledande tillsyn av 53 yrkeshögskoleprogram. Anordnarna av utbildningarna var antingen nya inom yrkeshögskolan eller hade fått kritik efter tidigare tillsyner.

Myndigheten fattade beslut med kritik i 48 av tillsynerna. I de allra flesta besluten riktade vi kritik mot bristfälligt utformade kursplaner. Den näst vanligaste kritiken gällde felaktiga sammansättningar av ledningsgrupper eller att ledningsgrupper inte fastställt kursplaner eller antagit studerande på ett korrekt sätt. Det tredje vanligaste kritikområdet handlade om tillträde till utbildningen, där anordnarna inte genomfört korrekta behörighetsbedömningar eller urvalsförfaranden.

Tematisk tillsyn av LIA

Under 2023 ökade antalet tillsynsbeslut med kritik av hur anordnarna arbetar med att säkerställa relevanta och kvalitetssäkrade LIA-platser i utbildningarna. Under 2024 påbörjade vi en tematisk tillsyn av området.

Under året valde vi ut 130 utbildningar fördelade på 51 utbildningsanordnare för tematisk tillsyn. I urvalet prioriterade vi utbildningar som bedrivs av utbildningsanordnare där vi bedömt att det finns en risk för brister i LIA utifrån tidigare kvalitetsgransknings- och tillsynsresultat och anordnare där vi inte genomfört tillsyn under de senaste tre åren. Vi tog också hänsyn till andelen studerande som gjort studieavbrott.

Under 2024 har vi hittills fattat beslut i 62 ärenden. Myndigheten lämnade kritik i nästan en tredjedel av ärendena. Bristerna handlade huvudsakligen om att det finns studerande som inte har fått en LIA-plats till kursstarten eller att LIA-platserna inte varit kvalitetssäkrade av anordnaren. Bristerna handlade också om att handledningen under LIA inte har tillräcklig omfattning eller

kvalitet. Det förekom också fall där LIA genomförs som ett projekt, med till viss del skarpa och arbetslivsorienterade uppdrag, men där de studerande inte får någon kontakt med arbetslivet.

I samband med tillsynen skickade vi ut en enkät till de studerande i utbildningarna vi granskade. Enkätsvaren visade att nio av tio studerande, var nöjda med sina LIA-platser.

Tillsyn av rekvirerat statsbidrag

Myndigheten gör systematiska kontroller av statsbidragsutbetalningar i relation till studieresultat som utbildningsanordnaren rapporterat in för studerande. Kontrollerna genomförs två gånger per år och fångar upp utbildningar med brister i studiedokumentation och rekvisitering av statsbidrag. Efter att ha granskat rekvisitionsunderlag och studiedokumentation för alla utbildningar som pågick under 2024 initierade vi 66 granskningsärenden. Av dessa ledde 37 till beslut om återkrav. Myndigheten har återkrävt 1 306 000 kronor.

Antalet beslut om återkrav och totalbelopp för återkrav har varierat de senaste åren. Under 2023 fattade vi 22 beslut om återkrav och återkrävde 941 962 kronor. Under 2022 fattade vi 64 beslut om återkrav och 3 768 000 kronor återkrävdes.

Genom systemförbättringar kan utbildningsanordnarna sedan några år själva uppmärksamma och korrigera felaktiga rekvisitionsunderlag. Det är en förklaring till att mängden utredningar minskade mellan 2022 och 2023. Under 2024 resulterade det i 58 ärenden där anordnarna på eget initiativ återbetalat felaktigt rekvirerat statsbidrag motsvarande 1 036 000 kronor.

Tillsyn på förekommen anledning

Majoriteten av tillsynerna på förekommen anledning genomförs efter att myndigheten tagit emot anmälningar om brister. Vi kan också initiera en tillsyn efter andra signaler om brister. Signaler kan komma från individer som berättar om missförhållanden utan att göra en formell anmälan, eller från myndighetens interna arbete med studiedokumentation, statsbidragshantering eller kvalitetsgranskning.

Efter årets tillsyner såg vi att andelen beslut med kritik efter tillsyn på förekommen anledning fortsätter att vara hög. Detta beror i stor utsträckning på att vi gjort ett snävare urval baserat på en bedömning av behovet av tillsyn inför att ett ärende startas.

Under 2024 har vi fattat beslut i 89 tillsyner på förekommen anledning. I 79 av dessa beslut riktade vi kritik mot utbildningsanordnaren. En av de vanligaste orsakerna till kritik var att utbildningsanordnare brustit i att ordna LIA-platser till samtliga studerande. Vi har också lämnat kritik för bristfälligt sammansatta ledningsgrupper och brister i inrapporteringen av studiedokumentation. En betydande andel, en femtedel, av besluten med kritik lämnades till anordnare som inte kommit in med uppgifter om utbildningarnas medfinansiering från arbetslivet som myndigheten begärt in.

Uppföljning av beslut med kritik efter tillsyn

Myndigheten följer upp alla åtgärdskrav efter tillsyn och bedömer om utbildningsanordnarens planerade och genomförda arbete med att åtgärda bristerna är tillräckliga.

Under 2024 fattade vi beslut i totalt 108 uppföljningsärenden. I 89 av dessa bedömde vi att åtgärderna var tillfredsställande. I 19 ärenden bedömde vi att bristerna inte hade åtgärdats på ett tillfredsställande sätt. För 10 av dessa höjde vi graden av kritik till allvarlig kritik. Om anordnaren

inte åtgärdar bristerna efter den allvarliga kritiken i uppföljningen kan myndigheten återkalla eller begränsa beslutet om att utbildningen får ingå i yrkeshögskolan. Under 2024 har vi återkallat ett beslut om att ingå i yrkeshögskolan efter att anordnaren vid två uppföljande tillsyner inte åtgärdat de brister som föranledde den ursprungliga kritiken.

Under året har antalet beslut i uppföljningsärenden där kritiken mot anordnaren kvarstår ökat. En förklaring kan vara att vi lagt ett större fokus på att följa upp att anordnarna genomför åtgärder som krävs för att rätta till bristerna. En följd av detta är att uppföljningsärenden genomförs över en längre period samt att vi hämtar in ett mer omfattande underlag än tidigare. Sammantaget har det inneburit att antalet beslut med allvarlig kritik har ökat.

Råd och vägledning

Myndigheten ger råd och vägledning till utbildningsanordnare inom ramen för tillsyn, vilket bland annat innebär att vi ger svar på frågor om rättigheter och skyldigheter.

De områden som vi informerat om under 2024 har handlat om LIA, tillträde till utbildningar på flera orter och om utformning av examensarbete inom yrkeshögskolan. Insatserna ska säkerställa att utbildningsanordnare har god kännedom om författningarnas krav. Erfarenheterna av årets tematiska tillsyn av LIA kommer vi att ta med oss i vårt fortsatta arbete med råd och vägledning.

För att informera om viktiga ställningstaganden på ett lättöverskådligt sätt har vi publicerat ett antal artiklar som sammanfattar ställningstaganden från våra tillsynsbeslut och myndighetens syn inom olika områden.

Främja utvecklingen av yrkeshögskolan

Under året har vi fortsatt att publicera artiklar på vår webbplats med stödjande och vägledande innehåll riktat till utbildningsanordnare. Artiklarna har bland annat handlat om ansvar för att ordna LIA-platser, bidrag för svenska med yrkesinriktning, tillträde till utbildningar på flera orter och hur man bedriver effektivt ledningsgruppsarbete. Vi har också publicerat ett stödmaterial för analys och utveckling av utbildningars resultat och effekt som riktar sig till utbildningsanordnare och ledningsgrupper.

Sedan flera år har vi regelbundna träffar med utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan. Träffarna genomförs både genom regionala nätverk och med företrädare för anordnarorganisationerna Yrkeshögskoleförbundet och Almega Utbildningsföretagen. Tidigare har vi träffat företrädare för anordnarorganisationerna två gånger per år för strategiska diskussioner om utvecklingen av yrkeshögskolan. För att gemensamt arbeta för att kvalitetssäkra LIA och stärka arbetslivets medverkan i utbildningarna har vi intensifierat dialogerna och utökat antalet möten under 2024. Under året har vi också föreläst om myndighetens roll för yrkeshögskolan på utbildningsledarutbildningar som ges av olika aktörer.

Dialogen med anordnare ger oss bland annat underlag för att bedöma vilka stödinsatser som utbildningsanordnare behöver. Under året har vi kartlagt vilka nätverk av anordnare av yrkeshögskoleutbildning som finns runt om i landet och vad dessa ser för behov. För att uppmuntra och underlätta samverkan mellan utbildningsanordnare, regionalt arbetsliv och andra viktiga intressenter inom regional utveckling och kompetensförsörjning har vi synliggjort nätverken på myh.se.

Vi arbetar för att stärka studie- och yrkesvägledares bidrag som vidarekommunikatörer av information om yrkeshögskolan. Under våren publicerade vi ett digitalt informationsmaterial om yrkeshögskolan till studie- och yrkesvägledare. Vår kommunikation med studie- och yrkesvägledare stärks genom ett myndighetsgemensamt nätverk. Nätverket förmedlar nyheter till ett myndighetsgemensamt nyhetsbrev till vägledare. Genom myndighetsnätverket har vi även kontakt med samtliga lärosäten som tillhandahåller vägledningsutbildning. Under året har vi medverkat i webinarier och regionala event riktade till vägledare inom utbildning och arbetsliv. Vi har också medverkat vid utbildningsmässor för att informera om yrkeshögskolan.

Under 2024 har vi påbörjat ett arbete med att ta fram ett koncept för vår kommunikation mot potentiella studerande. Syftet är att bidra till stärkt söktryck till utbildningar med färre sökande, motverka sned könsfördelning samt bidra till ökad examensgrad.

Yrkeshögskolans expansion innebär att fler företag behöver ta emot studerande för LIA. Under 2024 har vi inlett en marknadsföringskampanj med fokus på att öka engagemanget för yrkeshögskolan bland arbetsgivare och få fler att ta emot LIA-studerande. I kampanjen, som syns på annonstavlor runt om i landet samt digitalt, belyser vi fördelarna med LIA. Parallellt med kampanjen har vi publicerat artiklar om möjligheterna med LIA på vår webbplats och i våra sociala medier. Vi når också arbetslivet genom riktad information i nyhetsbrev. Under året har totalt sex nyhetsbrev riktat till arbetslivet skickats till de 10 000 prenumeranterna.

Uppdrag

Uppföljning av statsbidraget i yrkeshögskolan

Myndigheten har haft i uppdrag att utveckla arbetet med uppföljningen av statsbidrag och särskilda medel för utbildningar inom yrkeshögskolan. Uppdraget redovisades i september 2024.^[30]

Genom en enkätundersökning till närmare 200 utbildningsanordnare har myndigheten undersökt arbetslivets medfinansiering i yrkeshögskoleutbildningar. Resultatet visar på en omfattande medfinansiering från arbetslivet. Utbildningsanordnarna uppskattar värdet av arbetslivets medfinansiering till cirka 2,7 miljarder kronor. Den största delen av medfinansieringen, 87 procent, är i form av LIA. Medfinansiering sker också genom ledningsgruppsarbete, kontanta medel, föreläsningar, studiebesök, lokaler, utrustning och material.

De utbildningsområden som har den högsta medfinansieringen per poäng är transporttjänster och lantbruk, djurvård, trädgård skog och fiske. Utbildningar inom dessa områden är specialiserade mot tåg, flyg och hästnäringen, och ofta dyra att genomföra.

Uppföljningen visar att arbetslivets medfinansiering är större på platsbundna utbildningar än på distansutbildningar. Inom utbildningsområdet hälso- och sjukvård och socialt arbete är skillnaden i medfinansiering mellan bundna utbildningar och distansutbildningar betydande.

Arbetslivets engagemang och vilja att bidra i utbildningarna tycks vara högre hos utbildningsanordnare som bedriver ett fåtal utbildningar. Uppföljningen visar också att utbildningsanordnarna upplever att det generellt sett är relativt lätt att få arbetslivet att medfinansiera yrkeshögskoleutbildningar.

30. Myndigheten för yrkeshögskolan (2024), *Rapport: Åtterrapporering av regeringsuppdrag – Uppföljning av statsbidrag i yrkeshögskolan*.

Försöksverksamhet med kontakttolkutbildning inom yrkeshögskolan

Myndigheten har haft i uppdrag att ansvara för en försöksverksamhet med utbildning till kontakttolk inom yrkeshögskolan. Uppdraget slutredovisades i april 2024.^[31]

Myndigheten drar slutsatsen att det är möjligt att genomföra utbildningar till kontakttolk inom yrkeshögskolan. Myndighetens tillsyn och kvalitetsgranskning visar att utbildningarna inom försöksverksamheten har hållit en hög kvalitet och följt reglerna. Trots utmaningar i början av försöksverksamheten har utbildningsanordnarna lyckats ordna ändamålsenliga LIA-platser till de studerande. Dock har utbildningarna haft en lägre examensgrad och färre behöriga sökande jämfört med andra distansutbildningar inom yrkeshögskolan.

Myndigheten bedömer att det är osäkert om kontakttolkutbildningarna hade beviljats att ingå i yrkeshögskolan och få statsbidrag om de konkurrerat med andra ansökningar utanför försöksverksamheten. En bidragande orsak är tolkbranschens struktur, vilken gör det svårare att tydligt visa på arbetslivets behov av kontakttolkar och att få medfinansiering från arbetslivet, jämfört med andra branscher.

Utbildningsanordnarna har lyft fram utmaningar med att bedriva kontakttolkutbildning inom yrkeshögskolan. De har upplevt att antagningsprocessen har varit komplicerad, tidskrävande och kostsam. För utbildningar i flera språk har det ibland varit svårt att få en jämn fördelning av studerande mellan de olika språkgrupperna. Utbildningsanordnarna har också upplevt att kostnaden för att genomföra utbildningarna varit höga, särskilt i utbildningar med flera språkgrupper.

I redovisningen presenteras också möjligheterna att bedriva kontakttolkutbildning inom ramen för kurser inom yrkeshögskolan, YH-flex samt som yrkeshögskoleutbildning inom smala yrkesområden. Myndigheten poängterar också behovet av ökad samverkan och koordinering mellan aktörer för att tillgodose samhällets tolkbehov.

Sveriges återhämtningsplan

Myndigheten har i uppdrag att bidra till Sveriges återhämtningsplan i den del som avser fler platser i yrkeshögskolan under perioden februari 2020–2023. Sveriges återhämtningsplan finansieras genom EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF). Vi har redovisat delar av uppdraget vid olika tidpunkter till Regeringskansliet och Ekonomistyrningsverket under året.

Med anledning av uppdraget har myndigheten deltagit med en ledamot i rådet för skydd av EU:s finansiella intressen. Berörda medarbetare från myndigheten har tagit del av stöd- och informationsinsatser från Ekonomistyrningsverket och Ekobrottsmyndigheten.

Ekonomistyrningsverket har genomfört tre revisioner av nyckelkrav kopplade till uppdraget under året. Efter rekommendationer i revisionsrapporterna har vi justerat vår process för att sammanställa uppgifter som ska rapporteras enligt RRF-förordningen. Vi har även anpassat myndighetens interna riktlinjer för att hantera korruption till aktuellt regelverk inom EU och tagit fram en rutin för att anmäla misstänkta brott till Ekobrottsmyndigheten och European Anti-Fraud Office.

31. Myndigheten för yrkeshögskolan (2024), *Rapport: Försöksverksamhet med kontakttolkutbildningar inom yrkeshögskolan*.

Artificiell intelligens

Myndigheten har haft i uppdrag att analysera hur artificiell intelligens kan påverka yrkeshögskolans utbildningsutbud i relation till arbetsmarknadens framtida kompetensbehov. Uppdraget redovisades i mars 2024.^[32]

En slutsats är att de flesta yrkesroller kommer att påverkas, särskilt de med uppgifter som kan automatiseras. Flera yrkesroller kommer att försvinna och andra kommer tillkomma. Alla yrkesroller kommer att behöva förhålla sig till införandet av artificiell intelligens i arbetslivet. Yrkesroller som kräver mänsklig interaktion och omsorg kommer sannolikt att påverkas i mindre grad än andra.

Den teknologiska utvecklingen gör det viktigt för individer att utveckla sina färdigheter för att vara framgångsrika på arbetsmarknaden. Kurser inom yrkeshögskolan kommer sannolikt att vara ett viktigt verktyg för anpassning till en arbetsmarknad präglad av AI och snabb teknologisk förändring. Det kan också komma att ställas högre krav på yrkeshögskolans aktörer att kunna ställa om utbildningar efter förändringar i arbetslivets behov.

Myndigheten bedömer att yrkeshögskolan som utbildningsform är väl rustad att möta förändringar på grund av artificiell intelligens, eftersom själva syftet med utbildningsformen är att svara mot arbetslivets behov. Arbetslivets aktiva roll i framtagandet och genomförandet av utbildningarna bidrar till att yrkeshögskoleutbildningarnas innehåll uppdateras i takt med att yrken utvecklas.

Klimatomställningen

Myndigheten har haft i uppdrag att analysera och redovisa hur yrkeshögskolans utbildningsutbud kan behöva anpassas på längre sikt med anledning av energi- och klimatomställningen i relation till arbetsmarknadens framtida kompetensbehov och svensk konkurrenskraft. Myndigheten ska särskilt beakta hur man inom ramen för uppdraget kan fokusera på fler utbildade inom det tillväxtfrämjande området STEM (Science Technology Engineering Mathematics). Uppdraget redovisades i september 2024.^[33]

Cirka hälften av utbildningsplatserna inom yrkeshögskolan bidrar till klimatomställningen. De flesta finns inom utbildningsområdena data/it, samhällsbyggnad och byggteknik samt teknik och tillverkning. Myndigheten bedömer att dimensioneringen av yrkeshögskoleprogram inom samhällsbyggnad och byggteknik samt teknik och tillverkning bör bibehållas och kan behöva utökas. Utbudet av program inom data/it kan behöva justeras både uppåt och nedåt framöver, eftersom utvecklingen går snabbt inom området. Vi bedömer också att kurser inom yrkeshögskolan kommer att spela en viktig roll för att möta de kompetensbehov som uppstår till följd av klimatomställningen.

Det finns en bredd av yrkeshögskoleutbildningar inom STEM, men examensgraden är generellt sett lägre än genomsnittet för yrkeshögskolan. Vi arbetar med olika åtgärder för att öka antalet studerande och förbättra genomströmningen. Ökad användning av behörighetsgivande förutbildning, SeQF, validering och YH-flex kan göra STEM-utbildningar mer tillgängliga och öka antalet studerande. Tydliga kompetenskrav och kvalifikationer underlättar rekrytering och möjliggör anpassad kompetensutveckling för anställda.

32. Myndigheten för yrkeshögskolan (2024), *Rapport: Artificiell intelligens påverkan på yrkeshögskolans utbildningsutbud*.

33. Myndigheten för yrkeshögskolan (2024), *Rapport: Yrkeshögskolans bidrag till klimatomställningen och det framtida behovet av anpassning till arbetsmarknadens kompetensbehov och svensk konkurrenskraft*.

Studie- och yrkesvägledare spelar en viktig roll i att synliggöra utbildningar inom STEM-området. En gemensam strategi från myndigheter kan hjälpa vägledare att ge bredare och mer välgrundade råd för studie- och yrkesval.

VERKSAMHETSOMRÅDE

Konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn

Konst- och kulturutbildningar finns inom flera olika inriktningar som bildkonst, musik, teater, dans, mode, skrivande, arkitektur, silversmide och keramik för att nämna några. Utbildningarna är indelade i tre kategorier och syftar till att

- förbereda för högskoleutbildningar som kan leda fram till konstnärliga examina,
- medverka till att utveckla ett kvalificerat yrkeskunnande inom det konstnärliga eller kulturella området, eller
- ha ett innehåll som syftar till att bevara eller utveckla kulturarvet.

Utbildningarna drivs av privata utbildningsanordnare som tar ut studerandeavgifter för undervisningen. Utbildningarna kan få statligt stöd genom statsbidrag och genom att de studerande får rätt till studiemedel.

Önskat resultat för verksamhetsområde konst- och kulturutbildningar

Önskat resultat för konst- och kulturutbildningarna utgår från de övergripande kvalitetskriterier som myndigheten har tagit fram för utbildningarna.

- Konst- och kulturutbildningarna är en del av kulturlivet och bidrar till dess utveckling. De förbereder för högskoleutbildningar som kan leda fram till konstnärliga examina, medverkar till att utveckla ett kvalificerat yrkeskunnande inom det konstnärliga eller kulturella området, eller har ett innehåll som syftar till att bevara eller utveckla kulturarvet.
- Utbildningarna ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.
- Utbildningarna genomförs av ett systematiskt kvalitetsarbete och utvecklas.
- Utbildningarna utgår från grundläggande demokratiska värderingar och respekt för vår gemensamma miljö. Inom utbildningarna främjas jämställdhet och kränkande behandling motverkas aktivt.

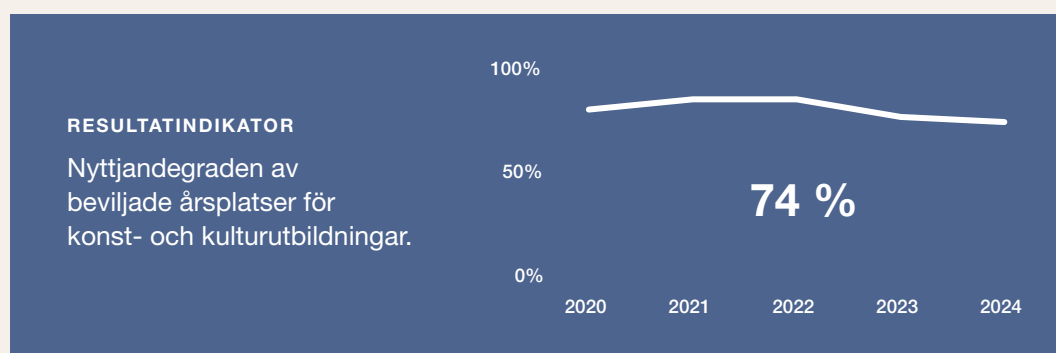
Myndighetens resultatbedömning

– Vår sammanvägda bedömning är att konst- och kulturutbildningarna fungerar väl och att utbildningarna håller hög kvalitet. Resultatet är gott i förhållande till de övergripande kvalitetskriterierna.

Konst- och kulturutbildningarna är en del av kulturlivet och bidrar till dess utveckling.

Under 2024 nyttjades totalt 74 procent av de beviljade årsplatserna för konst- och kulturutbildningarna. Nyttjandet var 2 procentenheter lägre än 2023, men bortsett från de nya utbildningarna som beviljades 2023 var nyttjandet i nivå med 2018 då mätningarna påbörjades. Minskningen av nyttjandet de senaste två åren kan förklaras av ett lägre nyttjande i de nya utbildningarna som beviljades 2023, men också av ett lägre nyttjande i de utbildningar som fanns sedan tidigare.

Nyttjandet av årsplatser 2024 minskade mest i utbildningar utan statsbidrag. Trots minskningen bedömer vi att nyttjandegraden av de beviljade årsplatserna för konst- och kulturutbildningarna i sin helhet är god, men vi behöver fortsätta bevaka och analysera utvecklingen.

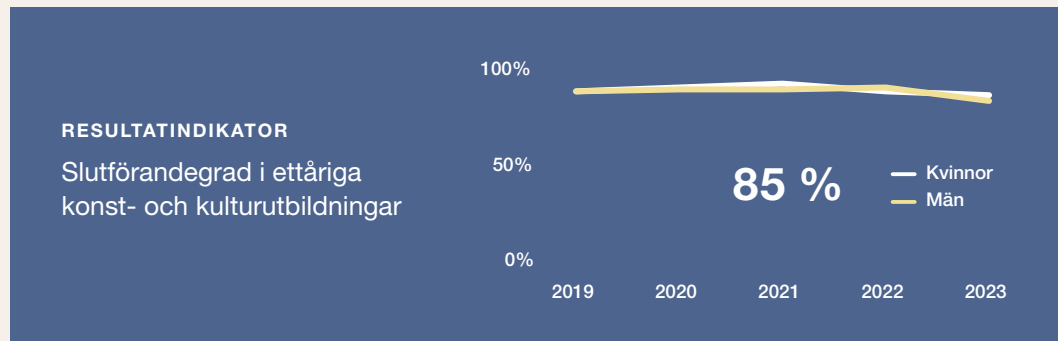

I våra kvalitetsgranskningar ser vi att konst- och kulturutbildningarna är utformade för att fylla sitt syfte, oavsett om de förväntas leda vidare till högre studier, ett kvalificerat yrkeskunnande eller till att ett kulturarv bevaras eller utvecklas.

Vi har tidigare år följt upp vad de som avslutade en längre konst- och kulturutbildning 2017 gör efter utbildningen. Resultaten av studien indikerar att utbildningarna uppfyller sina huvudsakliga syften och bidrar till kulturlivets utveckling. En femtedel av de som gick en högskoleförberedande konst- och kulturutbildning studerade på en högskoleutbildning som kan ge konstnärlig examen inom tre år efter utbildningens avslut. Av de som arbetade året efter konst- och kulturutbildningen var det en fjärdedel som arbetade inom kulturella eller kreativa näringar.

De studerande ges goda förutsättningar att nå utbildningarnas mål.

Vi bedömer att slutförandegraden i de ettåriga utbildningarna är god och visar att en hög andel studerande når utbildningarnas mål. För ettåriga utbildningar var slutförandegraden 85 procent under 2023. Slutförandegraden var något lägre än tidigare år då den varierat mellan 88 och 92 procent under perioden 2019–2022. Slutförandegraden i ettåriga utbildningar var 86 procent för kvinnor och 83 procent för män 2023. Över tid har det varit relativt små skillnader i slutförandegrad mellan kvinnor och män på de ettåriga utbildningarna.

I våra kvalitetsgranskningar har vi under flera år bedömt att det praktiska och pedagogiska genomförandet är en styrka i många av de granskade konst- och kulturutbildningarna. I utbildningarna tas hänsyn till studerandes olika förutsättningar att tillgodogöra sig undervisning.

Utbildningarna genomsyras av ett systematiskt kvalitetsarbete och utvecklas.

Till och med 2024 har de flesta konst- och kulturutbildningarna haft både fördjupad och uppföljande kvalitetsgranskning. Kvalitetsgranskningen har visat att utbildningarna över lag fungerar väl inom alla granskningsområden och att utbildningsanordnarna utvecklat de förbättringsområden som identifierats i kvalitetsgranskningen.

Årets uppföljande kvalitetsgranskningar av elva utbildningar visade att utbildningsanordnare arbetat med förbättringsområdena så att kvaliteten stärkts sedan den fördjupade kvalitetsgranskningen i merparten av utbildningarna. I ett fåtal fall kvarstod arbete för några av utbildningsanordnarna när det gäller det systematiska kvalitetsarbetet.

Utbildningarna utgår från grundläggande demokratiska värderingar och respekt för vår gemensamma miljö. Arbetet för att främja breddad rekrytering, mångfald och jämställdhet är viktigt, särskilt eftersom könsfördelningen är sned.

Resultatet från vår tidigare kvalitetsgranskning visar att utbildningsanordnarna arbetar för att främja jämställdhet och motverka kränkande behandling och genomför utbildningarna med hänsyn till hållbar utveckling.

Även om kvalitetsgranskningsresultatet visar på ett väl fungerande arbete är det fortsatt angeläget att höja utbildningsanordnarnas medvetenhet om att breddad rekrytering och en jämnare könsfördelning bidrar till kvalitet i utbildningarna. Detta eftersom könsfördelningen i konst- och kulturutbildningarna är sned. Av de som antogs 2023 var 78 procent kvinnor och 22 procent män, en fördelning som har legat ungefär på samma nivå de senaste fem åren.

Ansökningar och beslut om stöd för konst- och kulturutbildningar

Utbildningsanordnare av konst- och kulturutbildningar som redan har stöd kan ansöka om att stödet för utbildningen ska förnyas. Den typen av ansökningsprocesser sker varje år. Vissa år finns också utrymme att fördela stöd till nya konst- och kulturutbildningar.

Under 2024 beviljade myndigheten stöd för 67 av de 68 utbildningar där utbildningsanordnare ansökt om förnyat stöd under året. Myndigheten avlog en ansökan på grund av att kvaliteten i utbildningen inte svarade mot kraven för att få stöd. Bedömningen grundade sig bland annat på vår tillsyn och kvalitetsgranskning av utbildningen där vi identifierat allvarliga brister. Bland de utbildningar som beviljades stöd beslutade myndigheten i flera fall om färre årsplatser än tidigare på grund av att de hittills inte nyttjats i tillräcklig utsträckning. I slutet av året kom ytterligare fyra ansökningar om förnyat stöd in som kommer att handläggas under 2025.

Tabell 32. Antal konst- och kulturutbildningar som beviljats stöd efter beslutsår, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Konst- och kulturutbildningar med förnyat stöd	71*	6	38	8	67
Nya konst- och kulturutbildningar	0	0	0	12	0
Totalt antal konst- och kulturutbildningar	71	6	38	20	67

Kommentar: Tabellen visar antalet utbildningar som beviljats stöd respektive år.

*Under 2020 slogs två utbildningar ihop till en.

Beslutade årsplatser för konst- och kulturutbildningar

År 2024 fanns 3 367 beslutade årsplatser för konst- och kulturutbildningar vilket var 23 årsplatser fler än 2023. Under året hade 132 konst- och kulturutbildningar beslut om stöd, varav 80 var högskoleförberedande, 36 var yrkesinriktade och 16 var inom kulturarvsområdet. Av utbildningarna var det 118 som pågick under året. Utifrån de beslut som fattats till och med 2024 har stödet fördelats enligt nedanstående tabeller.

Tabell 33. Beslutade årsplatser för konst- och kulturutbildningar efter syfte, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Högskoleförberedande utbildningar	2 050	1 980	1 980	2 102	2 102
Yrkesinriktade utbildningar	967	954	938	1 039	1 062
Utbildningar inom kulturarvsområdet	187	203	203	203	203
Totalt antal beslutade årsplatser	3 204	3 137	3 121	3 344	3 367

Tabell 34. Beslutade årsplatser för konst- och kulturutbildningar efter stödform, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Statsbidrag, studiestöd och tillsyn	1 896	1 899	1 899	1 899	1 899
Statsbidrag och tillsyn	69	69	69	69	69
Studiestöd och tillsyn	1 239	1 169	1 153	1 376	1 399
Totalt antal beslutade årsplatser	3 204	3 137	3 121	3 344	3 367
Totalt med statsbidrag	1 965	1 968	1 968	1 968	1 968
Totalt med studiestödsberättigande	3 135	3 068	3 052	3 275	3 298

Tabell 35. Beslutat statsbidrag (tkr) för konst- och kulturutbildningar efter syfte, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Högskoleförberedande utbildningar	95 426	95 426	98 278	101 175	103 202
Yrkesinriktade utbildningar	43 632	42 403	43 659	44 956	45 859
Utbildningar inom kulturarvsområdet	17 280	18 850	19 412	19 985	20 380
Totalt beslutat statsbidrag	156 338	156 678	161 348	166 116	169 441

Nyttjade årsplatser och utbetalt statsbidrag för konst- och kulturutbildningar

Andel nyttjade årsplatser för konst- och kulturutbildningar

Det övergripande syftet för konst- och kulturutbildningar är att vara en del av kulturlivet och bidra till dess utveckling. Att de beviljade årsplatserna nyttjas är en grundförutsättning för detta.

Under 2024 nyttjades totalt 74 procent av de beviljade årsplatserna för konst- och kulturutbildningar. Det var 2 procentenheter lägre jämfört med 2023. Att årsplatser inte nyttjas i utbildningarna beror vanligtvis på att utbildningar genomförs med färre studerande än möjligt eller på att utbildningar ställs in. Under 2024 var det också årsplatser som inte nyttjades på grund av att nya utbildningar som beviljades 2023 var på väg att byggas upp.

Tabell 36. Antal och andel nyttjade årsplatser för konst- och kulturutbildningar efter syfte, 2020–2024.

	2020		2021		2022		2023		2024	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Högskoleförberedande utbildningar	1 626	79 %	1 669	84 %	1 637	83 %	1 552	74 %	1 516	72 %
Yrkesinriktade utbildningar	795	82 %	824	86 %	838	89 %	817	79 %	807	76 %
Utbildningar inom kulturarvsområdet	141	75 %	168	83 %	180	89 %	187	92 %	178	88 %
Totalt nyttjade årsplatser	2 561	80 %	2 661	85 %	2 655	85 %	2 556	76 %	2 501	74 %

Kommentar: Även nyttjade årsplatser som överskrider en utbildnings beslut ingår i andelen nyttjade årsplatser.

Tabell 37. Antal och andel nyttjade årsplatser för konst- och kulturutbildningar efter stödform, 2020–2024.

	2020		2021		2022		2023		2024	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Statsbidrag, studiestöd och tillsyn	1 752	92 %	1 788	94 %	1 775	93 %	1 735	91 %	1 709	90 %
Statsbidrag och tillsyn	49	71 %	61	89 %	65	95 %	60	87 %	58	84 %
Studiestöd och tillsyn	761	61 %	812	69 %	814	71 %	761	55 %	734	53 %
Totalt nyttjade årsplatser	2 561	80 %	2 661	85 %	2 655	85 %	2 556	76 %	2 501	74 %
Totalt med statsbidrag	1 800	92 %	1 849	94 %	1 840	94 %	1 795	91 %	1 766	90 %
Totalt med studiestödsberättigande	2 512	80 %	2 600	85 %	2 589	85 %	2 496	76 %	2 443	74 %

Kommentar: Även nyttjade årsplatser som överskrider en utbildnings beslut ingår i andelen nyttjade årsplatser.

Nyttjandet av årsplatser varierar beroende på om utbildningarna har statsbidrag eller inte. Andelen nyttjade årsplatser 2024 var 90 procent för utbildningar med statsbidrag och 53 procent för utbildningar utan statsbidrag. Att nyttjandet är lägre för utbildningar utan statsbidrag antas bero på att de i regel har högre studerandeavgifter och därmed sämre förutsättningar att rekrytera studerande.

Andelen nyttjade årsplatser ökade från 2018, då mätningarna påbörjades, och nådde sin hittills högsta nivå 2021 och 2022 då 85 procent av årsplatserna nyttjades. Därefter minskade andelen kraftigt 2023 till 76 procent och minskningen fortsatte 2024 till 74 procent. Att nyttjandet av årsplatser har varit lägre de senaste två åren beror dels på att det tillkom nya utbildningar under 2023, dels på en generell minskning av nyttjandet i de utbildningar som funnits sedan tidigare.

Det finns flera orsaker till att de nya utbildningarna har haft en negativ effekt på det totala nyttjandet av årsplatser. Utbildningarna har inget statsbidrag, vilket generellt innebär ett lägre nyttjande. Det är inte heller möjligt för nya utbildningar att nyttja årsplatserna fullt ut under utbildningens uppbyggnadsfas. Under både 2023 och 2024 har flera av de nya utbildningarna ställts in, vilket ger stor påverkan på nyttjandet. Nyttjandet för de nya utbildningarna ökade mellan 2023 och 2024 men är fortfarande lägre än för övriga jämförbara utbildningar.

Att nyttjandet av årsplatser minskat de två senaste åren bland de utbildningar som fanns redan före 2023 skulle kunna förklaras av att covid-19-pandemin bidrog till ett högt nyttjande 2021 och 2022. Bortsett från den påverkan som de nya utbildningarna gett skulle nyttjandet av årsplatserna vara på samma nivå som 2018.

Under 2024 har vi genom intervjuer med utbildningsanordnare följt upp orsakerna till att flera starter ställdes in på de nya utbildningarna. Anordnarna uppgav att den främsta orsaken var brist på sökande och att det bland annat kunde bero på utmaningar i att marknadsföra utbildningarna och konkurrens från kostnadsfria utbildningar. Anordnare uppgav också att det varit utmanande att finansiera utbildningarna.

Utbetalt statsbidrag för konst- och kulturutbildningar

I myndighetens regleringsbrev för 2024 meddelade regeringen en höjning av den del av anslagsposten som får användas för konst- och kulturutbildningar. Som en följd av generella kostnadsökningar de senaste åren beslutade myndigheten att höja statsbidragsnivåerna för konst- och kulturutbildningarna från 2024 och framåt.

Nyttjandegraden av det beslutade statsbidraget uppgick till 88 procent, vilket är en minskning från 90 procent 2023 och 92 procent 2022. Minskningen förklaras till stor del av att nyttjandegraden av statsbidraget fortsatt att minska i ett fåtal utbildningar. Detta beror framför allt på inställda utbildningsomgångar.

Tabell 38. Utbetalt statsbidrag (tkr) för konst- och kulturutbildningar, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Konst- och kulturutbildningar	141 413	143 772	147 917	148 942	149 661
Stödinsatser för studerande med funktionsnedsättning*	434	425	1 184	368	57
Totalt utbetalt statsbidrag	141 847	144 197	149 101	149 310	149 718

*Läs mer om stödinsatser för studerande med funktionsnedsättning under rubriken "Stöd för individens självständighet" på sidan 22.

Studerande i konst- och kulturutbildningar

Det var cirka 2 900 som antogs till och påbörjade en konst- och kulturutbildning 2023. Det var färre än 2022 men ungefär på samma nivå som tidigare år. Av de antagna var det nästan 1 100 som påbörjade en kort utbildning^[34].

I konst- och kulturutbildningar är fördelningen mellan kvinnor och män ojämn både totalt sett och inom nästan alla utbildningsinriktningar. Av de som påbörjade studier 2023 var 78 procent kvinnor och 22 procent män. Den största inriktningen "Konsthantverk" hade en mycket hög andel kvinnor (88 procent), vilket påverkade den totala könsfördelningen i stor omfattning 2023. Andelen kvinnor har varit i stort sett oförändrad de senaste fem åren. Enbart en av de elva största utbildningsinriktningarna hade en högre andel män än kvinnor under 2023. Det var inriktningen film-, radio- och tv-produktion som hade 62 procent män och 38 procent kvinnor.

Tabell 39. Antal studerande samt andel kvinnor och män som påbörjat konst- och kulturutbildning, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal som påbörjat studier	2 947	2 529	2 945	3 060	2 881
Andel kvinnor	77 %	76 %	77 %	78 %	78 %
Andel män	23 %	24 %	23 %	22 %	22 %

Kommentar: Uppgifter om antal studerande som påbörjat utbildning baseras på Myndigheten för yrkeshögskolans verksamhetsuppgifter. Det kan förekomma skillnader mellan de uppgifter som redovisas här och den officiella statistiken från Statistikmyndigheten SCB.

Studerande som slutfört konst- och kulturutbildning

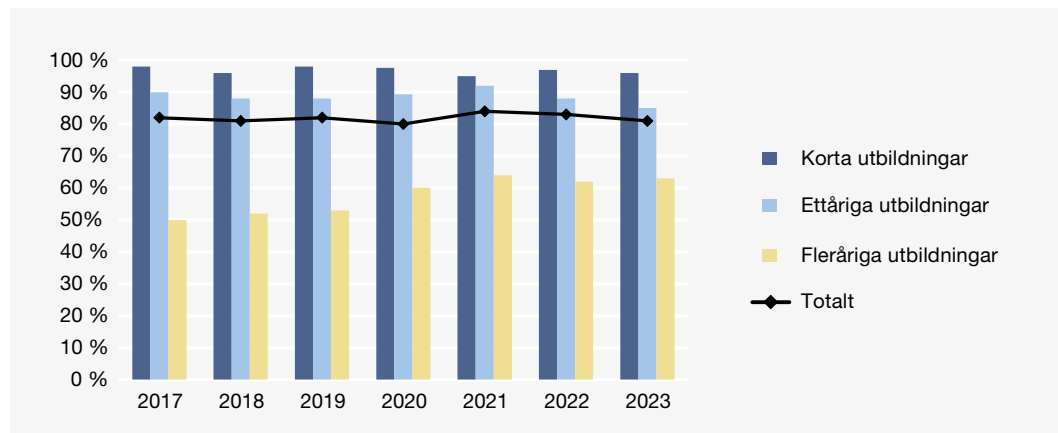
Under 2023 slutförde drygt 2 400 studerande en konst- och kulturutbildning med godkänt resultat, vilket var drygt 200 färre än 2022. Slutförandegraden 2023 var totalt 81 procent. Det var en liten minskning jämfört med 2022 men ändå i nivå med tidigare år då slutförandegraden varierat mellan 80 och 84 procent sedan 2017.

Slutförandegraden minskar generellt med utbildningens längd genom att den är högst för korta utbildningar, något lägre för ettåriga utbildningar och lägst för fleråriga utbildningar. Den totala slutförandegraden påverkas därför av hur studerande är fördelade mellan utbildningslängderna.

34. De flesta korta utbildningar omfattar mindre än 20 veckors heltidsstudier men kan i vissa fall vara upp till 30 veckor.

Slutförandegraden 2023 var 96 procent för korta utbildningar, 85 procent för ettåriga utbildningar och 63 procent för fleråriga utbildningar. Under perioden 2017–2023 har slutförandegraden för korta och ettåriga utbildningar varierat i relativt liten omfattning. Variationen i slutförandegraden har varit större för fleråriga utbildningar.

Diagram 10. Slutförandegrad i konst- och kulturutbildningar efter utbildningens längd, 2017–2023.

Kommentar: Uppgifter om studerande som slutfört utbildning baseras på Myndigheten för yrkeshögskolans verksamhetsuppgifter. Det kan förekomma skillnader mellan de verksamhetsuppgifter om studerande som slutfört utbildning som redovisas här och den officiella statistiken från Statistikmyndigheten SCB.

Slutförandegraden 2023 var 82 procent för kvinnor och 78 procent för män. För både kvinnor och män var det en minskning jämfört med 2022. Under perioden 2017–2023 har slutförandegraden varierat mellan 71 och 81 procent för män och mellan 82 och 85 procent för kvinnor. Bland kvinnorna var det vanligast att ha gått en kort utbildning medan det bland männen var vanligast att ha gått en flerårig utbildning. Eftersom slutförandegraden generellt sett är högre för korta utbildningar och lägre för fleråriga utbildningar kan detta delvis förklara skillnaden i total slutförandegrad mellan könen. Inom respektive utbildningslängd var skillnaderna mellan könen i slutförandegrad endast några procentenheter.

De studerande som inte slutför sin utbildning har i de flesta fall avbrutit utbildningen i förtid. Av de studerande på utbildningarna som avslutades 2023 var det drygt 13 procent som avbröt utbildningen i förtid och 5 procent som fullföljde utbildningen men utan att nå kursernas mål i utbildningens alla delar.

Andelen som avbröt utbildningen i förtid var mycket högre på de fleråriga än på de ettåriga utbildningarna, 31 procent jämfört med 7 procent. Det finns sannolikt flera orsaker till att de studerande avbryter en utbildning i förtid. Studerande på en högskoleförberedande utbildning kan söka och antas till en högskoleutbildning redan efter det första året på en flerårig konst- och kulturutbildning. Vissa fleråriga utbildningar har också ett upplägg där den studerande själv väljer om den vill gå ett, två eller tre år av utbildningen. Detta påverkar slutförandegraden eftersom hela utbildningen måste slutföras för att det ska räknas som att den studerande slutfört den. En tidigare studie av avhopp från fleråriga konst- och kulturutbildningar visade att majoriteten av avhoppet skedde mellan utbildningsåren, det vill säga inför det andra eller tredje året av utbildningen. Att avbryta utbildningen i förtid behöver således inte betyda att den studerande inte uppnått sina egna mål med utbildningen eller att utbildningen inte har varit till nytta för den studerande.

Sysselsättning efter avslutad konst- och kulturutbildning

För att få kunskap om vad studerande gör efter avslutad konst- och kulturutbildning genomförde vi en registerbaserad studie under 2023.^[35] Studien följde upp de som avslutade en längre konst- och kulturutbildning 2017.^[36]

Resultaten visade att bland de som avbröt studierna i förtid var nästan alla i studier året efter avbrottet. Det var 41 procent bland de som avbröt studierna som studerade på en konst- och kulturutbildning även året efter avbrottet. Det tyder på att studerande som avbröt studierna för att fortsätta vid senare tillfälle eller för att påbörja en annan konst- och kulturutbildning, möjligen i samband med ett läsårs slut på en flerårig utbildning. Det var 39 procent av de som avbröt studierna som studerade på högskola^[37] året efter avbrottet.

Resultaten av studien indikerar att utbildningarna uppfyller sina huvudsakliga syften och bidrar till kulturlivets utveckling. En femtedel av de som gick en högskoleförberedande konst- och kulturutbildning studerade på en högskoleutbildning som kan ge konstnärlig examen inom tre år efter utbildningens avslut. Av de som arbetade året efter konst- och kulturutbildningen var det en fjärdedel som arbetade inom kulturella eller kreativa näringar.

Merparten av konst- och kulturutbildningarna har kvalitetsgranskats

Kvalitetsgranskningen ska bidra till utveckling och hög kvalitet i utbildningarna. Kvalitetsgranskningen utgår från nio kvalitetskriterier inom tre områden: utbildningens lärande, utbildningens utveckling och förbättring samt syfte och bidrag till övergripande samhällsella mål.

Vid fördjupad kvalitetsgranskning identifierar vi utvecklingsområden i utbildningarna. I vår uppföljande kvalitetsgranskning granskar vi utbildningar där vi i tidigare identifierat ett eller flera förbättringsområden. På så sätt följer vi upp hur utbildningsanordnaren har arbetat med sina utvecklingsområden. Vanligtvis genomförs den uppföljande granskningen ett år efter den fördjupade granskningen.

Resultat från kvalitetsgranskning används i bedömningen av om en utbildning ska få förnyat stöd. Därför görs urvalet av vilka utbildningar som ska kvalitetsgranskas delvis utifrån om utbildningsanordnaren förväntas ansöka om förnyat stöd för utbildningen inom den närmaste framtiden.

Till och med 2024 har de flesta konst- och kulturutbildningarna haft både fördjupad och uppföljande kvalitetsgranskning. Tidigare års kvalitetsgranskning har visat att utbildningarna överlag fungerar väl inom alla granskningsområden. Utbildningarna är utformade för att fylla sitt syfte, oavsett om de ska leda till högre studier, kvalificerat yrkeskunnande eller till att ett kulturarv bevaras eller utvecklas. Kvalitetsgranskningarna har också visat att det praktiska och pedagogiska genomförandet är en styrka i många konst- och kulturutbildningar. Ytterligare ett resultat från tidigare kvalitetsgranskning är att utbildningarna genomförs med hänsyn till hållbar utveckling och att utbildningsanordnarna arbetar för att främja jämställdhet och motverka kränkande behandling. Vår uppföljning har visat att utbildningsanordnarna utvecklat utbildningarna inom de förbättringsområden som identifierats i kvalitetsgranskningen.

35. Myndigheten för yrkeshögskolan (2023), *Vad gör studerande efter avslutad konst- och kulturutbildning?*

36. Med avslutad avses att personen fullföljt en längre utbildning (oavsett studieresultat) eller avbrutit en längre utbildning efter att utbildningen pågått minst nio månader.

37. Avser högskolestudier generellt, inte enbart studier med konstnärlig inriktning.

De utbildningar där vi ännu inte genomfört kvalitetsgranskning är de nya konst- och kulturutbildningarna som beviljades under 2023. Dessa utbildningar kommer att kvalitetsgranskas längre fram.

Under 2024 har vi genomfört uppföljande kvalitetsgranskningar i elva av utbildningarna som hade en fördjupad kvalitetsgranskning 2023. Av dessa fanns förbättringsområden i nio utbildningar. Förbättringsområdena handlade i flera fall om arbete för hållbar utveckling men också om systematiskt kvalitetsarbete och jämställdhet. I merparten av de granskade utbildningarna bedömde vi att utbildningsanordnarna arbetat med förbättringsområdena så att utbildningarna stärkts sedan den fördjupade kvalitetsgranskningen. I de fall där det inte skett en tillräcklig förflyttning mot högre kvalitet kvarstår arbete för två av utbildningsanordnarna. Det gäller bland annat det systematiska kvalitetsarbetet och arbete med hållbarhet och jämställdhet.

Tabell 40. Antal kvalitetsgranskningar av konst- och kulturutbildningar, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Fördjupad kvalitetsgranskning	4	15	18	24	0
Uppföljande kvalitetsgranskning	8	10	53	18	11

Myndighetens tillsyn kombinerar krav och stöd

Syftet med myndighetens tillsyn av konst- och kulturutbildningar är att kontrollera att utbildningarna bedrivs enligt gällande bestämmelser och beslut. I samband med tillsynen ger vi råd och vägledning till utbildningsanordnare.

Tabell 41. Antal beslut efter tillsyn av konst- och kulturutbildningar samt antal beslut med kritik, 2020–2024.

	2020		2021		2022		2023		2024	
	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik	Beslut efter tillsyn	Beslut med kritik
Inledande tillsyn	–	–	–	–	–	–	–	–	6	6
Fördjupad tillsyn	–	–	–	–	–	–	10	10	0	0
Tillsyn på förekommen anledning	6	2	5	3	4	3	4	4	3	3
Tematisk tillsyn	5	5	–	–	–	–	–	–	–	–
Totalt	11	7	5	3	4	3	14	14	9	9

Inledande tillsyn av nya konst- och kulturutbildningar

Under året har myndigheten påbörjat inledande tillsyn av de nya konst- och kulturutbildningarna som beviljades stöd i form av studiestödsberättigande i början av 2023. Syftet med tillsynen är att säkerställa att de nya utbildningarna följer regelverkets krav avseende avgifter, kursplaner och tillträde till utbildningen. Vi bedömer att dessa tre områden är särskilt viktiga att granska inför start av en ny konst- och kulturutbildning.

Under 2024 har vi fattat beslut efter inledande tillsyn för sex av de nya utbildningarna. Den vanligaste kritiken riktade vi mot utformningen av kursplaner och särskilda förkunskapskrav. Trots brister i utformningen av de särskilda förkunskapskraven bedömde vi att utbildningsanordnarna genomfört behörighetsprövningen till utbildningarna på ett likvärdigt och transparent sätt.

Utifrån de observationer vi gjort under granskningen har vi lämnat rekommendationer till utbildningsanordnarna om hur de kan förebygga att brister uppstår. För att öka utbildningsanordnarnas kunskap om hur kursplaner och särskilda förkunskapskrav ska utformas bedömer vi att det kan behövas riktade insatser i form av råd och vägledning.

Tillsyn på förekommen anledning

Under 2024 fattade vi tre beslut efter tillsyn på förekommen anledning. I samtliga beslut framförde vi kritik. I två av utbildningarna fanns brister i studiedokumentationen. I den tredje utbildningen lämnade vi allvarlig kritik avseende kursplanernas utformning, det pedagogiska genomförandet samt styrelsens eller ledningsgruppens uppdrag. Den allvarliga kritiken bidrog till att en ansökan om att få ytterligare stöd för utbildningen avslogs. Vi följer upp att bristerna åtgärdas i uppföljande tillsyn under 2025.

Uppföljningsärenden

Myndigheten följer upp utbildningsanordnarnas arbete med att åtgärda brister efter beslut med kritik och krav på åtgärder. Under året fattade vi beslut i fem uppföljningsärenden efter fördjupade tillsyner som genomfördes 2023. I samtliga ärenden har utbildningsanordnaren åtgärdat bristerna. Vi har även följt upp åtgärder vidtagna efter två tillsyner på förekommen anledning. Även i dessa fall hade utbildningsanordnarna åtgärdat bristerna.

Främja utvecklingen av konst- och kulturutbildningarna

Dialog och stöd till utbildningsanordnare

Vi för regelbundna dialogmöten med företrädare både för enskilda utbildningsanordnare och utbildningsanordnarorganisationen FRIKS^[38]. Vid dessa möten kan vi fånga upp information om vilka stödjande och främjande insatser som behövs och vilka frågor som utbildningsanordnarna upplever är viktiga när det gäller att bedriva konst- och kulturutbildningar.

Som stöd till utbildningsanordnare tillhandahåller vi ett självvärderingsverktyg för systematiskt kvalitetsarbete. I början av året uppdaterade vi verktyget så att utbildningsanordnare kan skapa diagram över utbildningens genomströmning och analysera de studerandes resultat över tid.

38. Fria konstnärliga och hantverksinriktade utbildningar.

Verktöget ger också möjlighet att analysera skillnader mellan könen. Underlaget kan användas av en utbildnings styrelse eller ledningsgrupp för att analysera hur genomströmningen sett ut över tid och för att sätta in rätt åtgärder.

Fokus på ökad kännedom om konst- och kulturutbildningar

I vår senaste mätning om kännedom och attityd bland allmänhet och anställande arbetsliv uppgav två av fem att man känner till utbildningsformen konst- och kulturutbildningar. Det var en ökning sedan föregående mätning 2021 då en av fem kände till utbildningsformen.

För att öka och bredda kännedomen om konst- och kulturutbildningarna har vi under slutet av 2024 påbörjat en digital annonskampanj. Syftet med annonseringen är att locka fler besökare till vår webbplats konstkulturutbildning.se och nå ut med information om utbildningarna till potentiella studerande. Kampanjen pågår till och med början av 2025. Under året har vi också medverkat vid utbildningsmässor och informerat om konst- och kulturutbildningar för gymnasieungdomar, lärare och studie- och yrkesvägledare.

För att potentiella studerande ska få korrekt information och möjlighet att göra välgrundade utbildningsval har vi fokuserat på att öka kunskapen och kännedomen om konst- och kulturutbildningar hos studie- och yrkesvägledare. Under våren genomförde vi tillsammans med flera utbildningsanordnare ett webinarium om konst- och kulturutbildningar riktat till studie- och yrkesvägledare.

Utbildningar med endast tillsyn

Förordningen (2013:871) om stöd till konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar omfattar de utbildningar som myndigheten benämner "utbildningar med endast tillsyn". Utbildningarna kan få statligt stöd genom att de ställs under tillsyn, men de ger inte rätt till studiestöd. Utbildningsanordnarna får inte heller statsbidrag.

Ansökningar och beslut om att ställas under statlig tillsyn

Möjligheten att ansöka om att en utbildning ska ställas under statlig tillsyn är öppen löpande under året och beslut fattas vartefter ansökningar kommer in. Under 2024 har myndigheten tagit emot och beviljat nio ansökningar om stöd i form av tillsyn från tre olika utbildningsanordnare.

Tabell 42. Antal utbildningar som ställts under statlig tillsyn, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Utbildningar under statlig tillsyn	6	8	14	11	9

Kommentar: Tabellen visar antalet utbildningar som beviljats stöd respektive år.

Beslutade årsplatser för utbildningar med endast tillsyn

År 2024 fanns 1 011 beslutade årsplatser för utbildningar med endast tillsyn, vilket var 90 årsplatser fler än 2023. Det var 30 utbildningar med beslut om stöd under 2024 varav 24 utbildningar hade utbildningsomgångar som pågick under året.

Tabell 43. Beslutat antal årsplatser för utbildningar med endast tillsyn, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Beslutade årsplatser	1 014	787	802	921	1 011

Kommentar: Från och med 2022 baseras beslutade årsplatser för kalenderåret på utbildningar där beslutet om stöd är giltigt under året oberoende av om det finns utbildningsomgångar planerade för kalenderåret. För tidigare år har antalet beviljade årsplatser beräknats baserat på utbildningar med utbildningsomgångar som planerats att pågå under året.

Studerande i utbildningar med endast tillsyn

Under 2023 var det drygt 270 studerande som påbörjade en utbildning med endast tillsyn varav 72 procent var kvinnor och 28 procent män. Under de senaste åren har djursjukvård varit den största utbildningsinriktningen bland utbildningar med endast tillsyn. Inom denna inriktning är det nästan bara kvinnor, vilket påverkar den totala könsfördelningen.

Tabell 44. Antal studerande samt andel kvinnor och män som påbörjat utbildningar med endast tillsyn, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal som påbörjat studier	406	328	366	330	271
Andel kvinnor	63 %	72 %	80 %	72 %	72 %
Andel män	37 %	28 %	20 %	28 %	28 %

Kommentar: Uppgifter om antal studerande som påbörjat utbildning baseras på Myndigheten för yrkeshögskolans verksamhetsuppgifter. Det kan förekomma skillnader mellan de uppgifter som redovisas här och den officiella statistiken från SCB.

Studerande som slutfört utbildning med endast tillsyn

Under 2023 slutförde nästan 270 studerande en utbildning med endast tillsyn, vilket var något färre än under 2022. Slutförandegraden var 78 procent 2023, vilket var en ökning jämfört med föregående år. En förklaring till att slutförandegraden har varierat mellan åren är att det är relativt få utbildningar och att utbudet dessutom förändras över tid.

Tabell 45. Antal och andel studerande som slutfört utbildning med endast tillsyn med godkänt resultat, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal som slutfört	337	230	254	276	268
Andel som slutfört	75 %	75 %	71 %	77 %	78 %

Kommentar: Uppgifter om studerande som slutfört utbildning baseras på Myndigheten för yrkeshögskolans verksamhetsuppgifter. Det kan förekomma skillnader mellan de uppgifter som redovisas här och den officiella statistiken från Statistikmyndigheten SCB. På grund av korrigeringar och kompletteringar av utbildningsdata från utbildningsanordnare skiljer sig uppgifterna för 2022 jämfört med årsredovisningen 2023.

Kvinnor och män har till stor del gått olika utbildningar. Slutförandegraden 2023 var 73 procent för kvinnor och 91 procent för män. Det var en kraftig ökning av slutförandegraden för män jämfört med de närmast föregående åren. Det beror till stor del på en ökad slutförandegrad inom den mansdominerade inriktningen luftfart. Under perioden 2019–2023 har slutförandegraden varierat mellan 63 och 91 procent för män och mellan 73 och 80 procent för kvinnor.

VERKSAMHETSOMRÅDE

Tolkutbildningar inom folkbildningen

Tolkutbildningar inom folkbildningen innefattar både sammanhållna längre utbildningar och kortare kurser som bedrivs av folkhögskolor och studieförbund. De längre utbildningarna som bedrivs av folkhögskolor ger rätt till studiemedel.

Myndigheten för yrkeshögskolan ger statsbidrag för kontakttolkutbildning^[39] och för utbildning av lärare, språkhandledare och bedömare för kontakttolkar. Förutom grundutbildningen till kontakttolk bedrivs fördjupningskurser, kurser för undervisande personal, kompetenshöjande kurser och kompletteringskurser.

Myndigheten ger också statsbidrag för teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning.^[40] Utöver längre utbildningar bedrivs också kortare kurser för vidareutbildning, fördjupning och komplettering inom olika specialområden.

Önskat resultat för verksamhetsområde tolkutbildningar inom folkbildningen

Önskat resultat för tolkutbildningarna utgår från de övergripande kvalitetskriterier som myndigheten har tagit fram för utbildningarna.

- Utbildningarna svarar mot samhällets och individers behov av tolkar.
- Utbildningarna ger deltagarna förutsättningar att nå utbildningens mål.
- Utbildningarna genomförs av ett systematiskt kvalitetsarbete och utvecklas.
- Utbildningarna utgår från grundläggande demokratiska värderingar. Inom utbildningarna främjas jämställdhet och kränkande behandling motverkas aktivt.

Återrapporteringskrav

Myndigheten ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att genomströmningen i kontakttolk-, teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildningar ska öka samt en analys av resultaten av dessa åtgärder.

39. Under samlingsbegreppet "kontakttolkutbildning" ingår grundutbildningen till kontakttolk samt utbildning av lärare, språkhandledare och bedömare för kontakttolkar.

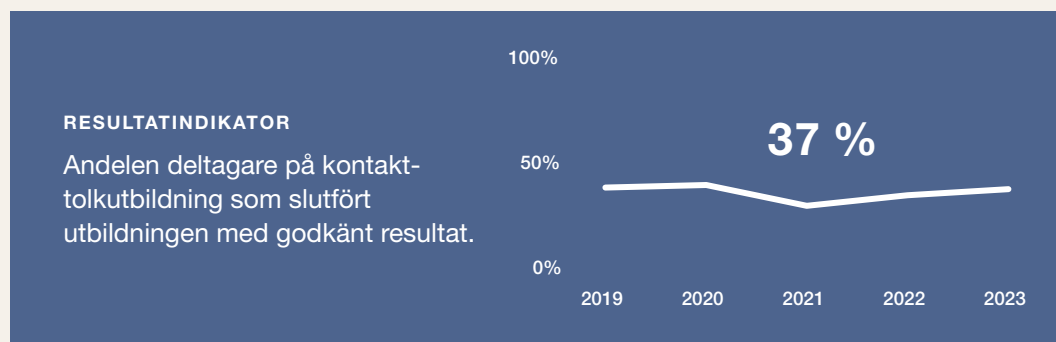
40. Under samlingsbegreppet "teckenspråks- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning" ingår utbildning av tolkar för barndomsdöva, vuxendöva, hörselskadade eller personer med dövblindhet. Bland de längre utbildningarna finns teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning, teckenspråkslärarutbildning, tolkutbildning för döva och skrivtolkutbildning.

Myndighetens resultatbedömning

– Vår sammanvägda bedömning är att resultatet för tolkutbildningar inom folkbildningen inte är tillfredsställande och att det avviker från den nivå som är önskvärd i förhållande till de övergripande kvalitetskriterierna. Andelen deltagare som slutför utbildningarna behöver öka.

Andelen deltagare som slutför tolkutbildning med godkänt resultat behöver öka för att utbildningarna ska svara mot samhällets och individers behov av tolkar.

Myndigheten bedömer att andelen deltagare som slutfört grundutbildningen till kontakttolk med godkänt resultat inte är tillfredsställande. Under 2023 slutförde 165 deltagare, 37 procent, utbildningen med godkänt resultat inom två månader efter utbildningens slut. Det var en ökning från 2022 då motsvarande andel var 34 procent.

Det är dock vanligt att deltagare slutför grundutbildningen till kontakttolk i efterhand, det vill säga senare än två månader efter utbildningens slut. När dessa läggs till har slutförandegraden hittills ökat mellan 6–9 procentenheter per år under perioden 2019–2022. Myndigheten lämnar statsbidrag för att verksamma kontakttolkar som saknar fullständig utbildning ska kunna ansöka om att få sina kunskaper och sin kompetens validerade. Under 2023 har 25 personer fått utbildningsbevis genom validering.

Resultaten av en registerbaserad studie om sysselsättning efter avslutad kontakttolkutbildning tyder på att deltagarna har en starkare arbetsmarknadsförankring efter slutförd kontakttolkutbildning jämfört med före. Andelen som hade ett arbete ökade från 76 procent två år innan avslutad utbildning till drygt 90 procent efter avslutad utbildning. Andelen av de i arbete som huvudsakligen arbetade inom en tolkrelaterad verksamhet ökade från 36 procent två år innan avslut till knappt 60 procent efter utbildningens slut.

Studien visar att kontakttolkutbildningarna har ökat arbetsmarknadsförankringen för de deltagare som slutfört utbildningarna. Eftersom det inte är tillräckligt många som slutför utbildningarna behöver andelen deltagare som slutför utbildningen öka för att utbildningarna ska kunna svara mot samhällets och individers behov av tolkar.

Det var 25 deltagare, 36 procent, som slutförde en utbildning inom teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning med godkänt resultat under 2023. Vi bedömer att genomströmningen behöver öka även i dessa utbildningar.

Även om slutförandegraden i tolkutbildningarna är låg har vi inte sett att det finns några brister i utbildningarna som förklarar detta. Vår kvalitetsgranskning av kontakttolkutbildningar under 2024 visar att de granskade utbildningarna präglas av strukturerad och välorganiserad undervisning och hög kompetens hos undervisande personal.

Tidigare år har vi genomfört insatser för att öka genomströmningen i grundutbildningen till kontakttolk som väntas ge effekt på sikt. Utbildningsupplägget har förändrats för att öka möjligheten att nå kursmålen. Vi har ännu inte tillgång till statistik som visar om förändringen gett resultat.

Utbildningarna genomsyras av ett systematiskt kvalitetsarbete och utvecklas.

Vi bedömde att samtliga tolkutbildningar vi granskat under 2024 hade hög kvalitet. Utbildningarna präglas av god organisation och daglig ledning, strukturerad och välorganiserad undervisning samt hög kompetens hos undervisande personal. Samtidigt har vi sett att det finns områden inom det systematiska kvalitetsarbetet som kan förbättras.

Även de fördjupade och uppföljande kvalitetsgranskningarna som genomfördes 2021 visade att utbildningarna över lag fungerade väl. Till och med 2024 har samtliga utbildningsanordnare och nästan alla tolkutbildningar granskats.

Utbildningarna genomsyras av ett värdegrundsarbete. Ett fortsatt arbete för att främja jämställdhet är viktigt eftersom könsfördelningen är sned.

Resultatet från både årets och tidigare kvalitetsgranskning visar att de granskade utbildningarna genomsyras av ett värdegrundsarbete.

Även om värdegrundsarbetet fungerar väl är det fortsatt angeläget att höja utbildningsanordnarnas medvetenhet om att breddad rekrytering och en jämnare könsfördelning bidrar till kvalitet i utbildningarna. Könsfördelningen i tolkutbildningarna är sned. Av de som antogs 2023 var 73 procent kvinnor och 27 procent män, en fördelning som har legat ungefär på samma nivå de senaste fyra åren.

Ansökningar och beslut om statsbidrag och deltagarplatser för tolkutbildningar inom folkbildningen

Under 2024 beviljade myndigheten statsbidrag för kontakttolkutbildning för sammanlagt 13 utbildningsstarter och 440 deltagarplatser. Besluten omfattade också statsbidrag för att ge verk samma tolkar som saknar fullständig grundutbildning möjlighet att få sina kunskaper validerade. Under året har vi också beviljat statsbidrag för kurser inom kontakttolkutbildning. Totalt beviljades 91 kurser med start under 2024. De ansökningar som prioriterades var de kurser som vi bedömde i högst grad svarade mot verkssamma tolkars behov av fördjupnings- och kompletteringskurser.

Myndigheten fattar beslut om statsbidrag för utbildningsstarter av teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning vartannat år. I början av 2024 beviljade vi fem av de sju ansökningar som vi tog emot i slutet av 2023. De beviljade utbildningarna avsåg sju utbildningsstarter under 2024 och 2025. Då det inte fanns ekonomiskt utrymme att bevilja samtliga ansökningar prioriterades de utbildningar som i högst grad bedömdes kunna försörja samhället med tolkar för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet. Under året ansökte en utbildningsanordnare om statsbidrag för tre kurser inom teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning. Samtliga ansökningar beviljades.

Tabell 46. Antal starter som beviljats på kurser och tolkutbildningar inom folkbildningen, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Kontakttolkutbildning	13	13	17	13	13
Kurser inom kontakttolkutbildning	89	133	111	92	91
Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning	5	5	8	0	7
Kurser inom teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning	5	5	6	4	3

Kommentar: Tabellen visar antalet starter som beviljats respektive år. Kontakttolkutbildningen startar året efter de beviljas. Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning startar året de beviljas samt i vissa fall även året efter.

Tabell 47. Beviljade deltagarplatser i utbildningar till kontakttolk och teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Kontakttolkutbildning	450	460	530	430	440
Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning	79	83	138	0	118

Kommentar: Tabellen visar antalet deltagarplatser som beviljats respektive år.

Outnyttjade deltagarplatser och utbetalt statsbidrag för tolkutbildningar inom folkbildningen

Under 2024 var 12 procent av de beviljade platserna för kontakttolkutbildning outnyttjade vid utbildningarnas start. I teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning var det 46 procent outnyttjade deltagarplatser vid utbildningarnas start 2024.

Andelen outnyttjade platser vid start har varierat mycket över tid för tolkutbildningarna. Variationen beror till stor del på hur många av utbildningsomgångarna som ställts in. Antalet beviljade utbildningsplatser på tolkutbildningarna är dessutom relativt sett få varför varje inställd omgång ger stor påverkan på andelen outnyttjade platser vid start. Andelen outnyttjade platser påverkas också av att utbildningar startar med färre deltagare än möjligt.

För kontakttolkutbildning ställdes inga utbildningsomgångar in 2024, varför andelen outnyttjade platser vid start var förhållandevis låg. När det gäller teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning var det en av fem utbildningsomgångar som ställdes in 2024.

Tabell 48. Andel onyttjade deltagarplatser vid start i tolkutbildningar inom folkbildningen, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Kontakttolkutbildning	41 %	12 %	42 %	17 %	12 %
Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning	23 %	47 %	40 %	41 %	46 %

Anslaget för Myndigheten för yrkeshögskolans bidrag till tolkutbildningar inom folkbildningen höjdes till 55,3 miljoner kronor 2024 efter en markant sänkning 2023. Det innebär att anslaget för 2024 låg på ungefär samma nivå som under 2019–2022.

För 2024 betalades 50,8 miljoner kronor ut till utbildningar och kurser och 2,3 miljoner kronor användes för myndighetens förvaltningskostnader för tolkutbildningarna inom folkbildningen. Till skillnad från förra året betalade vi inte ut något bidrag för samordningsfunktion för kontakttolkutbildning, då bidraget upphört från och med 2024.

Tabell 49. Utbetalt statsbidrag (tkr) för tolkutbildningar inom folkbildningen, 2020–2024.

		2020	2021	2022	2023	2024
Kontakttolkutbildning	Utbildningar	21 495	23 822	20 911	27 003	32 481
	Kurser	6 085	6 054	9 404	10 262	7 629
	Validering	686	634	480	362	581
	Samordning	1 300	1 300	975	975	–
Teckenspråkstolk- och döv-blindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning	Utbildningar	12 662	11 044	10 411	9 871	9 172
	Kurser	604	882	1 457	626	922
Summa utbetalt		42 832	43 736	43 638	49 099	50 785
Förvaltning		3 582	4 331	4 330	0	2 295
Summa förbrukat		46 414	48 067	47 968	49 099	53 079

Deltagare i tolkutbildningar inom folkbildningen

Under 2023 var det 415 deltagare som påbörjade en tolkutbildning inom folkbildningen varav 73 procent var kvinnor och 27 procent män.

Tabell 50. Antal deltagare samt andel kvinnor och män som påbörjat tolkutbildning inom folkbildningen, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal deltagare	473	489	447	371	415
Andel kvinnor	..	73 %	74 %	73 %	73 %
Andel män	..	27 %	26 %	27 %	27 %

Kommentar: Andel kvinnor och män redovisas inte för 2019 då uppgifter om antal deltagare per kön saknas för en av utbildningarna. Uppgifterna avser enbart utbildningar och inte kurser.

Genomströmning i tolkutbildningar inom folkbildningen

Grundutbildningen till kontakttolk

Under 2023 var det 165 deltagare som slutförde grundutbildningen till kontakttolk med godkänt resultat. Av de som påbörjade utbildningarna som avslutades 2023 var det 37 procent som slutförde utbildningen med godkänt resultat senast två månader efter utbildningens slut. Det var en ökning jämfört med de två senaste åren och innebär att slutförandegraden nästan är tillbaka på samma nivå som 2019.^[41]

Måttet om andel deltagare som slutför grundutbildningen till kontakttolk med godkänt resultat är snävt och inkluderar inte deltagare som slutfört sin utbildning senare än två månader efter utbildningens slut. Om dessa läggs till ökar andelen som slutfört utbildningen med godkänt resultat. För åren 2019–2022 har andelen hittills ökat med 6–9 procentenheter.

41. Andelen som slutfört utbildningen med godkänt resultat redovisas inte efter kön då statistiken inte bedömts ha tillräcklig kvalitet.

Tabell 51. Antal och andel deltagare som slutfört grundutbildningen till kontakttolk med godkänt resultat, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal som slutfört utbildningen med godkänt resultat	193	181	159	164	165
Andel som slutfört utbildningen med godkänt resultat senast två månader efter utbildningens slut	38 %	39 %	29 %	34 %	37 %
Andel som slutfört utbildningen med godkänt resultat inklusive de som slutfört senare än två månader efter utbildningens slut	44 %	46 %	38 %	41 %	

Kommentar: Antal personer som fått utbildningsbevis helt eller delvis genom validering ingår inte utan redovisas i diagram 11. Uppgifter om andel som slutfört utbildningen efter kön redovisas inte då statistiken inte bedömts ha tillräcklig kvalitet. För 2023 finns det ännu inga uppgifter om de som slutfört senare än två månader efter utbildningens slut. För övriga år kan andelarna komma att öka ytterligare. Även när dessa har lagts till är det sannolikt en viss underskattning av den faktiska andelen.

I en tidigare enkätundersökning bland deltagare på utbildningen uppgav de som inte slutfört utbildningen med godkänt resultat flera olika anledningar till detta. Många av orsakerna var relaterade till den egna livssituationen och majoriteten uppgav att de hade för avsikt att slutföra utbildningen vid ett senare tillfälle.

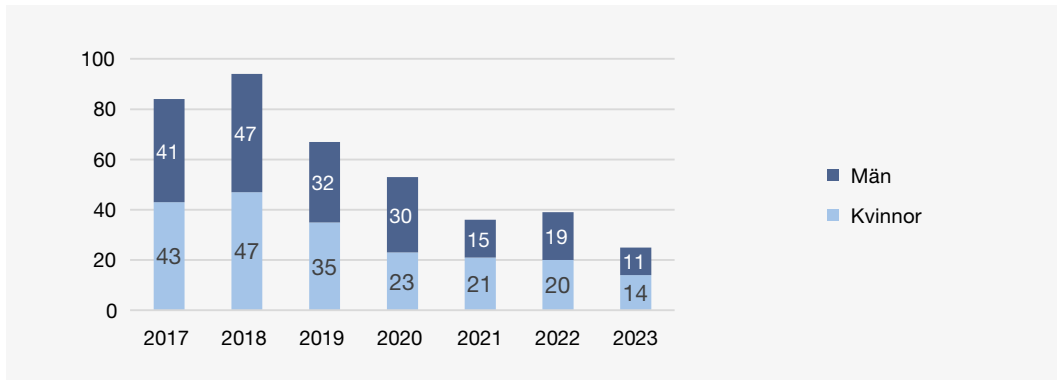
Utbildningsbevis genom validering

Sedan 2015 kan verksamma tolkar som saknar fullständig utbildning ansöka att om få sina kunskaper och sin kompetens validerad. De som har kunskaper motsvarande målen i grundutbildningen till kontakttolk, eller uppnår motsvarande kunskaper genom att komplettera med delar av utbildningen, får ett utbildningsbevis.

Det var 25 personer som fick utbildningsbevis genom validering 2023. Antalet som fått utbildningsbevis genom validering ökade årligen från starten 2015 och nådde sin högsta nivå 2018 med 94 personer, för att därefter minska.

Under 2017–2023 har könsfördelningen bland dem som fått utbildningsbevis genom validering varit relativt jämn. Under 2023 var det 14 kvinnor och 11 män som fick utbildningsbevis genom validering.

Diagram 11. Antal deltagare som fått utbildningsbevis efter validering för grundutbildningen till kontakttolk efter kön, 2017–2023.

Hur många personer som får ett utbildningsbevis genom validering är relaterat till hur många verksamma tolkar som saknar fullständig utbildning och därmed kan vara aktuella för validering. Rimligtvis var denna grupp större initialt när möjligheten till validering infördes.

Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning

Inom teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning finns få utbildningar. Utbildningarna har relativt få deltagare, vilket kan göra att andelen som slutför utbildningen kan variera mycket mellan åren.

Det var 25 deltagare som slutförde en utbildning inom teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning med godkänt resultat 2023. Det motsvarar 36 procent av antalet deltagare som fanns på utbildningarna vid start.

Tabell 52. Antal och andel deltagare som slutfört teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning med godkänt resultat, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal som slutfört	44	32	30	28	25
Andel som slutfört	51 %	38 %	51 %	53 %	36 %

Kommentar: På grund av statistiksekretess kan inte könsfördelningen bland deltagare som slutfört utbildning med godkänt resultat redovisas.

Andelen deltagare som slutfört utbildning med godkänt resultat har varierat mycket mellan åren. En förklaring är att andelen som slutfört skiljer sig mellan de olika utbildningarna samtidigt som antalet deltagare på respektive utbildning har varierat. Vilken typ av utbildning som avslutats under ett år påverkar därför den totala andelen som slutfört med godkänt resultat.

Över tid har andelen som slutfört med godkänt resultat varit lägre för teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildningen jämfört med skrivtolkutbildningen, teckenspråkslärarutbildningen och tolkutbildningen för döva. Under perioden 2019–2023 var det 35 procent av deltagarna på teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildningen som slutförde med godkänt resultat, jämfört med sammanlagt 68 procent för de övriga utbildningarna.

Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildningen är tre- eller fyraårig och många avhopp sker efter första halvan av utbildningen. Ett skäl till det kan vara att en del deltagare inte har för avsikt att slutföra utbildningen utan enbart vill lära sig teckenspråk, vilket den första halvan av utbildningen fokuserar på.

Åtgärder för att öka genomströmningen i kontakttolkutbildning, teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning

Under året har vi påbörjat ett arbete för att utveckla vår behovsanalys av tolkutbildning inom olika språkområden. Målsättningen är att vi ska få en mer träffsäker bedömning av vilka utbildningar som ska få statsbidrag och därmed ett utbildningsutbud som är bättre anpassat efter behovet av kontakttolkar. Vi har också inlett ett arbete med att se över statsbidragsmodellen för tolkutbildningarna.

Tidigare år har vi genomfört flera insatser som vi hoppas ska öka genomströmningen på sikt. Efter en analys av de studerandes möjligheter att nå kursmålen tog vi fram en ny utbildningsplan för grundutbildningen till kontakttolk med omfördelad undervisningstid mellan utbildningens kurser. Vi har ännu inte tillgång till statistik som visar om förändringen gett resultat. Vid våra kontakter med utbildningsanordnare under hösten 2024 vittnar de om att de upplever att fler deltagare klarar utbildningen. Anordnarna menar att förändringarna av utbildningsplanen inneburit möjlighet att ge mer handledning under utbildningen, vilket de bedömer skulle kunna bidra till en positiv utveckling av genomströmningen.

För att fånga upp aktuella frågor och få information om behov av stödjande insatser för vi en regelbunden dialog med utbildningsanordnare. Under året har fokus för dialogen varit den nya föreskriften och de allmänna råd för kontakttolkutbildningarna som myndigheten beslutade om under 2023.

Liksom tidigare har vi under året lagt fokus på att nå ut med information om tolkutbildningarna till potentiella sökande och studie- och yrkesvägledare genom föreläsningar och deltagande vid mässor.

Studie om sysselsättning efter avslutad kontakttolkutbildning

För att få mer kunskap om bakgrunden för deltagarna på kontakttolkutbildningarna och vad de gör efter avslutade studier, har vi genomfört en registerbaserad studie. I studien ingick samtliga deltagare som fick utbildningsbevis från den sammanhållna grundutbildningen till kontakttolk under 2016 och 2017. Sammanfattningsvis tyder resultaten på att deltagarna, åtminstone till viss del, har en starkare arbetsmarknadsförankring efter kontakttolkutbildningens slut jämfört med före.

Resultaten visade att andelen som hade ett arbete ökade från 76 procent, två år innan avslutad utbildning, till drygt 90 procent efter avslutad utbildning. Andelen av de i arbete som huvudsakligen arbetade inom en tolkrelaterad verksamhet ökade från 36 procent, två år innan avslut, till knappt 60 procent efter utbildningens slut. Detta kan tolkas som att deltagarna hade ett högre arbetsmarknadsdeltagande efter utbildningen och att de i högre grad arbetade som tolkar efter utbildningen jämfört med före.

Resultaten visade också att en förhållandevis hög andel av deltagarna var i studier efter avslutad utbildning, ofta kombinerat med arbete. Vilka utbildningar individerna deltog i efter kontakttolk-

utbildningen undersöktes dock inte i studien. Cirka hälften av deltagarna var mellan 40 och 55 år när de avslutade utbildningen och nästan alla vara födda utanför Sverige.

Kvalitetsgranskning

Kvalitetsgranskningen syftar till att bidra till utveckling och hög kvalitet i utbildningarna. Kvalitetsgranskningen utgår från sju kvalitetskriterier inom fem områden: lärande, arbete med validering, samverkan, kvalitetsarbete och värdegrundsarbete.

Efter genomförda granskningar 2024 har samtliga utbildningsanordnares arbete och i stort sett samtliga utbildningar kvalitetsgranskats.

Tabell 53. Antal kvalitetsgranskningar av tolkutbildningar inom folkbildningen, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Fördjupad kvalitetsgranskning	–	4	–	–	5
Uppföljande kvalitetsgranskning	–	3	–	–	2

Fördjupad kvalitetsgranskning

Kontakttolkutbildning

Vid fördjupad kvalitetsgranskning identifierar myndigheten utvecklingsområden i utbildningarna. Under 2024 genomförde vi fördjupad kvalitetsgranskning av fyra grundutbildningar till kontakt-tolk där vi inte genomfört någon fördjupad kvalitetsgranskning tidigare. Samtliga granskade utbildningar bedömdes ha hög kvalitet. Utbildningarna präglas av god organisation och daglig ledning, strukturerad och välorganiserad undervisning samt hög kompetens hos undervisande personal. Värdegrundsarbetet genomsyrar hela utbildningen och utbildningsanordnarna har rutiner för, och arbetar systematiskt med validering.

Ett förbättringsområde som vi identifierade i samtliga granskade utbildningar var att samverkan med det omgivande samhället behöver stärkas. Det saknas strategier för samverkan med relevanta aktörer för utbildningen och deltagarna ges inte tillräckligt med möjligheter att interagera i miljöer och situationer som är viktiga för yrkesrollen. Vi identifierade också förbättringsområden inom det systematiska kvalitetsarbetet som till exempel handlade om att följa upp deltagarnas etablering inom yrkesrollen efter utbildningen.

Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkläro-utbildning

Under året har vi också kvalitetsgranskat en tolkutbildning för döva, vilket är en utbildningstyp vi inte granskat tidigare. Vi bedömde att utbildningens upplägg och pedagogiska genomförande ger deltagarna goda förutsättningar att nå utbildningens mål och de som anlitas för undervisning eller handledning bedömdes ha rätt kompetens.

Ett förbättringsområde vi identifierade var att de distanspedagogiska metoderna behöver stärkas för att säkerställa deltagarnas möjlighet till färdighetsträning, interaktion och reflektion. Ett annat område handlade om det systematiska kvalitetsarbetet som kan förbättras när det gäller att formulera kvalitetsmål för hur utbildningen svarar mot samhällets och individers behov av tolkar och att följa upp deltagarnas etablering inom yrkesrollen efter utbildningen.

Uppföljande kvalitetsgranskning

Under 2024 gjorde vi uppföljande kvalitetsgranskningar av två sammanhållna grundutbildningar till kontakttolk där vi tidigare genomfört fördjupade kvalitetsgranskningar 2021.

Vi bedömde att utbildningsanordnarna har arbetat med att utveckla utbildningarna utifrån de förbättringsområden som identifierades vid de fördjupade kvalitetsgranskningarna och att det har stärkt utbildningarnas kvalitet. De områden som har förbättrats handlar om det systematiska kvalitetsarbetet i utbildningarna, deltagares möjligheter till validering och upplägg för distanspedagogik.

Råd och vägledning inom ramen för tillsyn

Under 2023 beslutade myndigheten om nya föreskrifter och allmänna råd om statsbidrag för grundutbildningen till kontakttolk och nationella förkunskapskrav, kursmål, prov för kontakttolkutbildning, utbildningsbevis för den som genomgått kontakttolkutbildning samt redovisning. Syftet var att skapa ett förutsägbart och tydligt regelverk för den som ansöker om statsbidrag för kontakttolkutbildning och att skapa en nationellt likvärdig utbildning för deltagarna.

Under året har vi träffat anordnarna för kontakttolkutbildningarna för att klargöra tolkningar av föreskrifterna och ge vägledning i deras arbete med tillträdesprocessen. Vi har också haft avstämningar med enskilda anordnare och svarat på deras frågor om de nya tillträdesreglerna.

VERKSAMHETSOMRÅDE

Arbetslivets kompetensförsörjning

Verksamhetsområdet arbetslivets kompetensförsörjning innefattar Myndigheten för yrkeshögskolans insatser för att bidra till hållbara strukturer för kompetensförsörjning och livslångt lärande i hela landet. I arbetet ingår att följa, stödja och samordna utvecklingen av validering inom utbildning och i arbetslivet. Validering innebär att en persons faktiska kompetens kartläggs och bedöms och kan dokumenteras oavsett hur kompetensen har utvecklats.

Myndigheten för yrkeshögskolan har i uppgift att vara nationell samordningspunkt för den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande (EQF). Den svenska referensramen för kvalifikationer och livslångt lärande (SeQF) utgår från EQF och är ett nationellt system som gör det lättare att jämföra kvalifikationer^[42] från utbildning och arbetsliv, både i Sverige och internationellt. SeQF omfattar åtta kvalifikationsnivåer – från grundläggande till högspecialiserad nivå av kunskaper, färdigheter, ansvar och självständighet. Referensramen används för att nivåbestämma kvalifikationer från utbildning eller arbetsliv, till exempel examina, certifikat, yrkesbevis, med mera. Nivåbestämning av kvalifikationer är ett sätt att öka individens möjligheter att synliggöra och få sin kompetens erkänd och dokumenterad. Detta kan bidra till att öka rörligheten för både arbete och studier, i Sverige och Europa.

En validering kan leda till en kvalifikation som motsvarar en nivå i SeQF eller en del av en sådan kvalifikation. Validering kan också leda till behörighet till en utbildning som kan leda till en sådan kvalifikation eller del av en kvalifikation.

För att kunna bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning och livslångt lärande samverkar vi med myndigheter och andra aktörer inom området.

42. Utgångspunkten är Europeiska kommissionens definition. Kvalifikationer är det formella resultatet av en bedömnings- och valideringsprocess, och erhålls när en behörig myndighet fastställer att en person har uppnått läranderesultat enligt en viss standard.

Önskat resultat för verksamhetsområdet arbetslivets kompetensförsörjning

Önskat resultat utgår från de inriktningar som myndigheten har för sitt arbete inom verksamhetsområdet.

- Stärkta möjligheter för individer att synliggöra och få sin kompetens dokumenterad och erkänd.
- Stärkta möjligheter för individers etablering, yrkesväxling och rörlighet på arbetsmarknader nationellt och internationellt.
- Stärkt kapacitet hos aktörer att identifiera kompetensbehov, utforma kvalifikationer samt utveckla modeller för och genomföra validering.
- Stärkt samverkan med myndigheter och andra aktörer inom kompetensförsörjning och livslångt lärande.

Myndighetens resultatbedömning

– Vår sammanvägda bedömning är att utvecklingen inom området är god. Vårt arbete bidrar till stärkt samverkan och bättre förutsättningar för kompetensförsörjning och livslångt lärande.

Arbetet inom valideringsområdet fungerar väl och bidrar till att stärka individers möjligheter att kunna synliggöra och få sin kompetens dokumenterad och erkänd. Det ökar möjligheterna för individers etablering, yrkesväxling och rörlighet på arbetsmarknader nationellt och internationellt.

Vi ser en positiv utveckling inom valideringsområdet under senare år. Fler individer genomgår branschvalidering. Under 2023 genomfördes drygt 7 000 branschvalideringar, vilket är det högsta antalet sedan mätningarna startade 2015. Valideringarna under 2023 omfattade 74 olika yrkesområden/yrkesroller, varav flertalet har beslut om nivå i SeQF.

En större bredd av yrkesroller och nivåbeslutade kvalifikationer som går att validera mot bidrar till individers livslånga lärande och arbetslivets kompetensförsörjning. Nivåbeslutade kvalifikationer bidrar till att arbetsgivare får en bättre bild av vilken kompetens den enskilda individen har. En ökad användning av och kännedom om SeQF gör det lättare att jämföra och beskriva kvalifikationer från studier och arbetsliv både i Sverige och andra länder. För att säkerställa att de kvalifikationer som har beslut om en nivå enligt SeQF håller hög kvalitet, är tillförlitliga och relevanta har vi påbörjat ett arbete för att stärka kvaliteten i hela systemet.

Vår valideringsrapport, som bland annat redovisar resultat av arbetet med att främja validering i de utbildningsformer som myndigheten ansvarar för, visar att möjligheter till validering har ökat. Att utbildningsupplägget YH-flex, som bygger på validering, har blivit en permanent del av yrkeshögskolan är ett exempel på det. Av de behöriga sökande till yrkeshögskolans program 2023 var det 13 procent som bedömts behöriga utifrån reell kompetens, vilket var i nivå med tidigare år.

Kapaciteten att identifiera kompetensbehov, utforma kvalifikationer samt utveckla modeller för och genomföra validering har stärkts hos aktörer inom valideringsområdet.

Under året har vi genomfört riktade insatser som vi bedömer ger stöd till olika aktörer inom valideringsområdet. Tillsammans med Skolverket har vi tagit fram en webbutbildning om validering som riktar sig till alla som arbetar operativt med validering. Den digitala konferensen utifrån temat "Hur skapar man lönsamhet och effektivitet i validering i vardagen?" samlade en bred målgrupp med företrädare både från utbildningssektorn och arbetslivet.

Genom statsbidraget för utveckling av kvalifikationer i arbetslivet och branschmodeller för validering har vi bidragit till att stärka aktörers kapacitet att utveckla modeller och genomföra validering. Sedan 2020 har myndigheten beviljat 53 utvecklingsprojekt. Antalet yrkesroller där validering kan genomföras har ökat från drygt 60 roller till 152 sedan 2018. Det innebär att fler arbetsgivare, inom allt fler branscher, kan använda validering av yrkeskunskaper i sin strategiska kompetensförsörjning.

Vi bedömer att vårt främjande arbete har bidragit till att vi har fått in fler ansökningar om kvalifikationsnivå utifrån SeQF. Antalet nivåplacerade kvalifikationer blir fler och har sedan slutet av 2023 ökat från 79 till 113 vid 2024 års slut. Vi ser också en ökning av nivåbeslut för kvalifikationer som ingår i branschvalideringsmodeller där vi lämnat statsbidrag för utveckling.

Ökningen av antalet valideringsmodeller, nivåbeslutade kvalifikationer och användningen av branschvalidering som verktyg för kompetensförsörjning speglar en ökad kapacitet hos aktörer inom valideringsområdet

Samverkan mellan nationella och regionala myndigheter och aktörer inom kompetensförsörjning och livslångt lärande har stärkts och utvecklats.

Vår bedömning är att myndighetssamverkan har stärkts och utvecklats väl under 2024. Generaldirektörerna för de samverkande myndigheterna har kommit överens om en framtida riktning för samverkan med fortsatt fokus på resultat och effekt.

Under året har myndigheterna i samverkan lämnat förslag till insatser för att få fler att delta i utbildningar inom området STEM och lämnat rekommendationer till regeringen för att stärka tillgången till vägledning.

Två förstudier som avslutades under 2024 har lett till förbättrade stödstrukturer som gör att arbetsgrupper inom samverkan kan arbeta mer effektivt. Vi har medverkat i ett nationellt projekt för att utveckla samverkan mellan arbetsmarknad, näringsliv och utbildning. Som ett resultat av projektet har OECD lämnat rekommendationer till Sverige för en stärkt kompetensförsörjning i Sverige som ger oss stöd i att fortsätta utveckla samverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande.

Validering inom utbildning och arbetsliv

Förbättrade möjligheter och förutsättningar för validering i både arbetsliv och utbildning

En stor del av vårt arbete med att främja och följa upp validering genomförs i en arbetsgrupp för validering tillsammans med andra myndigheter^[43]. Sedan fyra år tillbaka tar arbetsgruppen fram en årlig uppföljningsrapport^[44] som ger en samlad bild av nuläget inom valideringsområdet, både inom utbildning och i arbetslivet.

Den senaste valideringsrapporten publicerades i september 2024 och visar på en positiv utveckling inom valideringsområdet under senare år. Till exempel har antalet valideringsmodeller och nivåbeslutade kvalifikationer ökat och fler individer genomgår branschvalidering. Det innebär att fler kan synliggöra sin kompetens och förbättra sina möjligheter på arbetsmarknaden. Branschvalideringarna gör det lättare för arbetsgivare att värdera individers faktiska kompetens i sin kompetensförsörjning.

I valideringsrapporten redovisas även resultat av arbetet med att främja validering i de utbildningsformer som myndigheten ansvarar för. Uppföljningen visar att möjligheterna att få sitt kunnande prövat och erkänt genom validering har ökat. Att YH-flex, som bygger på validering, har blivit en permanent del av yrkeshögskolan är ett exempel på det.

Läs mer under rubrikerna "En av tio behöriga utifrån reel kompetens" på sidan 47, "Beslut om extra studerandeplatser för YH-flex" på sidan 35 och "Genomströmning i tolkutbildningar inom folkbildningen" på sidan 85.

Samordnat stöd för att utveckla validering, branschvalidering och kvalifikationer

Att koppla ihop arbetet med validering och SeQF har varit en viktig fråga för myndigheten under de senaste åren. I stödmaterial och främjande insatser informerar vi integrerat om validering och SeQF och hur verktygen relaterar till varandra. Vårt främjande arbete vänder sig främst till regionalt utvecklingsansvariga, utbildningsanordnare, myndigheter, branschorganisationer och andra organisationer som genomför validering och ansvarar för kvalifikationer och branschmodeller.

Vi informerar om SeQF i flera sammanhang och genomför två årliga konferenser, som riktar sig till organisationer som ansvarar för kvalifikationer och branschvalideringsmodeller. Genom att skapa dialog och kunskapsutbyte om kvalifikationer och branschvalidering bidrar vi till kunskapsuppbyggnad och erfarenhetsutbyte bland de medverkande aktörerna. Under konferenserna lyfts goda exempel på hur användningen av kvalifikationer och validering i arbetslivet bidrar till effektivare kompetensförsörjning.

Under den digitala konferensen, "Nationell kraftsamling för validering", vände vi oss till utbildningsanordnare på både gymnasial och eftergymnasial nivå samt arbetsgivare, branschorganisationer, offentlig verksamhet och andra som arbetar med att främja eller genomföra validering. Under konferensen presenterades exempel på hur validering kan användas för att skapa vinster både för individer och arbetsliv. Vi lanserade även en ny webbutbildning om validering som vi har tagit fram i samarbete med Skolverket. Utbildningen riktar sig till alla som arbetar operativt med validering.

43. Förutom Myndigheten för yrkeshögskolan ingår Skolverket, Tillväxtverket, Arbetsförmedlingen och Universitets- och högskolerådet i arbetsgruppen.

44. Myndigheten för yrkeshögskolan (2024), *Valideringsrapport 2024 – läge och utveckling av validering nationellt och regionalt*.

För att öka kännedomen om och legitimiteten för SeQF har vi fortsatt utvecklingen av kvalifikationsdatabasen. Kvalifikationsdatabasen samlar både yrkeshögskolekvalifikationer och de kvalifikationer som vi har beslutat om nivå för enligt SeQF. Databasen ger en överblick över vilka kvalifikationer som finns och visa hur dessa relaterar till arbetsmarknadens kompetenskrav. Den underlättar arbetet med vägledning, validering och matchning och kan vara ett effektivt stöd för till exempel arbetsgivare, utbildningsanordnare, vägledare och jobbcoacher. Under året har vi bland annat påbörjat arbetet med att föra in kvalifikationer från pilotverksamheten med nationell yrkesutbildning i databasen.

Under året har vi arbetat med att utveckla ett metodstöd som kan användas av branschföreträdare eller andra som utformar kvalifikationer och läranderesultat. Vi har också gett stöd till Skolverket i deras användning av SeQF i förhållande till GY-25. Metodstödet kommer att användas i arbetet med att utveckla nya tillägg till yrkesexamina för gymnasieskolans yrkesutgångar. Tilläggen kommer också ligga till grund för att publicera information om yrkesutgångarna i kvalifikationsdatabasen.

Under året avslutades projektet Kompetenspasset där myndigheten deltog. Projektet knyter an till den europeiska strategin för mikromeriter^[45] och utforskade hur en svensk modell för mikromeriter kan utformas och användas för att bidra till en bättre kompetensförsörjning. En viktig lärdom av projektet är att tydligt formulerade resultat av lärande är en nyckel för en väl fungerande kompetensförsörjning.

Stöd i att utveckla, kvalitetssäkra och informera om modeller för branschvalidering

Branschvalideringen fokuserar på kompetens som efterfrågas i arbetslivet och som gör individen anställningsbar inom ett kompetensområde eller i en yrkesroll. Vi stödjer branscherna i deras arbete med att utveckla, kvalitetssäkra och informera om modeller för validering.

Under 2024 har vi reviderat materialet "Standard och riktlinjer för branschvalidering av yrkeskompetens". Det nya stödmaterialet, "Vägledning för branschvalidering av yrkeskompetens" riktar sig till de som arbetar med branschvalidering av yrkeskompetens och är publicerat på vår webbplats myh.se. Där finns också "Branschvalideringskartan" som ger information om vilka olika yrkesroller som finns tillgängliga att valideras mot, om de är upphandlade av Arbetsförmedlingen och var i landet det är möjligt att genomföra valideringen. Våra uppföljningar visar att kartan används frekvent.

Användningen av branschvalidering ökar

Vi följer årligen upp antalet genomförda branschvalideringar genom ett förfrågningsunderlag som skickas till företrädare för branscher som förvaltar branschmodeller och genomför branschvalidering av yrkeskompetens. Uppföljningen visar att användningen av branschvalidering som verktyg för kompetensförsörjningen ökar. Under 2023 genomfördes drygt 7 000 branschvalideringar, vilket är det högsta antalet sedan mätningarna startade 2015.

Valideringarna under 2023 omfattade 74 olika yrkesområden/yrkesroller, varav flertalet har beslut om nivå i SeQF. De fem branschmodeller där det genomförts flest valideringar under 2023 var svensk industrivalidering (3 002), vård och omsorg (1 456), städ och service (891), utemiljö (326) och skogsbruk (169).

45. Mikromeriter är dokumentation av lärande som har uppnåtts efter en mindre utbildning.

Tabell 54. Antal genomförda branschvalideringar, 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal branschvalideringar	5 053	3 628	5 625	6 272	7 002

Kommentar: Av det totala antalet redovisade valideringar finns könsuppdelad statistik för 95 procent av den inkomna statistiken för 2023. Av dessa 95 procent avser 59 procent män och 41 procent kvinnor.

Statsbidrag för utveckling av kvalifikationer i arbetslivet och branschmodeller för validering

Myndigheten får lämna statsbidrag till arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer och till organisationer som är gemensamma för arbetsgivare och arbetstagare för insatser för att utveckla kvalifikationer i arbetslivet och branschmodeller för validering. Syftet är att främja kompetensförsörjning och kompetensutveckling genom förbättrad tillgång till validering i arbetslivet. Sedan 2020 har vi beviljat 53 utvecklingsprojekt. Antalet yrkesroller där validering kan genomföras har sedan 2018 ökat från drygt 60 roller till 152. Det innebär att validering av yrkeskunskaper kan användas inom allt fler branscher som en del i arbetsgivares strategiska kompetensförsörjning.

Under hösten 2023 tog myndigheten emot 13 ansökningar om statsbidrag för utveckling av branschvalidering. I början av 2024 beviljade vi de 10 ansökningar som uppfyllde kraven. Drygt 8,7 miljoner kronor beviljades för utvecklingsinsatser som vi bedömt bidrar till förutsättningar för branschens kompetensförsörjning. Statsbidraget fördelades till nio organisationer inom olika branschområden med olika inriktningar på insatserna. Merparten av insatserna handlade om att utveckla nya kvalifikationer för att bättre kunna möta den snabba utveckling som idag sker inom de flesta yrkesområden och yrkesroller. Några exempel på områden där insatser beviljades är robotiserad motståndssvetsning, anläggningsarbete och truckspecialiseringar.

Enligt en studie om värdet av validering inom näringslivet och på Komvux^[46] framgår att utvecklingen av branschvalideringsmodeller inte bara hjälper branscherna att säkerställa att det finns förutsättningar för branschens kompetensförsörjning. De bidrar även till att säkerställa att befintlig personal har tillräcklig kompetens för att minimera arbetsplatsolyckor.

Tabell 55. Antal beviljade ansökningar om statsbidrag för utveckling av branschvalidering, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Beviljade ansökningar om statsbidrag för utveckling av branschvalidering	12	11	6	14	10

Under året har nio mottagare av statsbidrag slutredovisat sina utvecklingsinsatser. Alla dessa har nått sina förväntade mål.

46. Ramboll (2024), *Samhällsekonomisk analys av validering*. Juni 2024.

Tabell 56. Utbetalt statsbidrag (tkr) för branschvalidering, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Utbetalt statsbidrag	4 869	9 786	7 605	7 948	9 709

Under hösten genomförde vi en utlysning av statsbidrag för branschvalidering för 2025 där 25 ansökningar kom in. Beslut kommer att fattas i början av 2025.

Beslut om kvalifikationer och vilka nivåer de motsvarar

Kvalifikationer från utbildningar inom det formella utbildningsväsendet, som exempelvis gymnasieexamen eller yrkeshögskoleexamen, har en författningsreglerad nivå utifrån SeQF. Den som tagit fram en kvalifikation utanför det formella utbildningssystemet kan ansöka om att få kvalifikationen nivåbeslutad enligt SeQF efter ansökan till Myndigheten för yrkeshögskolan. De sökande kan exempelvis vara branschorganisationer, yrkesnämnder, utbildningsanordnare och andra typer av organisationer.

Antalet beslut om nivå har ökat stadigt sedan 2021. Vi bedömer att vårt främjande arbete har bidragit till att vi har fått in fler ansökningar och kunnat fatta fler beslut om vilken nivå kvalifikationer motsvarar enligt SeQF. Vi ser också en ökning av antalet nivåbeslut för kvalifikationer som bygger på branschvalideringsmodeller där vi lämnat statsbidrag för utveckling.

Under 2024 kom totalt 22 ansökningar om nivåbestämning av kvalifikationer in till myndigheten. En ansökan avsåg en kvalifikation där ansvarig organisation tidigare fått avslag och därefter ansökt på nytt inom 18 månader. Under året har vi beslutat om 34 kvalifikationer utanför det formella utbildningssystemet. Besluten omfattar även ansökningar som inkom i slutet av 2023. Vid 2024 års slut finns totalt 113 beslut om vilken nivå en kvalifikation motsvarar.

Tabell 57. Ansökningar och beslut om kvalifikationer efter beslutsår, 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Ansökningar	9	32	42	42	22
Nivåbeslut	4	11	26	33	34

Under året har vi konstaterat att det finns brister i dagens hantering av kvalifikationer utanför det formella utbildningssystemet då vi inte i tillräcklig grad säkerställer att de som ansöker om nivåbeslut av kvalifikationer uppfyller de kvalitetskrav som SeQF och EQF är tänkt att garantera. Detta riskerar att undergräva förtroendet för SeQF och kvalifikationer kopplade till SeQF. För att se till att de kvalifikationer som har beslut om en nivå enligt SeQF håller hög kvalitet, är tillförlitliga och relevanta har vi påbörjat ett arbete för att förbättra bedömningen av ansökningar, granskning, kontrollmekanismer och uppföljning av kvalifikationer. Arbetet kommer att fortsätta under 2025.

Tabell 58. Kvalifikationer med beslut om nivå 2024.

Kvalifikationens namn	Ansvarig organisation	Nivå	Beslutsdatum
SRYs yrkesbevis inom städservice	Servicebranschens Yrkesnämnd	4	2017-12-29
Diplomerad Montessoripedagog	Folkuniversitetet	6	2017-12-29
Auktoriserad lönekonsult	SRF konsulterna AB	5	2018-06-26
Performing Artist	Dans i Göteborg AB	6	2018-04-17
Marknadsekonom DIHM	IHM Business School AB	6	2018-06-12
Platschef bygg och anläggning	Tekniska högskolan i Jönköping	6	2020-05-12
Militär undersköterska	Försvarmakten	5	2020-08-20
Återvinningsarbetare på ÅVC	Sobona AB	4	2020-11-19
Träarbetare	Byggnadsindustrins Yrkesnämnd	4	2021-04-15
Sprängarbas Sprängkort klass A	Svenska Bergteknikföreningen	5	2020-11-05
Sprängarbas Spräckkort för sprängning av mindre komplicerat slag med deflagrerande produkter	Svenska Spräckentreprenörers branschorganisation	4	2021-01-20
Frisöraspirant	Sveriges Frisörföretagares Service AB	4	2021-06-21
Frisör	Sveriges Frisörföretagares Service AB	5	2021-05-06
Bussmekaniker	Transportföretagen	4	2021-10-29
Medåkare – renhållningsbil inom avfallshantering och återvinning	Sobona AB	3	2021-08-17
Yrkesbevis Transportledare inom avfallshantering och återvinning	Sobona AB	5	2021-08-17
Yrkesbevis Chaufför – renhållningsbil inom avfallshantering och återvinning	Sobona AB	4	2021-08-17
Licensierad Personligt Tränare	Personlig Träning 365 AB	4	2021-10-29
Yrkesbevis 1 – Skötsel och förvaltning av utemiljö	Trädgårdsnäringsens centrala yrkeskommitté	4	2021-10-20
Socialpedagog	Cady Training Utbildningar AB	5	2021-10-20
Skogsmaskinförare förnygringsavverkning	Skogsbrukets yrkesnämnd	5	2022-01-13
Certifierad Medicinsk Massageterapeut	Branschorganisationen Medicinsk Massageterapi	5	2022-03-11
Certifierad massör	Branschrådet Svensk massage	5	2022-01-13
Fritidsledare	Eslövs folkhögskola	5	2022-01-13
Fastighetstekniker	Fastighetsbranschens Utbildningsnämnd	4	2022-01-13
Fastighetsskötare	Fastighetsbranschens Utbildningsnämnd	4	2022-01-13
Fastighetsvärd	Fastighetsbranschens Utbildningsnämnd	4	2022-01-13
Fritidsledare	Valla folkhögskola	5	2022-03-02
SRY Städ Bas	Servicebranschens Yrkesnämnd	3	2022-03-02
Fritidsledare	Örebro folkhögskola	5	2022-03-02
Betongarbetare	Byggnadsindustrins Yrkesnämnd	4	2022-04-27
Plattsättare	Byggnadsindustrins Yrkesnämnd	4	2022-04-27

Kvalifikationens namn	Ansvarig organisation	Nivå	Beslutsdatum
Murare	Byggnadsindustrins Yrkesnämnd	4	2022-04-27
Golvläggare	Byggnadsindustrins Yrkesnämnd	4	2022-04-27
Militär kock	Försvarmakten	4	2022-06-27
Militär gruppchef	Försvarmakten	4	2022-06-27
Yrkesbevis Drifttekniker – Vattenverk VA	Sobona AB	4	2022-06-27
SRV Yrkesbevis Hemservice	Servicebranschens Yrkesnämnd	4	2022-06-27
SRV Sanering Bas	Servicebranschens Yrkesnämnd	4	2022-04-27
Fastighetsförvaltare	Fastighetsbranschens Utbildningsnämnd	5	2022-09-01
Fastighetsingenjör	Fastighetsbranschens Utbildningsnämnd	5	2022-09-01
Barnskötare med inriktning socialpedagogik	Cady Training Utbildningar AB	5	2022-10-06
Personbilmekaniker	Transportföretagen	4	2022-09-22
HR-specialist	Cady Training Utbildningar AB	5	2022-10-06
Kognitiv beteende terapi	Cady Training Utbildningar AB	5	2022-10-06
Tillsyn, skötsel och underhåll av fastighet	Sobona AB	4	2022-10-06
CNC-operatör – CNC Teknik Grönt certifikat	Skärteknikcentrum Sverige	4	2023-01-19
Beredningstekniker – CNC Teknik Blått certifikat	Skärteknikcentrum Sverige	5	2023-01-19
Administratör med organisation och ledarskap	Cady Training Utbildningar AB	4	2023-01-12
Fritidsledare med inriktning socialpedagogik	Cady Training Utbildningar AB	4	2023-01-12
Par- och relationsterapeut	Cady Training Utbildningar AB	5	2023-01-12
Kostrådgivare	Cady Training Utbildningar AB	5	2023-01-12
Sexrådgivare	Cady Training Utbildningar AB	5	2023-01-12
Hotelmanager	Cady Training Utbildningar AB	5	2023-01-12
Elevassistent med inriktning socialpedagogik	Cady Training Utbildningar AB	4	2023-01-12
Lärarassistent med inriktning socialpedagogik	Cady Training Utbildningar AB	5	2023-01-12
Utemiljö Bas – Skötsel av utemiljö	Trädgårdsnäringens centrala yrkeskommitté	3	2023-03-09
Yrkesbevis Drifttekniker – Reningsverk VA	Sobona AB	4	2023-03-09
Yrkesdansare	Folkuniversitetet – Balettakademien Stockholm	6	2023-06-21
Teckenspråkstolk och Dövsblindtolk	Fellingsbro Folkhögskola	6	2023-09-28
Generella grundläggande kompetenser för arbetslivet	Nordiskt Valideringsforum	3	2023-03-09
Branschcertifierad VVS-montör	VVS branschens yrkesnämnd	5	2023-08-24
Socialpedagog	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5	2023-04-20
Behandlingsassistent	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5	2023-04-20
Yrkesbevis Drifttekniker – VA ledningsnät	Sobona AB	4	2023-06-21

Kvalifikationens namn	Ansvarig organisation	Nivå	Beslutsdatum
Mätartekniker VA	Sobona AB	4	2023-06-21
Fritidsledare	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	4	2023-10-12
Samtalsterapeut	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5	2023-10-12
Alkohol- och drogterapeut	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5	2023-07-05
Barn- och ungdomspedagog	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	4	2023-10-12
Barnskötare	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	4	2023-10-12
Miljö- och hållbarhetsstrateg	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5	2023-07-05
KBT terapeut	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5	2023-07-05
Beteendepedagog	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5	2023-07-05
Relationsterapeut	Humanistiskt Lärcentrum Sverige AB	5	2023-10-12
Yrkesbevis Distributionstekniker – fjärrvärmenät, fjärrkylennät	Sobona AB	5	2023-12-15
Yrkesbevis Drifttekniker – kraftvärme, fjärrvärme, fjärrkyla	Sobona AB	5	2023-12-15
Pressgjutning, Operatör Pressgjutcell	Svenska Gjuteriföreningen Service AB	4	2024-01-23
Pressgjutning, Operatör Verktygsunderhåll	Svenska Gjuteriföreningen Service AB	4	2024-01-23
Sandgjutning Operatör Modelltillverkning	Svenska Gjuteriföreningen Service AB	4	2024-01-23
Sandgjutning Operatör Avgjutning	Svenska Gjuteriföreningen Service AB	4	2024-01-23
Sandgjutning Operatör Formtillverkning och kärnsättning	Svenska Gjuteriföreningen Service AB	4	2024-01-23
Sandgjutning Operatör Kärntillverkning	Svenska Gjuteriföreningen Service AB	4	2024-01-23
Sandgjutning Operatör Sandberedning	Svenska Gjuteriföreningen Service AB	4	2024-01-23
Sandgjutning Operatör Smältning	Svenska Gjuteriföreningen Service AB	4	2024-01-23
Sandgjutning Urslagning och rensning	Svenska Gjuteriföreningen Service AB	4	2024-01-23
Film och TV Bas	Yrkesnämnden för film och TV	4	2023-12-20
Kundservicemedarbetare	Sobona AB	4	2023-12-15
Fiberinstallatör	Sobona AB	3	2024-03-14
Fibertekniker	Sobona AB	4	2024-03-14
Beredskapstekniker – optofiber	Sobona AB	4	2024-03-14
Yrkesbevis Beredare - elnät	Sobona AB	5	2024-03-11
Yrkesbevis Distributionselektriker – belysning	Sobona AB	4	2024-03-11
Yrkesbevis Distributionselektriker – ledningsnät	Sobona AB	4	2024-03-11
Yrkesbevis Drifttekniker – elnät	Sobona AB	5	2024-03-11
Yrkesbevis Underhållstekniker – VA	Sobona AB	4	2024-03-11
Maskinförare i transportbranschen	Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljö-nämnd (TYA)	4	2024-08-27

Kvalifikationens namn	Ansvarig organisation	Nivå	Beslutsdatum
Yrkesbevis Arbetsledare inom avfalls- hantering och återvinning	Sobona AB	5	2024-04-25
Yrkesbevis Projektledare – elnät	Sobona AB	5	2024-04-25
Yrkesbevis Projektör – elnät	Sobona AB	5	2024-04-25
Truckförare i transportbranschen	Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljö- nämnd (TYA)	4	2024-08-27
Tillsyn, skötsel och underhåll av fastighet – bas	Sobona AB	2	2024-04-25
Yrkesbevis Projektledare – fiberoptiskt nät	Sobona AB	5	2024-06-27
Yrkesbevis Projektör – fiberoptiskt nät	Sobona AB	5	2024-06-27
Kock	Utbildningsrådet för hotell och restauranger	4	2024-08-27
Socialpedagog	Distansinstitutet Sverige AB	5	2024-06-27
Industri teknik BAS	Skärteknikcentrum Sverige	3	2024-08-27
Signaltekniker	Trafikverket	5	2024-10-31
Lastbilsförare i transportbranschen	Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljö- nämnd (TYA)	4	2024-10-31
Yrkesbevis Nätverkstekniker – aktivt nät	Sobona AB	4	2024-10-25
Introduktion på ÅVC	Sobona AB	2	2024-12-18
Yrkesbevis Anläggningsskötare – parkering	Sobona AB	4	2024-12-18
Drifttekniker fastighet	Fastighetsbranschens Utbildningsnämnd	5	2024-12-18

Granskning av kvalifikationer

Myndigheten granskar att den som ansvarar för en kvalifikation säkerställer att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete där kvalitetssäkring av kvalifikationen ingår och att nivån på kvalifikationen upprätthålls. Vi har tidigare granskat fem kvalifikationer som en del i utvecklingen av granskningsmetoden.

I de granskningsärenden där vi bedömt att nivån på kvalifikationen upprätthålls och där kraven på systematiskt kvalitetsarbete är uppfyllda, avskrivs ärendet. I de fall nivån enligt myndighetens beslut inte upprätthålls, eller när det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet, utreds ärendet vidare för att myndigheten ska kunna bedöma om beslutet om nivå ska upphöra att gälla.

Under 2024 har vi granskat 13 kvalifikationer. Vi valde att granska de kvalifikationer där det funnits ett beslut om nivå under längst tid men där vi inte tidigare genomfört någon granskning. I 12 av ärendena bedömde vi att kraven uppfylldes. I ett ärende visade granskningen att det fanns brister i hur den ansvarige säkerställer att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete där kvalitetssäkring av kvalifikationen ingår. Vi kommer att utreda vidare hur ärendet ska hanteras.

Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande

Under de senaste åren har Myndigheten för yrkeshögskolan successivt byggt upp samverkan utifrån frågor som rör kompetensförsörjning och livslångt lärande tillsammans med flera myndigheter.^[47] Syftet är att ta fram effektiva och sammanhållna insatser för en väl fungerande kompetensförsörjning. Under våren 2024 har vi sammanställt en årsrapport^[48] som sammanfattar resultatet av myndighetssamverkan 2023 tillsammans med övriga samverkande myndigheter. Rapporten konstaterar att samverkan bidragit till både fler och mer koordinerade insatser inom kompetensförsörjningsområdet.

Samverkan har fortsatt att utvecklas under 2024. Ett exempel på det var en tillfällig arbetsgrupp som arbetade med förslag till insatser för att få fler att dela i utbildningar inom området STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics). Ett liknande arbete har gjorts med rekommendationer till regeringen för att stärka tillgången till livslång vägledning för alla individer i Sverige. Generaldirektörerna för de samverkande myndigheterna har kommit överens om en framtida riktning för samverkan med fortsatt fokus på resultat och effekt.

Sedan starten av myndighetssamverkan har Myndigheten för yrkeshögskolan varit sammankallande i gd-gruppen och styrgruppen. Genom vårt uppdrag att svara för administrativ samordning av myndighetssamverkan har vi gett processtöd till arbetsgrupperna inom samverkan. Under 2024 har vi genomfört två förstudier för att utveckla vår samordnande roll. Förstudierna finansierades av ESF+. Vi har bland annat utvecklat den administrativa kapaciteten och tagit fram mallar, rutiner och arbetssätt för att arbetsgrupper inom samverkan ska kunna arbeta effektivt.

Under året har vi medverkat i ett nationellt projekt för att utveckla samverkan mellan arbetsmarknad, näringsliv och utbildning. Projektet leddes av OECD med stöd av EU-kommissionen och skulle bidra till balans mellan tillgänglig och efterfrågad kompetens. Som ett resultat av projektet lämnade OECD rekommendationer till Sverige inom tre övergripande områden: stärkt samarbete mellan myndigheter inom kompetensförsörjningsområdet, ökade möjligheter för relevanta aktörer att bidra i samverkan samt en stärkt datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande.

Uppdrag

Stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå

Myndigheten för yrkeshögskolan har tillsammans med Tillväxtverket i uppdrag att stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå. Uppdragets övergripande mål är att öka regionernas kapacitet och förmåga att utveckla effektiva och hållbara strukturer för validering på regional nivå. Under 2024 fattade regeringen beslut om en förlängning av uppdraget till februari 2026. En slutredovisning av uppdraget ska lämnas senast den 15 oktober 2026.

47. Myndigheterna i samverkan är Arbetsförmedlingen, Skolverket, Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket, Universitetskanslersämbetet, Universitets- och högskolerådet, Vinnova och Folkbildningsrådet. Sedan hösten 2024 ingår även Statistikmyndigheten SCB i samverkan.

48. Myndigheten för yrkeshögskolan (2024), *Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande – Årsrapport 2023*.

Regionerna har en central roll inom kompetensförsörjning och regional utveckling där validering är en viktig del. Tillväxtverket har beviljat medel till 20 regioner för att bedriva projekt för att utbildningsanordnare och andra utförare ska kunna erbjuda validering till fler individer och inom fler utbildningsområden och branscher. Projekten innebär till exempel kommunikationsinsatser riktade till utbildningsanordnare, branschorganisationer och utförare av validering för att stärka valideringens roll och öka tillgängligheten till validering för individer. Andra exempel handlar om ökat stöd till kommunernas arbete med validering inom kommunal vuxenutbildning. I flera projekt ingår insatser för att uppmärksamma företagen om möjligheten att använda validering som verktyg för strategisk kompetensförsörjning. Myndigheterna har också stöttat regionerna genom att skapa nätverk för samverkan samt bidragit till kunskapsuppbyggnad inom valideringsområdet.

Tillväxtverket samordnar uppdraget och lämnade i mars 2024 in en tredje delredovisning^[49] av uppdraget till Regeringskansliet. Delredovisningen visar att det sker en tydlig positiv utveckling. I maj 2023 var det 65 procent av regionerna som uppgav att det inte alls eller i låg utsträckning fanns en etablerad struktur för validering i länet. I halvtidsutvärderingen i slutet av 2023 hade andelen av regionerna som bedömer sig ha ingen eller låg nivå av struktur minskat till 40 procent.

Sammanhållen datainfrastruktur

Myndigheten för yrkeshögskolan har haft i uppdrag att utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande tillsammans med Statens skolverk, Vetenskapsrådet, Universitets- och högskolerådet, Statistikmyndigheten SCB, Myndigheten för digital förvaltning och Verket för innovationssystem.

Uppdraget har inneburit att utveckla förutsättningarna för att tillgängliggöra data och digital information om utbildning och arbetsmarknad, samt att etablera former för förvaltning av en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande. Inom ramen för uppdraget har myndigheten utvecklat en kvalifikationsdatabas för att stärka datainfrastrukturen för livslångt lärande. Uppdraget har övergripande samordnats av Arbetsförmedlingen och slutredovisades i januari 2024.

Myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning

Myndigheten har i uppdrag att svara för en administrativ samordning av myndighetssamverkan för en väl fungerande kompetensförsörjning. Prioriterade områden för myndighetssamverkan 2024 var arbete med analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning, stöd till regionalt kompetensförsörjningsarbete, utbildning för klimatomställningen samt insatser för att få fler att delta i utbildningar inom området STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics). Under året har vi tagit fram och lämnat en gemensam skrivelse med inspel till regeringens STEM-strategi tillsammans med övriga myndigheter inom myndighetssamverkan.^[50]

Myndigheterna inom samverkan har fört dialog med regionerna om att involvera de regionalt utvecklingsansvariga i arbetet med att analysera arbetslivets kompetensbehov på ett mer effektivt sätt. Vi har också utforskat hur regionala perspektiv kan integreras när samverkansinsatser planeras, genomförs och följs upp.

49. Tillväxtverket (2024), *Uppdrag att stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå – N2021/03082. Delrapport 3.*

50. Myndigheten för yrkeshögskolan, Skolverket, Universitetskanslersämbetet, Tillväxtverket, Universitets- och högskolerådet, Svenska ESF-rådet, Arbetsförmedlingen, Folkbildningsrådet (2024), *Skrivelse 2024. Inspel till regeringens STEM-strategi.*

När det gäller arbetet med analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning har myndigheten medverkat i ett arbete som resulterat i en rapport med förslag på hur Statistikmyndigheten SCB:s rapport "Trender och Prognoser" kan utvecklas för att öka träffsäkerheten i prognoser av arbetslivets kompetensbehov.

För att ge myndigheterna inom samverkan ett underlag för fortsatta insatser när det gäller utbildning för klimatomställning har en kartläggning av myndigheternas uppdrag och utvecklingsinitiativ inom området genomförts. En gemensam redovisning av arbetet för de samverkande myndigheterna lämnas senast den 20 mars 2025.

Nationell samordnare för Europaåret för kompetens

Myndigheten har haft i uppdrag att vara Sveriges nationella samordnare enligt Europaparlamentets och rådets beslut om ett Europaår för kompetens. Europaåret för kompetens, European Year of Skills, var ett initiativ av Europeiska kommissionen med syftet att på olika sätt uppmärksamma betydelsen av kompetens och kompetensutveckling hos befolkningen i arbetsför ålder. Europaåret för kompetens varade mellan den 9 maj 2023–8 maj 2024.

I samordningen av Europaåret för kompetens fokuserade myndigheten på kommunikationsinsatser, evenemang och samarbeten. Både för att främja erfarenhetsutbyten och uppmärksamma och sprida kunskap om året. En särskild webbsida skapades som en central informationskälla och vi använde sociala medier för att nå ut till yrkesverksamma. Genom nyhetsbrev riktade till specifika målgrupper spred vi information om aktiviteter som genomfördes under året. Samarbeten med Skolverket och arbetgivarorganisationen Sobona bidrog till att öka spridningen och engagemanget. Informationsspridningen lyckades väl. Webbsidan hade över 1 300 besök under året. Inlägg på sociala medier nådde i genomsnitt 2 000–2 500 visningar, och i vissa fall upp till 10 000 visningar. Nyhetsbreven nådde från hundratals till tusentals mottagare per utskick.

Under året samarbetade vi också med andra nordiska länder. Europaåret för kompetens fick stort utrymme under den ordförandeskapskonferens i Skellefteå som Sverige genomförde inom Nordiskt nätverk för vuxnas lärande. Under konferensen diskuterades teman som AI och grön omställning, vilket skapade ett brett engagemang bland deltagare från hela Norden.

För att dela med sig av erfarenheterna och för att hjälpa till att utveckla unionens framtida jobb- och utbildningspolitik tog de nationella samordnarna för länderna som deltog i Europaåret för kompetens fram ett gemensamt uttalande till Europeiska kommissionen, Europeiska unionens råd och Europaparlamentet. I uttalandet lyftes flera viktiga områden för att hantera utmaningar och möjligheter på Europas arbetsmarknader fram. I uttalandet betonades också vikten av samarbete och partnerskap mellan olika intressenter samt ett fortsatt fokus på kompetensutveckling för att säkerställa Europas socioekonomiska framtid och konkurrenskraft.

Genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken

Myndigheten har i uppdrag att redovisa hur verksamheten har bidragit till målen för den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken samt i relevanta delar hur verksamheten har varit av betydelse för EU:s sammanhållningspolitik.

Det regionala perspektivet är centralt i flera av myndighetens uppgifter och uppdrag. Utbildningsformerna inom myndighetens verksamhetsområde finns i hela landet och har många gånger en viktig roll för regional utveckling och landsbygdsutveckling. Vid prövningen av ansökningar om yrkeshögskoleutbildningar tar vi hänsyn till om utbildningen har en lämplig placering utifrån arbetslivets behov. I myndighetens beslut om att bevilja ansökningar om nationell yrkesutbildning har geografisk placering varit en viktig faktor. De utbildningar som hittills startat är lokaliserade från Malmö i söder till Vilhelmina i norr. Vi väger även in i vilken grad yrkeshögskoleutbildning genomförs i samarbete med det lokala arbetslivet och möter dess behov av kompetens i vår kvalitetsgranskning.

Myndigheten har arbetat för att yrkeshögskoleutbildning ska vara tillgänglig på platser där utbildningsutbudet annars skulle vara litet. Ett exempel är att en yrkeshögskoleutbildning kan bedrivas i flera funktionella analysregioner samtidigt. Distansutbildningar och flexibla utbildningsupplägg innebär att studerande som bor i delar av landet där det finns färre platsbundna utbildningar ges möjligheten att gå en yrkeshögskoleutbildning utan att behöva flytta. På så sätt kan arbetslivets efterfrågan tillgodoses i fler regioner.

Tillsammans med Tillväxtverket har vi gjort kontinuerliga främjande insatser för att stärka kunskapen om validering i regionerna. Regionerna har fått stöd i arbetet med att behovsinventera, planera och genomföra valideringsrelaterade insatser.

Vi publicerar statistik över utbudet av yrkeshögskoleutbildningar baserat på utbildningarnas lokalisering både utifrån län och funktionell analysregion. Informationen kan vara ett stöd till regionerna i deras strategiska arbete med kompetensförsörjning, som är en del i arbetet med både regional utveckling och att landsbygder får tillgång till rätt kompetens. De regionalt utvecklingsansvariga är viktiga samarbetspartners som vi hämtar information från när vi analyserar arbetslivets kompetensbehov.

Myndigheten lämnade en redovisning om uppdraget i januari 2025.^[51] Ytterligare en redovisning lämnas senast den 31 januari 2027.

51. Myndigheten för yrkeshögskolan (2025), *Rapport 2025 Redovisning av MYH:s genomförande av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken*.

Ekonomisk sammanfattning

Verksamhetens kostnader och finansiering

Myndigheten har haft verksamhetskostnader om totalt 165 miljoner kronor under 2024, vilket är en ökning med knappt 11 miljoner kronor jämfört med 2023. Intäkter av anslag har ökat medan intäkter av bidrag har fortsatt att minska under året.

Tabell 59. Intäkter och kostnader (tkr) per verksamhetsområde och år, 2020–2024.

	2020		2021		2022		2023		2024	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Yrkeshögskolan	103 910	103 910	114 455	114 455	113 687	113 687	108 804	108 804	128 099	128 099
Konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn	6 327	6 327	5 885	5 885	9 084	9 084	9 159	9 159	5 253	5 253
Tolkutbildningar inom folkbildningen	6 930	6 930	7 496	7 496	8 152	8 152	5 287	5 287	4 152	4 152
Arbetslivets kompetensförsörjning	17 361	17 919	24 219	24 403	30 696	30 696	31 227	30 976	27 310	27 369
Summa	134 528	135 086	152 055	152 240	161 619	161 619	154 477	154 226	164 813	164 873
varav ansökningsavgift för referensram för kvalifikationer (SeQF)	90	648	290	474	280	280	519	268	334	393

Kommentar: Verksamhetsområdet "myndighetsgemensamt" utgör myndighetsövergripande kostnader som fördelats ut på övriga verksamhetsområden. Verksamhetskostnaderna för pilotverksamheten nationell yrkesutbildning redovisas under verksamhetsområdet yrkeshögskolan.

Kostnaderna för verksamhetsområdet yrkeshögskolan har ökat medan kostnaderna för övriga verksamhetsområden minskat både avseende belopp och andel av myndighetens kostnader. Det beror bland annat på att verksamhetskostnader på omkring 10 miljoner kronor för pilotverksamheten nationell yrkesutbildning redovisas under yrkeshögskolan men också på expansionen av yrkeshögskolan. Samtidigt har den bidragsfinansierade verksamheten inom arbetslivets kompetensförsörjning minskat. Minskningen för konst- och kulturutbildningar och utbildningar med endast tillsyn beror bland annat på mindre kostnader för kvalitetsgranskning och informationsinsatser jämfört med 2023.

Utöver förvaltningsanslaget finansieras en del av verksamheten av andra anslag, bidrag och avgifter. Myndighetens förvaltningsanslag har belastats med 153,6 miljoner kronor under året. Anslagen för yrkeshögskoleutbildningar och yrkesutbildning på gymnasial nivå har finansierat studerandeförsäkringar och inläst litteratur med 3,8 miljoner kronor. Anslaget för tolkutbildningar har finansierat 2,3 miljoner kronor av verksamhetskostnaderna för tolkutbildningarna. Kostnader för 5,2 miljoner kronor har finansierats med bidrag samt avgifter och andra ersättningar. Dessa kostnader avsåg till största delen vårt arbete med branschvalidering och SeQF.

Tabell 60. Intäkter (tkr) per verksamhetsområde och år, specifikation, 2020–2024.

	2020		2021		2022		2023		2024	
	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Intäkter av anslag	Övriga intäkter
Yrkeshögskolan	103 479	431	114 236	219	112 958	729	107 957	847	126 473	1 626
Konst- och kultur- utbildningar och utbildningar med endast tillsyn	6 313	14	5 874	11	9 046	38	9 090	69	5 210	42
Tolkutbildningar inom folkbild- ningen	6 915	15	7 481	14	8 118	34	5 247	40	4 119	33
Arbetslivets kom- petensförsörjning	13 507	3 854	17 370	6 849	19 714	10 982	23 206	8 021	23 858	3 452
Summa	130 213	4 315	144 962	7 094	149 836	11 783	145 500	8 977	159 661	5 153
varav ansöknings- avgift för referens- ram för kvalifika- tioner (SeQF)	–	90	–	290	–	280	–	519	–	334

Förvaltningsanslag

Årets utgående överföringsbelopp för förvaltningsanslaget uppgår till 2 miljoner kronor, vilket ligger i linje med vad vi har budgeterat för 2024. Antalet anställda har ökat under året och personalkostnaderna förväntas öka under 2025.

Anslag för yrkeshögskoleutbildning m.m.

Myndigheten har under 2024 haft utgifter som överstiger disponibelt anslag, vilket innebär att anslagskrediten nyttjats med 64 miljoner kronor. Det motsvarar 1,6 procent av det disponibla anslaget om 4 000 miljoner kronor. I vår budget för 2024 beräknades ett överskott för 2024 med 60 miljoner kronor, vilket innebär att utfallet blev drygt 124 miljoner kronor högre än planerat.

Yrkeshögskolan

Utbetalt statsbidrag och andra kostnader avseende yrkeshögskoleutbildningar som belastat anslaget uppgick till 3 905 miljoner kronor 2024. Det var en ökning med 245 miljoner kronor jämfört med 2023 och 128 miljoner kronor högre än vad vi budgeterat. Ökningen avsåg både program

och kurser och beror framför allt på att vi de senaste åren fattat beslut om fler platser och att de beviljade platserna nyttjats i större utsträckning än förväntat. Under året gjordes också en höjning av statsbidragsschablonerna mot bakgrund av de generella kostnadsökningarna som skett i samhället.

Konst- och kulturutbildningar

I myndighetens regleringsbrev för 2024 anges att högst 171,3 miljoner kronor får användas för statsbidrag till konst- och kulturutbildningar. Det villkorade beloppet höjdes jämfört med 2023 för att myndigheten skulle kunna höja statsbidragsnivåerna som en följd av generella kostnadsökningar de senaste åren. Beslutat statsbidrag 2023 uppgick till 169,4 miljoner kronor.

Totalt betalades 149,7 miljoner kronor ut 2024, vilket var samma nivå som 2022 och 2023 men lägre än vad vi budgeterat. Nyttjandegraden av det beslutade statsbidraget blev lägre än prognosticerat och minskade från 90 procent 2023 till 88 procent 2024. Minskningen förklaras till stor del av en minskad nyttjandegrad av statsbidraget i ett fåtal utbildningar, som framför allt beror på inställda utbildningsomgångar.

Arbetslivets kompetensförsörjning

Myndigheten har betalat ut 9,7 miljoner av de 10 miljoner kronor som får användas för utveckling av branschvalidering under 2024. Motsvarande belopp för 2023 var 7,9 miljoner kronor.

Anslag till tolkutbildning

Av årets anslagstilldelning på 55,3 miljoner kunde 55 miljoner kronor disponeras under året eftersom myndigheten nyttjat anslagskrediten med 0,3 miljoner kronor under 2023. Utbetalt statsbidrag och förvaltningskostnader som belastat anslaget uppgick tillsammans till 53,1 miljoner kronor 2024, vilket var en ökning med 4 miljoner kronor jämfört med föregående år. Till skillnad från 2023 nyttjades en del av anslagsramen för myndighetens förvaltningskostnader avseende tolkutbildningarna. Efter återställningen av anslagskrediten var det därmed 2 miljoner kronor av anslaget som inte nyttjats under 2024.

Anslag till vuxenutbildning

Yrkesutbildning på gymnasial nivå

Utbetalt statsbidrag och kostnader för studerandeförsäkringar för nationell yrkesutbildning uppgick till totalt 15,8 miljoner kronor. Detta motsvarar 63 procent av det disponibla anslaget om 25 miljoner kronor för 2024. Att anslaget inte nyttjades fullt ut beror främst på att några utbildningar ställdes in och att vissa utbildningar genomfördes med färre studerande än möjligt.

Intern styrning och kontroll

Myndigheten för yrkeshögskolans arbete med intern styrning och kontroll ska säkerställa att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och att verksamheten bedrivs effektivt, enligt gällande rätt, med god hushållning av statens medel samt med en tillförlitlig och rättvisande redovisning. Processen ska även förebygga att verksamheten utsätts för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter.

Process för intern styrning och kontroll

Den övergripande processen för planering och uppföljning utgår från myndighetens uppgifter och uppdrag. I planeringsfasen fastställs inriktningar och prioriteringar för verksamheten, det vill säga vilka resultat myndigheten vill nå och vilka insatser och aktiviteter som då behöver genomföras.

Uppföljning av myndighetens verksamhetsresultat görs vid ett antal tillfällen enligt en plan som upprättas årligen i samband med verksamhetsplaneringen. Uppföljningsresultatet dokumenteras och utgör underlag för resultatredovisningen i myndighetens årsredovisning och för verksamhetsplaneringen för kommande år. Den årliga planeringen och uppföljningen av riskhanteringsarbetet sker integrerat i myndighetens ordinarie planerings- och uppföljningsprocess och följer samma årscykel. Myndighetens väsentliga risker beskrivs och beslutas tillsammans med verksamhetsplanen.

Riskhantering och åtgärder

Myndighetens modell för riskhantering syftar till att skapa medvetenhet och aktiv hantering av risker i hela verksamheten. Enheterna genomför aktiviteter för att hantera riskerna. Resultatet av genomförda aktiviteter följs upp inom ramen för ordinarie planerings- och uppföljningsprocess. Riskbeskrivningar och åtgärder revideras löpande under året. Myndighetens väsentliga risker hänför sig till it-infrastruktur och it-system, informationssäkerhet, kompetensförsörjning och korruption i beslutsprocesser.

Under 2024 har vi genomfört en analys av risker för felaktiga utbetalningar till program inom yrkeshögskolan. En av slutsatserna av riskanalysen är att yrkeshögskolesystemets långsiktighet och myndighetens återkommande kontakter med utbildningsanordnare utgör ett skydd mot bedräglig verksamhet. Analysen visar att det finns möjlighet att stärka skyddet mot försök att begära statsbidrag på felaktiga grunder ytterligare, genom automatiska kontroller och bättre rutiner för registervård. Resultatet har även bidragit till en utveckling av vår analys av myndighetens väsentliga risker inför 2025.

Det löpande arbetet med att utveckla och förbättra it-teknik och system i syfte att minska riskerna för fel och avbrott har fortsatt utifrån myndighetens systematiska it-säkerhetsarbete. För att säkerställa ändamålsenliga it-stöd har vi fortsatt arbetet utifrån vår organisation för verksamhetsstyrd it-utveckling. Vi har även fortsatt att utveckla och göra våra bedömnings- och handlägningsprocesser mer transparenta för att minska risken för att förtroendet för myndigheten ska skadas.

I samband med internrevisionens granskning och annan uppföljning har myndigheten uppmärksammat behov av åtgärder för att minska informationssäkerhetsrisker. Under 2024 har vi tagit fram en handlingsplan för åtgärderna. Ett första steg är att höja medarbetarnas medvetenhet och att se över myndighetens säkerhetsklassning av information. Arbetet med att minska risker inom inköp och upphandling har fortsatt.

Arbete för att förebygga korruption, jäv och andra oegentligheter

För att förebygga att medarbetare utsätts för otillbörlig påverkan, eller agerar olämpligt i samband med tjänsteutövning, eller att någon är jävig i samband med beslutsfattande, arbetar vi kontinuerligt för att öka medarbetares kunskaper och medvetenhet om de risker som finns i verksamheten. Myndighetens uppdrags- och resultatdialog bygger på en samtalsserie med återkommande samtal mellan chef och medarbetare där samtal om korruption, jäv och eventuella bisysslor ingår. Enhetscheferna ansvarar för att problematiska situationer som uppstår i arbetet löpande diskuteras gemensamt. Inga oönskade händelser har rapporterats under året. Myndighetens riktlinjer och samtalsmodell följs, vilket bedöms bidra till minskad risk.

Under året har myndighetens riktlinjer och rutiner gällande korruption, jäv och bisysslor reviderats genom att definitioner av bedrägeri och intressekonflikt har lagts till. Till definitionerna gör vi hänvisningar till relevant EU-lagstiftning som ska tillämpas vid hantering av EU-medel.

Under 2024 har vi mottagit sju anmälningar som har bedömts enligt lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (visselblåsarlagen). Ingen av anmälningarna har innehållit information som rört missförhållanden i arbetsrelaterade sammanhang enligt bestämmelserna i visseblåsarlagen.

Internrevision 2024

Under året har internrevisorn granskat visseblåsarfunktionen på myndigheten och myndighetens arbete med informationssäkerhet. Båda granskningarna föranledde rekommendationer. Generaldirektören har beslutat om åtgärder i förhållande till samtliga rekommendationer.

Internrevisionens granskning av visseblåsarfunktionen syftade till att bedöma om processen för att rapportera om missförhållanden har utformats på ett sätt som motsvarar kraven i visseblåsarlagen och om den fungerar effektivt. Internrevisionens sammanfattande bedömning var att myndigheten har etablerat en visseblåsarfunktion som i huvudsak uppfyller lagens krav, men att funktionen behöver bli mer effektiv. I sin granskningsrapport lämnade internrevisionen rekommendationer för hur funktionen kan utvecklas för att säkerställa högt förtroende och legitimitet, och därigenom öka sannolikheten för att missförhållanden enligt visseblåsarlagen ska rapporteras. Myndigheten ser över visseblåsarfunktionen utifrån internrevisorns iakttagelser och rekommendationer och vidtar de åtgärder som behövs för ökad effektivitet.

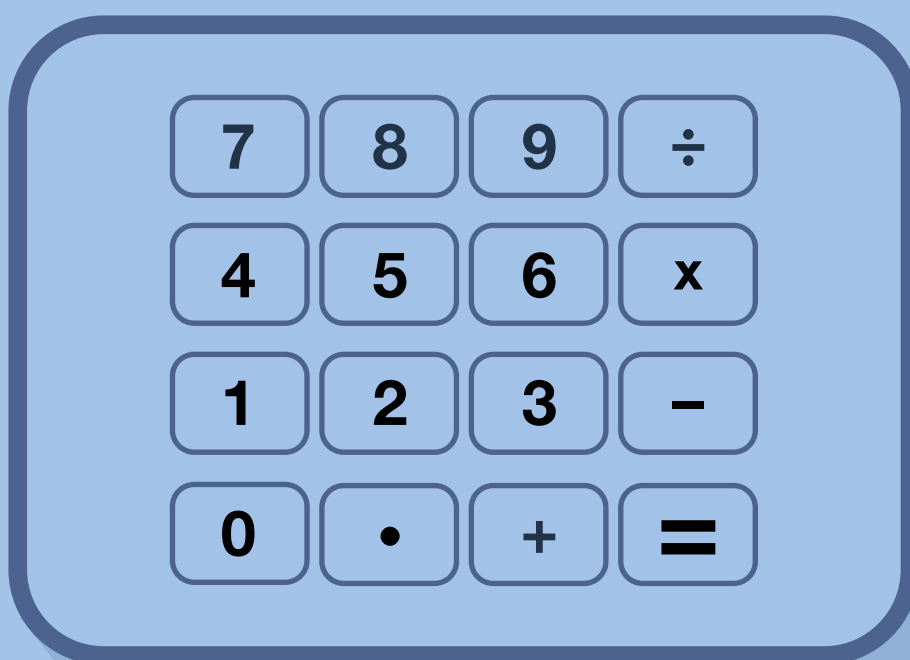
Internrevisionen har också granskat myndighetens interna styrning och kontroll avseende in-

formationssäkerhet. Internrevisionens sammanfattande bedömning var att arbetet med informationssäkerhet måste utvecklas. Området saknar etablerade roller, arbetssätt och processer för att uppnå en ändamålsenlig styrning och kontroll av att myndighetens information är tillgänglig, korrekt och skyddad i nödvändig utsträckning. Myndigheten arbetar sedan hösten 2024 utifrån en handlingsplan som bygger på internrevisorns rekommendationer.

Chefen för internrevisionen var tjänstledig, för att prova annat arbete, från den 30 september 2024. Rekrytering påbörjades och under årets tre sista månader saknade myndigheten funktionen. I februari 2025 är tidigare chefen på internrevisionen tillbaka.

Chefen för internrevisionen har sammanställt internrevisionens arbete för perioden januari till och med september 2024 tillsammans med de mest väsentliga iakttagelserna under året i en rapport. Internrevisionens sammanfattande bedömning är att det inte har framkommit allvarigare brister i myndighetens interna styrning och kontroll. Bedömningen grundar sig endast på de revisioner som avslutats och rapporterats till generaldirektören under den aktuella perioden.

FINANSIELL REDOVISNING

Resultaträkning

(tkr)	Not	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	159 661	145 500
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	402	839
Intäkter av bidrag		3 928	7 345
Finansiella intäkter	3	822	793
Summa		164 813	154 477
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	–124 143	–116 806
Kostnader för lokaler		–4 990	–4 828
Övriga driftkostnader	5	–30 931	–28 865
Finansiella kostnader	6	–558	–434
Avskrivningar och nedskrivningar		–4 250	–3 293
Summa		–164 873	–154 226
Verksamhetsutfall		–59	251
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	7	93	77
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		–93	–77
Saldo		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		4 127 001	3 862 751
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		369	–8
Lämnade bidrag	8	–4 127 263	–3 863 364
Saldo		108	–622
Årets kapitalförändring	9	48	–371

Balansräkning

(tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	10	10 300	9 338
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	11	441	650
Summa		10 742	9 988
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	12	97	263
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	13	3 590	4 643
Summa		3 687	4 906
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		15	0
Fordringar hos andra myndigheter		1 229	1 133
Övriga kortfristiga fordringar	14	355	247
Summa		1 599	1 381
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	15	7 383	6 001
Upplupna bidragsintäkter	16	315	1 521
Övriga upplupna intäkter	17	38	–
Summa		7 735	7 522
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	18	–2 141	–9 627
Summa		–2 141	–9 627
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	19	21 397	23 414
Summa		21 397	23 414
SUMMA TILLGÅNGAR		43 020	37 585

(tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	20		
Balanserad kapitalförändring		146	517
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	9	48	-371
Summa		195	146
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	1 307	922
Övriga avsättningar	22	1 519	1 438
Summa		2 826	2 359
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	23	14 406	14 299
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	24	8 123	4 142
Leverantörsskulder		3 874	3 439
Övriga kortfristiga skulder	25	2 031	1 818
Summa		28 434	23 698
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	26	10 113	9 894
Oförbrukade bidrag	27	1 453	1 487
Summa		11 566	11 381
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		43 020	37 585

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
--------------	----------------------------	-----------------------------------	------------	---------------------------	----------	----------------------------

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

16 01 017 Statligt stöd till vuxenutbildning

ap. 003 Pilot för yrkesutbildning på gymnasial nivå	0	25 000	0	25 000	–15 828	9 172
---	---	--------	---	--------	---------	-------

16 01 018 Myndigheten för yrkeshögskolan (Ramanslag)

ap. 001 Myndigheten för yrkeshögskolan	3 322	152 245	0	155 567	–153 579	1 988
--	-------	---------	---	---------	----------	-------

16 01 019 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning (Ramanslag)

ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m.	26 132	3 999 783	–26 132	3 999 783	–4 064 207	–64 424
--	--------	-----------	---------	-----------	------------	---------

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

17 14 003 Bidrag till tolkutbildning (Ramanslag)

ap. 002 Bidrag till tolkutbildning – del till Myndigheten för yrkeshögskolan (ram)	–268	55 331	0	55 063	–53 079	1 984
--	------	--------	---	--------	---------	-------

Summa	29 186	4 232 359	–26 132	4 235 413	–4 286 693	–51 279
--------------	---------------	------------------	----------------	------------------	-------------------	----------------

Avslutade anslag (tkr)	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
------------------------	----------------------------	-----------------------------------	------------	---------------------------	----------	----------------------------

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

16 01 019 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning (Ramanslag)

ap. 003 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m. RRF	0	0	0	0	0	0
--	---	---	---	---	---	---

16 02 064 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor (Ramanslag)

ap. 026 Särsk.utg.uni.hgsk – del till Myndigheten för yrkeshögskolan (ram)	23	0	–23	0	0	0
--	----	---	-----	---	---	---

Summa	23	0	–23	0	0	0
--------------	-----------	----------	------------	----------	----------	----------

Summa totalt	29 209	4 232 359	–26 154	4 235 413	–4 286 693	–51 279
---------------------	---------------	------------------	----------------	------------------	-------------------	----------------

Kommentar: Avvikelsen för Pilot för yrkesutbildning på gymnasial nivå beror främst på att det var kort om tid för anordnare att få studerande till utbildningarna, vilket innebar ett lågt nyttjande av platser.

Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel (tkr)	Beräknat belopp	Inkomster
2552 604 Avgifter vid uppdragsutbildning, MYH	90	93
2811 336 Övriga inkomster		0
Summa	90	93

Finansiella villkor, belopp i tkr

Anslag 16 01 017 ap. 003	Villkor	Utfall
Anslagskredit	0	0
Anslagsbehållning som disponeras 2024	Inget	0

Anslaget är ej räntebärande.

Anslagsposten får användas för utgifter för en försöksverksamhet med yrkesutbildning på gymnasial nivå med utgångspunkt i den modell som tillämpas för yrkeshögskolan.

Avvikelsen för anslagsförbrukningen beror främst på att det var kort om tid för anordnare att få studerande till utbildningarna, vilket innebar ett lågt nyttjande av platser.

Anslag 16 01 018 ap. 001	Villkor	Utfall
Anslagskredit	4 567	0
Anslagsbehållning som disponeras 2024	3%	3 322

Anslaget är räntebärande.

Anslagsposten får användas för utgifter för myndighetens förvaltningsuppgifter.

Myndigheten får använda medel från anslagsposten för utgifter för prövning av frågor enligt förordningen om referensram för kvalifikationer (SeQF) som inte täcks av den ansökningsavgift som ska betalas enligt 10 § i förordningen. Ansökningsavgiften genererade under året ett underskott, men täcktes av föregående års överskott, varvid inga medel från anslaget har använts.

Anslag 16 01 019 ap. 011	Villkor	Utfall
Anslagskredit	199 989	64 424
Anslagsbehållning som disponeras 2024	Inget	0

Anslaget är ej räntebärande.

Anslagsposten får användas för utgifter för statligt stöd enligt lagen om yrkeshögskolan och förordningen om yrkeshögskolan.

Anslagsposten får användas för utgifter för personskadeförsäkring och ansvarsförsäkring inom yrkeshögskolan.

Av anslagsposten får högst 365 tkr användas för främjande av studerandes inflytande när det gäller utbildningar inom myndighetens ansvarsområde. Det har använts 300 tkr.

Av anslagsposten får högst 171 300 tkr användas för utgifter för statligt stöd enligt förordningen (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar. Det har använts 149 718 tkr.

Av anslagsposten får högst 40 000 tkr användas för utgifter för statligt stöd för utbildningar till trafikflygare inom yrkeshögskolan. Det har använts 13 579 tkr.

Av anslagsposten får högst 10 000 tkr användas för utgifter för statligt stöd enligt förordningen (2020:268) om statsbidrag för utveckling av branschvalidering. Det har använts 9 709 tkr.

Anslagsposten får användas för att kompensera enskilda utbildningsanordnare för kostnader för mervärdesskatt när det gäller utbildningar som finansieras via anslagsposten.

Anslag 17 14 003 ap. 002	Villkor	Utfall
Anslagskredit	1 659	0
Anslagsbehållning som disponeras 2024	Inget	0

Anslaget är ej räntebärande.

Anslagsposten får användas för utgifter enligt förordningen (2012:140) om statsbidrag för viss utbildning som rör tolkning och teckenspråk. Bidrag till tolkutbildning får efter särskilt beslut av Myndigheten för yrkeshögskolan utbetalas till folkhögskolor och studieförbund.

Högst 21 241 tkr får användas för bidrag till utbildning av tolkar för barndomsdöva, vuxendöva, hörselnedsatta eller personer med dövblindhet (teckenspråkstolkutbildning m.m.) efter särskilt beslut av Myndigheten för yrkeshögskolan. Vid fördelning av statsbidraget ska myndigheten samråda med Folkbildningsrådet och berörda funktionshindersorganisationer. Det har använts 10 094 tkr.

Högst 4 331 tkr får användas för myndighetens administration, utvärdering, utveckling samt rekryteringsfrämjande åtgärder vad avser dessa utbildningar. Det har använts 2 295 tkr.

Redovisning av avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras

Avgiftsfinansierad verksamhet (tkr)	Över-/underskott t.o.m. 2022	Över-/underskott 2023	Intäkter 2024	Kostnader 2024	Över-/underskott 2024	Ack. över-/underskott 2024
-------------------------------------	------------------------------	-----------------------	---------------	----------------	-----------------------	----------------------------

Ansökningsavgift för referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF)

Beräknad budget	0	0	250	-250	0	0
Utfall	0	251	334	-393	-59	192

Villkor: Myndigheten får disponera ansökningsavgiften från den verksamhet som anges i 2 § 8 förordningen med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan, dvs. att pröva frågor enligt förordningen (2015:545) om referensram för kvalifikationer för livslångt lärande.

Myndigheten får använda medel från anslaget 1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan för utgifter för prövning av frågor enligt förordningen om referensram för kvalifikationer för livslångt lärande som inte täcks av den ansökningsavgift som ska betalas enligt 10 § förordningen. Inga medel från anslaget har använts under 2024 utan underskottet täcks av det ackumulerade överskottet från föregående år.

Myndigheten använde år 2021 och 2022 medel från anslaget 1:18 för att hantera det underskott som uppstått när det gäller ansökningsavgiften. Det användes då 600 tkr resp 1 160 tkr för att täcka ackumulerat underskott t.o.m. 2022.

Redovisning av avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras

Uppdragsfinansierad verksamhet (tkr)	Över-/underskott t.o.m. 2022	Över-/underskott 2023	Intäkter 2024	Kostnader 2024	Över-/underskott 2024	Ack. över-/underskott 2024
--------------------------------------	------------------------------	-----------------------	---------------	----------------	-----------------------	----------------------------

Uppdragsverksamhet inkomsttitel 2552

Beräknad budget	-306	0	90	-90	0	-306
Utfall	-306	-91	93	-57	36	-361

Redovisning av beställningsbemyndigande i årsredovisningen

Anslag/ Anslagsbenämning (tkr)	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets början	Nya ekonomiska åtaganden	Utgifter mot anslag	Övriga förändringar	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad redovisning mot anslag 2025	Förväntad redovisning mot anslag 2026	Förväntad redovisning mot anslag 2027	Förväntad redovisning mot anslag 2028-x	Slutår
--------------------------------	-----------------------	---------------------------------------	--------------------------	---------------------	---------------------	-------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---	--------

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

16 01 017 Statligt stöd till vuxenutbildning (Ramanslag)

ap. 003 Pilot för yrkesutbildning på gymnasial nivå	200 000	0	36 898	0	0	36 898	35 590	1 308	0	0	2026
---	---------	---	--------	---	---	--------	--------	-------	---	---	------

16 01 019 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning (Ramanslag)

ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m	11 300 000	9 273 542	5 592 167	3 563 160	-577 388	10 725 161	4 256 259	3 436 001	2 038 285	994 616	2031
---	------------	-----------	-----------	-----------	----------	------------	-----------	-----------	-----------	---------	------

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

17 14 003 Bidrag till tolkutbildning (Ramanslag)

ap. 002 Bidrag till tolkutb - del till Myndigheten för yrkeshögskolan	120 000	75 519	69 303	48 160	-10 172	86 490	58 585	19 359	4 265	4 281	2029
Summa	11 620 000	9 349 062	5 698 368	3 611 320	-587 560	10 848 549	4 350 434	3 456 668	2 042 550	998 897	

Villkor i regleringsbrev: Angivna belopp för infriade åtaganden är indikativa.

Kommentar: Utestående åtaganden för Bidrag till tolkutbildning uppgår till 72 procent av beställningsbemyndigandet. Beslut för nya teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning fattas endast vartannat år vilket medför att storleken på utestående åtaganden kan variera mellan enskilda år.

Avvikelsen för Pilot för yrkesutbildning på gymnasial nivå beror på att endast en omgång beviljades utifrån villkoren i regleringsbrev samt kort om tid för anordnare att få studerande till utbildningarna.

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeförändringar förekomma.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 3 januari. Brytdagen föregående år var den 5 januari.

Periodavgränsningsposter

För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns på 30 tkr.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr. o. m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2023, 43 tkr, har år 2024 minskat med 31 tkr.

Upplysningar om avvikelser

Avvikelser från ekonomiadministrativa regler

Myndigheten har rätt att ta ut ersättning för sådana varor och tjänster som avses i 4 § första stycket 1–6 och 9 Avgiftsförordningen (1992:191) utan den begränsning som föreskrivs i andra stycket i samma paragraf.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. För egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar tillämpas en beloppsgräns på 100 tkr. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 100 tkr.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången kan tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	System, applikationer och licenser Datorer och kringutrustning
5 år	Egenutvecklade system och applikationer Maskiner och andra tekniska anläggningar Servrar och liknande Bilar och övriga transportmedel
10 år	Övriga inventarier

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare	Lön och förmån i tkr	Andra styrelse- och rådsuppdrag
Generaldirektör Magnus Wallerå	1 440	Inga andra uppdrag
	Bilförmån 5	

Ledamöter i Insynsrådet	Ersättning i tkr	Andra styrelse- och rådsuppdrag
Anne-Marie Qvarfort (till och med 2024-02-28)	2	Inga andra uppdrag
Christoffer Grännby (till och med 2024-02-28)	2	Inga andra uppdrag
Cecilia Lindahl (från och med 2024-03-01)	4	Inga andra uppdrag
Birgitta Bergvall-Kåreborn	0	Styrelseledamot Luleå Näringsliv AB Styrelseledamot Luleå Business Region Styrelseledamot LTU Business AB Styrelseledamot LTU Holding AB Styrelseledamot Vinnova Ledamot SUNETS kommitté, Vetenskapsrådet
Ulf Melin (från och med 2024-03-01)	4	Nomineringsperson Högskolan Skövde
Caroline Helmersson Olsson	6	Inga andra uppdrag
Patrick Reslow	6	Inga andra uppdrag
Oliver Rosengren	6	Ledamot Insynsrådet för Brottsförebyggande rådet Ledamot Insynsrådet för Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen Ordförande Energikontor Syd AB
Maria Bernhardsen	6	Ledamot Överklagandenämnden för högskolan, Universitetskanslerämbetet

Ledamöter i Insynsrådet	Ersättning i tkr	Andra styrelse- och rådsuppdrag
Magnus Lodefalk	4	Styrelseledamot Sörby Economics AB Styrelseledamot Akademi för Ledarskap och Teologi / Örebro Teologiska Högskola
Heléne Löving	6	Ledamot Registerkontrolldelegationen vid Säkerhets- och integritetsskydds-nämnden

Ledamöter i Rådet för högskoleförberedande konstnärliga utbildningar	Ersättning i tkr	Andra styrelse- och rådsuppdrag
Lone-Pia Bach	4	Styrelseledamot Kungl. konsthögskolan Styrelseledamot Bach arkitekter AB

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro, se sidan 17 i resultatredovisningen.

Noter (tkr)

	2024	2023
1 Intäkter av anslag		
Intäkter av anslag	159 661	145 500
Varav 16 01 017 ap. 003 Pilot för yrkesutbildning på gymnasial nivå	84	0
Varav 16 01 018 ap. 001 Myndigheten för yrkeshögskolan	153 548	141 648
Varav 16 01 019 ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning	3 734	3 852
Varav 17 14 003 ap. 002 Bidrag till tolkutb – del till Myndigheten för yrkeshögskolan	2 295	0
Summa	159 661	145 500
Utgifter i anslagsredovisningen	-4 286 693	-4 008 362
Saldo	-4 127 032	-3 862 862
Saldot består av minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Denna post har belastat anslaget men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.	31	111
Redovisning i transfereringsavsnittet som medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag.	4 127 001	3 862 751
Summa	4 127 032	3 862 862
2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Ansökningsavgift för referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF)	334	519
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen, utlämnande av digitala sammanställningar	4	–
Intäkter av offentligrättsliga avgifter, utlämnande av sammanställningar	5	9
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	60	311
Summa	402	839
3 Finansiella intäkter		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	776	793
Övriga finansiella intäkter	46	1
Summa	822	793

	2024	2023
4 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-79 476	-75 465
<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	-72	-57
Sociala avgifter	-43 500	-40 357
Aktivering av lönekostnader för aktivering av egenutvecklade anläggningstillgångar	1 372	1 144
Övriga kostnader för personal	-2 539	-2 128
Summa	-124 143	-116 806
5 Övriga driftkostnader		
Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	-3 560	-3 469
Resor, representation, information	-5 173	-4 876
Köp av varor	-2 431	-580
Köp av tjänster	-19 705	-19 808
Övrigt	-63	-132
Summa	-30 931	-28 865
6 Finansiella kostnader		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	-	-9
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	-543	-405
Övriga finansiella kostnader	-15	-20
Summa	-558	-434
7 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		
Offentligrättsliga avgifter med bestämt ekonomiskt mål		
Inkomsttitel 2552 604 Avgifter vid uppdragsutbildning MYH	93	75
<i>Kostnader för verksamhet som intäkterna mot 2552 604 ska motsvara</i>	57	166
Ränteintäkter	0	2
Summa	93	77
8 Lämnade bidrag		
Yrkehögskoleutbildning	-3 900 964	-3 656 321
Konst- och kulturutbildningar	-149 705	-149 310
Kontaktutbildning	-40 377	-38 915
Pilotverksamhet för Nationell yrkesutbildning	-15 744	-
Teckenspråkstolk- och dövblindtolkutbildning samt teckenspråkslärarutbildning	-10 094	-10 497

	2024	2023
Branschvalidering	-9 709	-8 205
Slututbetalning Erasmus Nova-projektet	-369	-
Främjande av studerandeinflytande	-300	-125
Medverkande regioner ESF-projekt Valideringslyft	-	8
Summa	-4 127 263	-3 863 364
9 Årets kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet SeQF	-59	251
Periodiseringsdifferenser i transfereringsverksamhet	108	-622
Summa	48	-371
10 Balanserade utgifter för utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	33 957	30 610
Årets anskaffningar	3 686	3 348
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-1 530	-
Summa anskaffningsvärde	36 114	33 957
Ingående ackumulerade avskrivningar	-24 620	-22 487
Årets avskrivningar	-2 723	-2 132
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	1 530	-
Summa ackumulerade avskrivningar	-25 813	-24 620
Utgående bokfört värde	10 300	9 338
11 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	2 884	2 330
Årets anskaffningar	-	649
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-385	-95
Summa anskaffningsvärde	2 499	2 884
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 234	-2 041
Årets avskrivningar	-203	-286
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	379	93
Summa ackumulerade avskrivningar	-2 057	-2 234
Utgående bokfört värde	441	650

	2024	2023
12 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	1 538	1 538
Summa anskaffningsvärde	1 538	1 538
Ingående ackumulerade avskrivningar	–1 275	–1 109
Årets avskrivningar	–166	–166
Summa ackumulerade avskrivningar	–1 441	–1 275
Utgående bokfört värde	97	263
13 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	11 883	9 209
Årets anskaffningar	111	4 308
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	–450	–1 634
Summa anskaffningsvärde	11 544	11 883
Ingående ackumulerade avskrivningar	–7 239	–8 063
Årets avskrivningar	–1 158	–709
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	443	1 532
Summa ackumulerade avskrivningar	–7 954	–7 239
Utgående bokfört värde	3 590	4 643
14 Övriga kortfristiga fordringar		
Fordringar hos anställda	210	30
Uppbördsfordringar	12	9
Återkrav av lämnade bidrag till anordnare	133	209
Summa	355	247
15 Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyreskostnader	1 104	1 089
Försäkringspremier	3 898	3 415
IT-kostnader	2 160	1 423
Övriga förutbetalda kostnader	221	74
Summa	7 383	6 001
16 Upplupna bidragsintäkter		
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	–	373
Verket för innovationssystem	315	157
Arbetsförmedlingen	–	173
Universitets- och högskolerådet	–	96
Utomstatliga	–	722
Summa	315	1 521

	2024	2023
17 Övriga upplupna intäkter		
Övriga upplupna intäkter inomstatliga, vidarefakturerering Arbetsförmedlingen	38	–
Summa	38	–
18 Avräkning med statsverket		
Uppbörd		
Ingående balans	–9	–1
Redovisat mot inkomsttitel	–93	–77
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	90	68
Skulder avseende Uppbörd	–12	–9
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	–6 339	–3 468
Redovisat mot anslag	4 133 114	3 866 603
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	–4 126 926	–3 869 473
Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	–151	–6 339
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	–3 322	–5 423
Redovisat mot anslag	153 579	141 759
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	–152 245	–140 761
Återbetalning av anslagsmedel	0	1 103
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	–1 988	–3 322
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	43	154
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	–31	–111
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	12	43
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	–	–38
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	6 399	5 081
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	–4 133 237	–3 874 448
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	4 126 836	3 869 405
Övriga skulder till statens centralkonto	–1	–
Summa Avräkning med statsverket	–2 141	–9 627

	2024	2023
19 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	21 397	23 414
Summa	21 397	23 414
<i>Belopp att reglera för december mellan räntekontot och statens centralkonto</i>	-28	-2 923
Beviljad kredit enligt regleringsbrev	5 000	5 000
Maximalt utnyttjad kredit	0	0

20 Myndighetskapital

Specifikation förändring av myndighetskapitalet				
	Balanserad kapitalförändring, anslagsfin verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Ingående balans 2024	517	0	-371	146
Föregående års kapitalförändring	-622	251	371	0
Årets kapitalförändring	-	-	48	48
Summa årets förändring	-622	251	419	48
Utgående balans 2024	-105	251	48	195

21 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning	922	459
Årets pensionskostnad	702	658
Årets pensionsutbetalningar	-317	-195
Utgående avsättning	1 307	922
22 Övriga avsättningar		
Avsättning för lokalt omställningsarbete		
Ingående balans	1 438	1 370
Årets förändring	82	68
Utgående balans	1 519	1 438
<i>Under 2025 beräknas 300 tkr av avsättningen för lokalt omställningsarbete att nyttjas.</i>		

	2024	2023
23 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
Ingående balans	14 299	10 008
Under året nyupptagna lån	4 391	7 667
Årets amorteringar	-4 284	-3 375
Utgående balans	14 406	14 299
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	20 000	20 000
24 Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
Utgående mervärdesskatt	166	4
Arbetsgivaravgifter	2 311	2 074
Leverantörsskulder andra myndigheter	5 505	2 065
Övrigt	142	–
Summa	8 123	4 142
25 Övriga kortfristiga skulder		
Personalens källskatt	2 031	1 818
Summa	2 031	1 818
26 Upplupna kostnader		
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	9 080	8 740
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	240	224
Upplupna kostnader i transfereringsverksamhet	130	313
Övriga upplupna kostnader	663	618
Summa	10 113	9 894
27 Oförbrukade bidrag		
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	–	1 487
Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	1 453	–
Summa	1 453	1 487
varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:		
inom tre månader	–	60
mer än tre månader till ett år	–	1 427
Summa	–	1 487

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2024	2023	2022	2021	2020
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Utnyttjad	14 406	14 299	10 008	10 868	12 285
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Maximalt utnyttjad	–	–	–	439	222
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	776	793	185	0	1
Räntekostnader	–	9	–	–	–
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	250	150	150	150	450
Avgiftsintäkter	334	519	280	290	90
Övriga avgiftsintäkter	68	320	148	15	14
<i>Avgiftsintäkter som ej disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	90	90	60	60	60
Avgiftsintäkter	93	75	81	93	24
Övriga avgiftsintäkter	0	2	4	–	–
Anslagskredit					
Beviljad	206 215	196 286	196 359	186 636	146 153
16 01 017 ap. 003 Pilot för yrkesutbildning på gymnasial nivå	0	–	–	–	–
16 01 018 ap. 001 Myndigheten för Yrkeshögskolan	4 567	4 222	4 319	4 051	3 767
16 01 019 ap. 003 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning RRF	–	0	0	0	–
16 01 019 ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning	199 989	187 181	190 231	180 926	140 607
16 02 064 ap. 026 Särskilda utg. universitet och högskolor – del till myndigheten för yrkeshögskolan	–	0	0	0	–
17 14 003 ap. 002 Bidrag till tolkutb. – del till myndigheten för yrkeshögskolan	1 659	4 883	1 809	1 659	1 779

(tkr)	2024	2023	2022	2021	2020
Utnyttjad	64 424	268	0	0	0
16 01 017 ap. 003 Pilot för yrkesutbildning på gymnasial nivå	0	–	–	–	–
16 01 018 ap. 001 Myndigheten för Yrkehögskolan	0	0	0	0	0
16 01 019 ap. 003 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning RRF	–	0	0	0	–
16 01 019 ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning	64 424	0	0	0	0
16 02 064 ap. 026 Särskilda utg. universitet och högskolor – del till myndigheten för yrkeshögskolan	–	0	0	0	–
17 14 003 ap. 002 Bidrag till tolkutb. – del till myndigheten för yrkeshögskolan	0	268	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	13 145	29 476	89 656	75 688	135 868
16 01 017 ap. 003 Pilot för yrkesutbildning på gymnasial nivå	9 172	–	–	–	–
16 01 018 ap. 001 Myndigheten för Yrkehögskolan	1 988	3 322	5 423	12 535	11 348
16 01 019 ap. 003 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbidning RRF	–	0	0	0	–
16 01 019 ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning	0	26 132	71 382	55 290	111 603
16 02 064 ap. 026 Särskilda utg. universitet och högskolor – del till myndigheten för yrkeshögskolan	–	23	487	599	–
17 14 003 ap. 002 Bidrag till tolkutb. – del till myndigheten för yrkeshögskolan	1 984	0	12 364	7 264	12 917
Bemyndiganden					
Tilldelade	11 620 000	9 820 000	9 820 000	9 800 000	8 640 000
16 01 017 ap. 003 Pilot för yrkesutbildning på gymnasial nivå	200 000	–	–	–	–
16 01 019 ap. 003 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m RRF	–	0	275 000	–	–
16 01 019 ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m.	11 300 000	9 700 000	9 425 000	9 680 000	8 500 000
17 14 003 ap. 002 Bidrag till tolkutb. – del till myndigheten för yrkeshögskolan	120 000	120 000	120 000	120 000	140 000

(tkr)	2024	2023	2022	2021	2020
Summa gjorda åtaganden	10 848 549	9 349 061	9 178 285	8 725 327	8 087 069
16 01 017 ap. 003 Pilot för yrkesutbildning på gymnasial nivå	36 898	–	–	–	–
16 01 019 ap. 003 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m RRF	–	0	275 000	–	–
16 01 019 ap. 011 Statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning m.m.	10 725 161	9 273 542	8 804 197	8 652 904	8 011 806
17 14 003 ap. 002 Bidrag till tolkutb. – del till myndigheten för yrkeshögskolan	86 490	75 519	99 088	72 423	75 263
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	130	128	131	123	109
Medelantalet anställda (st)*	139	140	145	134	119
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 231	1 176	1 201	1 189	1 188
Kapitalförändring**					
Årets	48	–371	703	1 851	–1 831
Balanserad	146	517	–186	–2 993	–1 763

* I beräkningen av medelantalet anställda ingår tjänstledig personal.

** 600 tkr från anslag 16 01 019 ap. 001 har 2021 använts för att täcka ackumulerat underskott i avgiftsfinansierad verksamhet.

** 957 tkr från anslag 16 01 019 ap. 001 har 2022 använts för att täcka ackumulerat underskott i avgiftsfinansierad verksamhet.

Generaldirektörens underskrift

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Västerås den 21 februari 2025

Magnus Wallerå
Generaldirektör

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås, Sweden
www.myh.se